ב"ה | שנתון מכללת בית רבקה | גיליון מס' 22 | אדר תשפ"ג

פנימה

מכללת בית רבקה
הבית לעתיד שלי

תל אביב
שולם-p.p.
2782

שליחות תחת אש

התלמידות השליחות חני גוטליב מניקולייב, ביילי רובין מז'יטומיר וחני וולף מאודסה, בעדות מטלטלת על קהילות יהודיות שנפוצו לכל עבר, על מפעל חיים מפואר שנהרס ועל התפילה והתקווה שממלאות את ליבן, לחזור לעריהן ולהמשיך את השליחות | עמ' 38

זזה משם לכאן

סיפורה המרתק של הפסיכולוגית והמרצה לאימון אישי הגב' זיזי קוג'מן | עמ' 12

מקהילים את כוחות הנפש

פרויקט ענק ל"שנת הקהל": מה הם האתגרים הגדולים שלנו כיום וכיצד נתמודד איתם בהצלחה? | עמ' 20

מילים וקווים

מדור נרחב: תלמידות כותבות ויוצרות, ופותחות צוהר אל עולמן הפנימי | עמ' 50

מכללה בפעולה | חדשות בית רבקה: כנסים, התוועדויות, מיזמים ופעילות בלתי פוסקת | עמ' 58

תוכן

3 **דבר מלכות**
איגרת הרבי על חשיבות החינוך הטהור לחיים בהווה ולבית בעתיד

5 **דבר ראש המכללה**
טור פותח מאת הרב משה חפר

6 **'הקהֵל' ואנחנו**
הרב יחזקאל סופר במאמר תורני מרתק על שנה שכולה 'הקהֵל'

16 **רש"י פינת חב"ד**
סיפורה האישי המרגש של המרצה והמאמנת האישית הגב' זיזי קוג'מן

22 **לנַצח כל רגע מחדש**
פרויקט ענק ומיוחד: הרבנית ברוריה אשכנזי, הגב' דבורי פרוס, הגב' עליזה נפרסטק, הגב' דובה רסקין, הגב' אילנה ישראל והגב' נחמי גופין ברב שיח גלוי ומאלף על האתגרים הערכיים המרכזיים בזמננו

34 **שליחות תחת אש**
עדותן המטלטלת של התלמידות השליחות מניקולייב, ז'יטומיר ואודסה

40 **מרגישות שייכות**
דו"ח מחקר על תחושת השייכות והמשמעות במכללה

42 **כותבות ויוצרות**
מדור מורחב: תלמידות פותחות צוהר אל עולמן הפנימי

46 **חדשות בית רבקה**
שיעורים, התוועדויות, מיזמים, מבצעים, שדרוגים ועוד

מכללת בית רבקה
הבית לאיש שלי

יוצא לאור על־ידי
מכללת בית־רבקה
כפר חב"ד ב' 60840
טלפון 03-9602300 • פקס 03-9602301

דוא"ל: michlala@rivka.org.il
אתר: www.rivka.org.il

כתיבה ועריכה: זלמן רודרמן
ריכוז המדור פנימיאות: חני רודרמן
עיצוב גרפי: אליעזר מרגליות

חינוך כהכנה לחיים על יסודי התורה והמצווה

חינוך על טהרת הקדש ובפרט עתה, הרי כוונתו לא רק לרכוש ידיעות כי אם - ועיקר - ההכנה לחיים על יסודי התורה והמצוה, וכפי שרואים במוחש, משפיע ונוגע זה לא רק להמחונכים-ות, כי אם גם לביתם בהווה ועאכו"כ [ועל אחת כמה וכמה] לביתם כשיתחתנו וק"ל [וקל להבין]. וכל חלישות, באיזה שטח שיהי' [שיהיה] בזה, הרי זו חלישות בכללות מערכת היהדות המסורתית.

...לאחרי שכבר התחילו בזה ובמשך כמה שנים ונתפשט הקול אודות המוסד ועניניו, מובנות התוצאות מאי ביסוסו וח"ו [וחס ושלום] חיסול המוסד, ותוצאות שאפשרי שיהי' [שיהיה] להן המשך בשאר מוסדות התנועה לו שייך המוסד, וחלישות מסוימת בכללות המערכה דחינוך על טהרת הקדש.

...יש מקום לומר שאחוז מסוים דבי"ס [דבית ספר] המקצועי, במשך הזמן, "ישוכלל" באופן שיתאים לדרישת הסמינר למורות, והרי בעוד מועד צריך לדאוג לרעזערוואר [=למאגר רזרבי] משם יבואו תלמידות לסמינר למורות.

מאיגרת הרבי למנהל 'בית רבקה' הרה"ח ר' שמואל חפר ז"ל, כ' בסיון תשכ"א

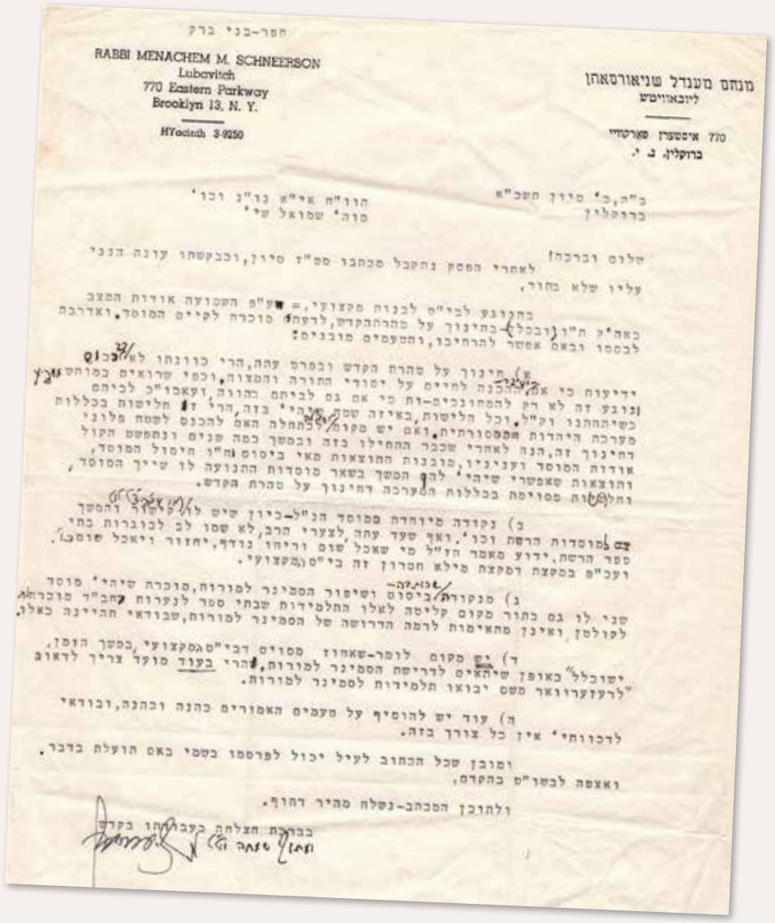

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, כ' סיון תשכ"א
ברוקלין

הוו"ח איי"ש נו"נ וכו'
פוה' שמואל שי'

שלום וברכה!

לאחרי הפסק נתקבל מכתבו מפ"ז סיון, ובבקשתו עדנה הנני עליו שלא בחוי.

בהנוגע לבי"ס לבנות מקצועי, = שע"פ השכועה אודות המצב כאה"ל ח"ו ובכלל בחינוך על טהרהקדש, לדעתי סוכרח לקיים המוסד. ואדרבה לבסוי ובאם אשר להרחיבו, והמעמים מובנים:

א) חינוך על טהרת הקדש ובפרט עתה, הרי כוונתו לא לרכוש ידיעות כי אם ההכנה לחיים על יסודי התורה והמצוה, וכפי שרואים במוחש נוגע זה לא רק להמחונכים-ות כי אם גם לביתם בהווה, ועאכו"כ לביתם כשיתחתנו וק"ל. וכל הלישות, באיזה שטח שיהי' בזה, הרי זו חלישות בכללות מערכת היהדות המסורתית. ואם יש מקום להחלה האם להכנס לשטח פלוני דחינוך זה, הנה לאחרי שכבר התחילו בזה ובמשך כמה שנים ונתפשט הקול אודות המוסד ועניניו, מובנות התוצאות מאי ביסוס וח"ו חיסול המוסד, ותוצאות שאפשרי שיהי' להן המשך בשאר מוסדות התנועה לו שייך המוסד, וחלישות מסוימה בכללות המערכה דחינוך על טהרת הקדש.

ב) נקודה מיוחדת מפוסד הנ"ל-כיון שיש לו מוסדות הרשת וכו'. ואף שעד עתה, לצערי הרב, לא שמו לב לכוונות בתי ספר הרשת, ידוע מאמר הז"ל מי שאכל שום וריחו נודף, יחזור ויאכל שום. ועכ"פ במצה דמקצה מילא מחרון זה בי"ס המקצועי.

ג) מנקודת בי"ס ושיפור הסמינר למורות, מוכרח שיהי' מוסד שני לו גם בתור מקום עליה לאלו התלמידות שבתי ספר לנערות (חב"ד מוכרחים לקולטן) ואינן מתאימות לרמה הדרושה של הסמינר למורות, שבודאי תהיינה כאלו.

ד) יש מקום לומר-שאחוז מסוים דבי"ס המקצועי, במשך הזמן, "ישוכלל" באופן שיתאים לדרישת הסמינר למורות, והרי בעוד מועד צריך לדאוג "לרעזערוואר" משם יבואו תלמידות לסמינר למורות.

ה) עוד יש להוסיף על טעמים האמורים כתנה וכהנה, ובודאי לדכוותי' אין כל צורך בזה.

ומובן שכל הכתוב לעיל יכול לפרסמו בשמי באם תועלת בדבר.

ואצפה לבשו"ט בהקדם.

ולתובן המכתב-נשלח מהיר דחוף.

בברכת הצלחה בעבודתו בקדש
מנחם מענדל שניאורסאהן

הנהלת המכללה, סגל ההוראה וצוות המזכירות
מברכים את בוגרות מחזור תשפ"ב
לרגל קבלת תעודת־הוראה ותואר B.Ed.

אביטן נחמה אסתר
אבישיד חנה ברכה
אדרעי שירה מרים
אוריאן (עמראני) מעיין חיה
אייזנבך גולדה אסתר
אייזנבך חיה מושקא
אייזנבך מושקא ברכה
אלול קמין
אליהו הדס לאה
אלישע רבקה
אלישע שטערנא שרה
ארליך ובר מיכל נעמי
ארפי חיה שרה
אשכנזי רחל
בוקובזה תמר חנה
בורוכוב חנה
בייץ מושקא
ביר דינה
ביר צביה
בכר הילה
בלוך רבקה לאה
בן חורין ליאורה
בן חיון יערה זוהר
בן חיים רחל חיה
בק בריינדי
בראך חיה מושקא
ברדוגו אסתר הדסה
ברדוגו מרים
גוטליב נטע
גולדיאן אפרת חנה
גולדשמיד חיה מושקא
גוראר לאה
גורביץ בלומא
גורליק חנה
גינזבורג דבורה לאה
גליס שושנה
גרוזמן חיה
גרין מרים מירל
גרינברג דבורה לאה
גשמא (לוי) הדר רעות
דאיזדה מנוחה רחל
דהאן אמונה
דהאן שטרנא שרה
דהן ליאל טובה
דויטש אשכנזי חוה חיה
דוננפלד רחל
דיימונד רבקה
דיין דבורה לאה
דיין רחל שושנה
הבלין חנה

הבר ברכה
הוניג מוסיא
היימן אוריה
הלפרין חנה
הלפרין מנוחה רחל
הניג גנסיה שפרה
הרשקוביץ פנינה פערל
הרשקוביץ שטערנא שרה
הרשקוף רבקה
וולף חנה מרים
ויינשטיין (הלל) אפרת
וילהלם חנה
וינר ביילא
ולנר שרה
זהר חיה מושקא
זהר מרים
זיגלבוים נריה שמחה
זילברשטרום רבקה
זכריה נעמי חיה
חיון ברוריה פרל
חייקין (מימון) חיה מושקא
טויטו שירה
טורנהיים רחל מיכל
טל–אל חנה
ידגר רבקה חיה
יוניק חיה מושקא
יצחק אסתר
כהן דבורה לאה
כהן חיה מושקא
כהן יעל
כהן מנוחה רחל
כהן סעידוב שרית
כהן רבקה
כהן שטערנא שרה
כץ חיה מושקא
כץ שטערנא שרה
לאופר חיה
לוי מרים
לוקשב בלה
ליאוצי אביה רחל
ליסק מרים שמחה

ליפסקר רבקה
ללוש הדר
לרנר חיה מושקא
מאירי רבקה
מדליה יסכה
מהאצרי נאווה
מוריאל שרה שטערנא
מושקוביץ דבורה לאה
שיינא
מינצברג חיה מושקא
מיפעי חנה
מישולובין בתיה
מישולובין סוסיא
מלכא שטערנא שרה
מלכה דניאל
מן אלישבע
מנדלזון רבקה
מרטון מיכל אודיל
מרקוביץ חנה
מרקוביץ דבורה אסתר
משה גילה נחמה
נוטיק בת שבע
ניימרק רחל
נסים שמחה
נעים הודיה קורל
סגל חיה מושקא
סוקניק רבקה
סט חנה
סיטבון רחל
סייג חיה מושקא
סלונים חיה מושקא
סלונים שטערנא שרה
עאמר שרה
עובדיה רבקה
עזריאל מיכל
עטיה שקד רחל
ענקי רבקה
פביאן לאה
פלס אסתר
פקסון חנה

פרומר מושקא
פרוס בתיה
פרידמן חנה
פריימן דבורה לאה
פריימן חנה
פרסיה ברוריה שרה
ציטרון רבקה
קדוש שמחה
קוט חיה מושקא
קופצ'יק חיה מושקא
קופרמן דבורה
קופרמן מלכה
קופרשמידט יהודית
קוק דבורה
קורנט איידל
קטורזה חיה מושקא
קליין מלכה
קליין רחל
קליש חיה מושקא
קסלמן חיה מושקא
קפלון חיה מושקא
קפלן חנה
קרוגליאק מושקא
רבקין עדינה ליבא
רובין דבורה
רובין חיה מושקא
רוזנבלט רבקה
רוחמקין רחל
ריבר ברכה
שארף סטערני
שוחט ביילא
שילת רבקה
שמלוב סטרנה שרה
שניאורסון אסתר מלכה
שסל מנוחה רחל
שפרינגר מרים
שרעבי תהילה
תמם חנה רבקה
תעיזי אילה

מתוך המכתב ששלח הרבי לרגל הדינר השנתי של "בית־רבקה" במונטריאול, א' אדר תשכ"ג

...תקוותי, תקווה פנימית ועמוקה, כי תלמידות "בית רבקה" תזכורנה תמיד ותערכנה נכונה את גודל אחריותן וזכותן, להשריש את המסורות המקודשות של האישה היהודייה. לא רק בביתן שלהן, היכן שהאישה היא עקרת הבית, יסוד הבית, אלא גם בחוגים הנשיים הנרחבים ביותר, ומתוך מרץ פעיל. זאת, כדי לסייע להעמיד דור יהודי נאמן, שיזכה לגאולה השלימה במהרה בימינו.

(ליקוטי שיחות חלק ל"ו, הוספות לפרשת שמות)

* רשימה לא סופית – מותנה באישור מכללת שאנן

דבר ראש המכללה

תלמידות יקרות,

שנת הלימודים הנוכחית איננה סתם עוד שנה. זוהי שנה מיוחדת. שנת 'הקהֵל'. ברוח זו גם הגליון הנוכחי של שנתון המכללה 'פנימה', יוצא לאור בהיקף חריג, גדול מאי פעם, של 80 עמודים גדושים ועשירים בחומר חסידי עשיר ומרתק.

בגליון הנוכחי הוענקה לכן בנות יקרות, בימה נרחבת לביטוי עצמי. שבע מתלמידות המכללה הרימו את הכפפה ושיתפו אותנו באומץ, בבגרות ובכישרון, בעולמן הפנימי. בטורים אישיים, בשירה ואפילו בציור. מרגש ונפלא.

גולת הכותרת של הגליון, היא ללא ספק רב השיח המקיף עם שש דמויות מובילות בקודקוד החינוכי של המכללה, העוסק בשאלות אקטואליות בוערות, כמו: האתגרים של הבת החב"דית בגילאי המכללה, ולקראת הקמת בית בישראל, הדרכים להתמודדות איתם, כיצד בונים אישיות בריאה במישור הנפשי ובמישור הרוחני חסידי, המלצות להורים ולצוות החינוכי ועוד.

השיח מתגלגל מהר מאוד לנושאים חמים, כמו: קריירה ופמיניזם מול תפקידה אמיתי של האישה, נורמת השיתוף הקלוקלת ברשתות החברתיות המוחקת את הגבולות בין רשות הרבים לרשות היחיד, תרבות האינסטנט וחוסר היכולת לדחות סיפוקים מול המציאות התהליכית והמאתגרת, שטף המידע המבלבל הזורם אלינו ללא הרף, הטשטוש בשאלת הזהות האמיתית שלנו, ועוד.

כבר מזמן לא התקיים דיון פומבי חינוכי, רציני ומקיף כל כך, עם פיגורות חינוכיות שכאלה מן השורה הראשונה. פשוט מאלף ומרומם כאחד.

ומן השחקים החינוכיים בנחיתה מהירה אל קרקע המציאות הקשה והכואבת של מלחמת רוסיה - אוקראינה, שסופה טרם נראה באופק. שלוש מבנות שלוחי הרבי באוקראינה, משוחחות בגילוי לב על תחושת ההלם הראשונית, על סצנות מרגשות ואפילו משמחות בתוך ים של כאב, וגם על אמונתן החזקה שלא ירחק היום וההריסות תשתקמנה ושליחותו הקדושה של הרבי תמשך.

גם מקומן של החדשות לא נפקד, והוא משתרע על שטח מכובד ביותר. מכללת 'בית רבקה' התייחדה כל השנים בהווי החסידי שבין כתליה, אך בשנים האחרונות היקף ואיכות הפעילות החסידית במכללה הם ממש מעל ומעבר מכל בחינה. במהלך השנה כאשר אירוע רודף אירוע, לא תמיד מקבלים את הפרספקטיבה הנכונה. אך כאשר קוראים ברצף את הסקירה על ים הפעילות הפדגוגית והחסידית שהתקיימה במכללה, על כנסים, התוועדויות, מבצעים, מפגשים, סיורים, ימי עיון, מיזמים ומה לא, זה מרשים בכל קנה מידה. כבר לא מדובר רק על בית חסידי וחם. זו פשוט התוועדות חסידית אחת, גדולה וממושכת, ללא הפסק.

הגליון פותח במאמרו המאלף של הרב יחזקאל סופר, המוצא מקורות תורניים מפתיעים לכך שהשנה כולה מכונה בפי הרבי: 'שנת הקהֵל', למרות שמעמד 'הקהֵל' התרחש חד פעמית בחג הסוכות.

בהמשך, כתבת פרופיל מרתקת על הגב' זיזי קוג'מן, מאמנת אישית ומרצה במכללת בית רבקה, עם סיפורה האישי על חזרה בתשובה והתקרבותה לחב"ד.

ואיך אפשר בלי דו"ח מחלקת המחקר של המכללה בראשות הגב' ד"ר שלומית דקל והגב' ד"ר גיטה רוקח, הבודק את תחושת השייכות והמשמעות של התלמידות במכללה. לא אתן כאן ספוילר, כדי שלא לפגוע לכן בהנאת הקריאה. מומלץ ביותר.

אתן מצטרפות ל'מעצמה (אדירה) של שליחות' השולחת מדי שנה מאות תלמידות להוראה בגנים ובתי ספר בארץ ובתפוצות, מעצמה שבוגרותיה מהוות 99% מכלל השליחות של הרבי בארה"ק, וכמחצית משליחותיו בכל קצווי תבל עברו בין כתליה

•

בוגרות כיתות י"ב יקרות,

בשם סגל המכללה ובשם מאות חברותיכן הלומדות בין כותלי המכללה, אנו מקדמים אתכן בברכת 'ברוכות הבאות'.

איחולינו לכולכן הצלחה רבה לקראת הצטרפותכן אלינו בקרוב, בע"ה, והצלחה בבחירתכן הנכונה במסלול הלימודים האישי.

אתן מצטרפות למוסד הוותיק והקדוש שהוקם על ידי הרבי עצמו שאפיין אותו כסמינר למורות וגננות, ליווה אותו בכל תחום במשך עשרות שנים בהוראותיו הקדושות, בחר (מתוך שלל אופציות) את מיקומו הפיזי, ואפילו היה מעורב אישית בגיוס כספים עבורו.

אתן מצטרפות למוסד האיתן, המבוסס והמוביל, בכל הפרמטרים. בצוות מהשורה הראשונה, באיכות התלמידות, בחינוך חסידי שרשי ואמיתי, ובמקצועיות.

אתן מצטרפות ל'מעצמה (אדירה) של שליחות' השולחת מדי שנה מאות תלמידות להוראה בגנים ובתי ספר בארץ ובתפוצות, מעצמה שבוגרותיה מהוות 99% מכלל השליחות של הרבי בארה"ק, וכמחצית משליחותיו בכל קצווי תבל עברו בין כתליה.

ברוכות הבאות ל'בית רבקה'. הבית לעתידכן החסידי והמקצועי.

מחכים לכן בבית.

בשם משפחת המכללה
הרב משה חפר
ראש המכללה

הרבי לא גרס עריכת טקסים מַלכותיים כחיקוי ל'מעמד הקהֵל' בבית המקדש, אבל קרא ליישם בסביבתנו את המסרים התוכניים העומדים ביסוד מצווה זו

Vasyl Rohan_Shutterstock

לגעת בגוילי כתב ידו של משה רבנו

האם יש יסוד קדום לחידושו הגדול של הרבי בהופכו מצווה שחובת קיומה המקורית הינה חד פעמית ל**מוטיב רוחני שתחולתו מתפשטת על פני שנה תמימה**. מתוך איזה ספר תורה היה המלך קורא ב'מעמד הקהֵל'. כיצד הצליחו המוני בית ישראל – אנשים, נשים וטף – להתקהל בשטח שגודלו אינו עולה על מאה שלושים וחמש אמות. מה **כל זה אומר לנו היום** ואיך הדברים קשורים לשיפור התפילות בציבור. **הרב יחזקאל סופר,** מרבני המכללה, אסף והקהיל בעבורנו את כל הפרטים, והוא עושה לנו בהם סדר ● ליראה את ה'

בשנה הנוכחית, שהיא 'מוצאי שביעית', ישנה מצווה מיוחדת שציוונו בה משה רבנו בימיו האחרונים עלי אדמות, מצווה הבאה רק פעם בשבע שנים ונקראת מצוות 'הקהֵל', כפי שכתוב בתורה[1]:

וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת אֲרוֹן בְּרִית ה' וְאֶל כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל; וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת; בְּבוֹא כָל יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם; הַקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת ה' אֱלֹקֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת; וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ לְיִרְאָה אֶת ה' אֱלֹקֵיכֶם כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ.

הרמב"ם[2] מפרט את סדר הדברים ב'מעמד הקהֵל' כפי שהתרחש בבית המקדש:

"מצוות עשֵׂה להקהיל כל ישראל אנשים ונשים וטף בכל מוצאי שמיטה בעלותם לרגל ולקרות באוזניהם מן התורה, פרשיות שהן מזרזות אותן במצוות ומחזקות ידיהם בדת האמת, שנאמר 'מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות בבוא כל ישראל לראות וגו' הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך אשר בשעריך וגו'". אימתי היו קורין? במוצאי יום טוב הראשון של חג הסוכות שהוא תחילת ימי חולו של מועד של שנה שמינית. והמלך הוא שיקרא באוזניהם, ובעזרת הנשים היו קורין. כיצד הוא קורא? תוקעין בחצוצרות בכל ירושלים כדי להקהיל את העם ומביאין בימה גדולה, ושל עץ היתה, ומעמידין אותה באמצע עזרת נשים והמלך עולה ויושב עליה כדי שישמעו קריאתו. וכל ישראל העולים לחג מתקבצין סביביו וחזן הכנסת נוטל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת וראש הכנסת נותנו לסגן וסגן לכהן גדול וכהן גדול למלך כדי להדרו ברוב בני אדם".

חיפוש סימוכין

מצווה זו, במתכונתה המקורית, נוהגת רק בזמן שבית המקדש קיים והתרחשותה במוצאי יום טוב ראשון של חג הסוכות, בלבד.

ובאמת, לאורך כל שנות הגלות לא מצאנו מגדולי ישראל שיקראו לקיימה.

בא הרבי נשיא דורנו ויזם דבר חידוש, בהכריזו על כל השנה השמינית בכל מחזור – 'שנת הקהֵל'. ואף שלא התכוון לעשות 'חיקוי' למעמד הקהֵל כ'זֵכר למקדש' – הרבי קרא למלא את כל השנה הזו בתכנים של 'הקהלת ציבורים', במטרה לחזק את יסודות האמונה.

ועולה השאלה: מהו המקור להפיכת אירוע חד פעמי שהתרחש

1. דברים לא, ט-יג.

2. הלכות חגיגה פרק ג.

ליישם בסביבתנו את המסרים התוכניים. הרב סופר ב'מבצע תפילין' במסעדה

רק ביום הראשון של חול המועד סוכות ו'למתוח' אותו על פני שנה שלמה?!

אין להשוות זאת ל'שנת השמיטה' או 'שנת היובל', שכן לדיני שמיטה או יובל יש ביטויים הלכתיים מעשיים הנוגעים לכל משך אותה השנה.

לחידוד ולהעצמת השאלה: האם גם בהקשר של 'ברכת החמה' – מעמד הנערך פעם ב-28 שנים באופן חד פעמי – אפשר וראוי לקרוא לכל אותה שנה 'שנת החמה' או 'שנת ברכת החמה'?!

יצאנו אפוא לחפש סימוכין ל'שנה שכולה הקהֵל', בהתאם לחידושו ותפיסתו של הרבי.

ספר תורה מַלכותי

הבה נחזור אל דברי הרמב"ם הנ"ל, בהם הוא מפרט את כל פרטי המעמד – מי, מתי, היכן ומה הם התכנים הנקראים. דבר אחד הוא לא כותב, מתוך איזה ספר תורה קרא המלך באוזני העם.

כידוע, כל אחד ממלכי ישראל החזיק ברשותו ספר תורה 'מלכותי', וזאת על פי מצווה מיוחדת שהתורה ציוותה על המלך. האם נאמר כי גם ב'מעמד הקהֵל' קרא המלך מן הספר הזה?

קשה לומר כך, שכן הרמב"ם בעצמו, המפרט את כל פעולות המלך הנעשות בספר התורה ה'מלכותי', אינו מזכיר ולו גם ברמז קל את השימוש בו במעמד 'הקהֵל'.

וזה לשון הרמב"ם[3]:

"והמלך, מצווה עליו לכתוב ספר תורה אחד לעצמו לשם המלך, יתר על ספר שיהיה לו כשהוא הדיוט, שנאמר 'והיה כשִׁבתו על כיסא ממלכתו וכתב לו וגו'". ומגיהין אותו מספר העזרה על פי בית דין הגדול. [ספר תורה] זה שהיה לו כשהוא הדיוט, מניחו בבית גנזיו. וזה שכתב או שנכתב לו אחר שמֶלֶך, יהיה עמו תמיד. ואם יֵצא למלחמה – ספר תורה עמו. נכנס – והוא עמו. יושב בדין – והוא עמו. מסב – והוא כנגדו. שנאמר, 'והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו'".

לאור זאת, חוזרת אפוא שאלתנו הקודמת – באיזה ספר תורה קרא המלך ב'מעמד הקהֵל'?

שֶׁחזור חזותי

מידע מפתיע לגבי השאלה הזו אנחנו מוצאים ברש"י, הכותב כך[4]:

> מי שיכולות לתקן זאת הן רק ה'נשים', שתדרבנה את בעליהן ובניהן להשכים לתפילה, ללמוד חסידות קודם תפילתם ולהתפלל במניין ב'זמן תפילה'

"ספר עֶזְרָה – ספר שכתב משה ובו קורין בעזרה **פרשת המלך בהקהֵל** וכהן גדול ביום הכיפורים".

מעתה אנחנו יודעים באיזה ספר קרא המלך ב'מעמד הקהֵל' – ספר תורה מיוחד אשר נכתב על ידי משה רבנו ומכונה 'ספר עֶזְרָה'. ספר תורה זה נתון היה בתוך ארון הברית (או על מדף חיצוני שבלט מן הארון) שבקודש הקודשים, וכדברי הרמב"ם בפתח הקדמתו לספרו 'יד החזקה': "כל התורה כתבה משה רבנו קודם שימות, בכתב ידו... וספר אחד נתנהו בארון לעד, שנאמר[5] 'לקוח, את ספר התורה הזה, ושמתם אותו מצד ארון ברית ה' אלוהיכם והיה שם בך לעד'". אם כן, בספר זה קרא המלך בכל שנה ושנה ביום הכיפורים וכן ב'מעמד הקהֵל' בחול המועד סוכות במוצאי השנה השביעית.

החידוש הזה מתחבר יפה למטרה הרעיונית של מעמד ייחודי זה – של הקהֵל – על פי ניסוח הרמב"ם[6]:

"וגֵרים שאינן מכירין, חייבין להכין ליבם ולהקשיב אוזנם לשמוע באימה ויראה וגילה ברעדה כיום שניתנה בו בסיני. אפילו חכמים גדולים שיודעים כל התורה כולה, חייבין לשמוע בכוונה גדולה יתרה. ומי שאינו יכול לשמוע מכוון ליבו לקריאה זו, שלא קבעה הכתוב אלא [כדי] לחזק דת האמת. ויראה עצמו כאילו עתה נצטווה בה ומפי הגבורה שומעה, שהמלך שליח הוא להשמיע דברי הא-ל".

נמצאנו אפוא למדים דבר מדהים ומרתק:

היקהלות כל ישראל יחדיו בהר הבית לשמוע במרוכז מפי המלך ומתוך ספר התורה המקורי שנכתב בכתב יד קודשו של משה רבנו בכבודו ובעצמו, מהווה כעין 'שֶׁחזור חזותי' למעמד הר סיני!

איך נכנסו לקודש הקודשים

ואולם התגלית של רש"י מעלה שאלה קשה: כיצד נכנסו לתוך קודש הקודשים והוציאו מתוכו את ספרו של משה רבנו, בה בשעה שישנו איסור חמור "ואל יבוא בכל עת אל הקודש"; כלומר שאפילו לכהן הגדול אסור להיכנס לקודש הקודשים שלא במסגרת עבודתו ביום הכיפורים?!

האמת היא שגם עצם קביעתו של רש"י בעניין קריאת הכהן הגדול ביום הכיפורים, מעוררת תהייה: היכן מקורו של רש"י לכך שקריאת הכהן הגדול ב'פרשת היום' (ביום הכיפורים) הינה מתוך ספר ייחודי זה? והרי לא מצינו בכל הסדר המפורט של עבודת הכהן הגדול ביום הקדוש, שקריאתו היתה מספרו של משה רבנו?!

בהקשר הזה אנחנו מוצאים דבר מעניין מאוד שכתב רבי אליעזר בן יואל הלוי, הנמנה עם ה'ראשונים'[7] (להלן תוכן הדברים):

בשנה השמינית [שנת הקהֵל] כשנכנס הכהן הגדול ביום הכיפורים לעבודת הקטורת, אחר שהניח שם הכף והמחתה, נותרו ידיו פנויות, אזי הוא יכול בצאתו **להוציא את 'ספר העזרה' של משה רבנו מקודש הקודשים**, עבור קריאת המלך במעמד הקהל [ודרך אגב, יכול גם הכהן הגדול לנצל את 'ספר העזרה' המיוחד, כדי לקרוא בו ביום הכיפורים, את 'פרשת היום', רק בשנה השמינית].

ושמא נאמר, אם הכהן הגדול ינצל גם את כניסתו השנייה [בידיים פנויות] בשביל להוציא מקודש הקודשים את הכף והמחתה, בכדי להחזיר את ספר התורה לקודש הקודשים, שוב לא יהיה 'ספר העזרה' זמין למלך במוצאי יום טוב ראשון של סוכות?

ממשיך רבי אליעזר ומסביר:

ובשנה השמינית [שנת הקהל] כשהיה המלך קורא [בספר זה בחג הסוכות] היתה מונחת בחוץ, מיום כיפורים זה עד יום כיפורים הבא שהוא שנת ט', והיה מחזירה כשנכנס להוציא כף ומחתה [=ביום הכיפורים הבא, לאחר שגמר הכהן הגדול לקרוא בה את 'פרשת היום'], שהרי רק ביום הכיפורים בשעת עבודה היה כהן גדול רשאי להיכנס...

לפי זה אנחנו מוצאים ביטוי מעשי, הפורשׂ את 'מעמד הקהֵל' למשך כל השנה, שכן 'ספר העזרה' בו קרא המלך, נשאר נגיש לכל מאן דבעי, לחוות את המגע המרטיט עם 'גווילי כתב ידו של משה רבנו', כעין 'דרישת שלום' ממעמד הר סיני...

היכן נכנסו כולם

ישאל השואל, מה היו שימושיו של 'ספר העזרה' במשך כל השנה?

הרי לחלוטין לא סביר שהשאירוהו למשך שנה שלמה רק כ'מוצג מוזיאוני' עקב בעיה הלכתית-טכנית המונעת מהכהן הגדול לשוב ולהיכנס לקודש הקודשים. אלא בוודאי היה בו שימוש גם **לאחר** 'מעמד הקהֵל' במוצאי יום טוב ראשון של חג הסוכות!

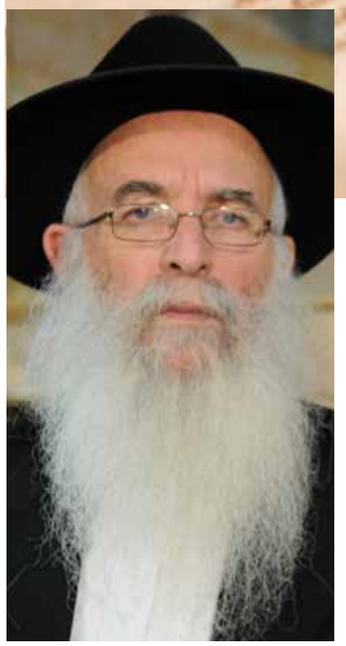

לתת דוגמה אישית. הרב יחזקאל סופר

כדי לענות על כך, יש להקדים ולשאול שאלה פשוטה ובסיסית: הלוא מטרת המצווה היא 'להקהיל את כל ישראל'. ואולם ב'עזרת הנשים' ששיטחה היה 135 אמה רבועות, יכולים היו להיכנס לכל היותר 18,225 מישראל [לפי חישוב של אמה לכל אדם]. כיצד אם כן יתכנסו שם כל ישראל?! ומה יהא על אותם אלו שלא הצליחו להיכנס וליטול חלק במעמד הנשגב הזה? היש תשלומין ל'מעמד הקהֵל'?

> כיצד נכנסו לתוך קודש הקודשים והוציאו מתוכו את ספרו של משה רבנו, בה בשעה שישנו איסור חמור "ואל יבוא בכל עת אל הקודש"?!

ובכן ברור לגמרי שהמעמד העיקרי והרשמי היה אכן בקריאת המלך מתוך 'ספר העזרה' במוצאי יום טוב הראשון. עם זאת, ישנם מפרשים[8] הסבורים שאפשר לערוך 'הקהֵל' במשך כל שאר ימי חג הסוכות [בהיותם כלולים אף הם בתנאי "בבוא כל ישראל"]. ויש אף שהגדילו ואמרו כי גם זה ש"המלך הוא שיקרא" איננו תנאי מעכב בקיום המצווה, אלא יכול גם אב בית הדין הגדול לקרוא ולאו דווקא בעזרה, אלא במקום אשר יכול להכיל המונים.

> מהו המקור להפיכת אירוע חד פעמי שהתרחש רק ביום הראשון של חול המועד סוכות ו'למתוח' אותו על פני שנה שלמה?!

'הקהֵל' בחג הפסח

בזמן המלך יאשיהו נמצא 'ספר העזרה' הזה שהוטמן מחשש לחילולו על ידי אחז המלך הרשע, וחלקיהו הכהן מצאו פתוח בפסוק "יולך ה' את מלכך", דבר שזעזע את המלך יאשיהו, שערך מעמד של 'הקהֵל'.

3. הלכות תפילין מזוזה וספר תורה פרק ז, הלכה ב.
4. מסכת בבא בתרא דף יד, עמוד ב.
5. דברים לא, כו.
6. הלכות חגיגה פרק ג.
7. חי לפני כ-900 שנים ומכונה רבאי"ה. הדברים המצוטטים מופיעים בספרו 'תשובות ראבי"ה השלם' סי' תתקצא.
8. ראו אנציקלופדיה תלמודית ערך 'הקהֵל' עמ' תמז 'הזמן' – הערות 63-64.

כעומד בפני המלך. הרב סופר מתברך ומקבל 'שליחות מצווה' לאחר שהגיש לרבי מארז הקלטות של שיעוריו בספר ה'תניא'

וכך מספרים לנו הכתובים[9]:

וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת כָּל זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם; וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית ה' וְכָל אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם, וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם, וְכָל הָעָם, מִגָּדוֹל וְעַד קָטָן; וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵיהֶם אֶת כָּל דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית ה'; וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל עָמְדוֹ וַיִּכְרֹת אֶת הַבְּרִית לִפְנֵי ה', לָלֶכֶת אַחֲרֵי ה' וְלִשְׁמֹר אֶת מִצְוֹתָיו וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל לְבָבוֹ וּבְכָל נַפְשׁוֹ, לְעָשׂוֹת אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל הַסֵּפֶר הַזֶּה.

מעמד זה אירע בשנת י"ח ליאשיהו[10] שהייתה 'שנת הקהֵל'. ובאיזה תאריך ערך יאשיהו את 'הקהלת כל ישראל'? התשובה על כך מיד בפרק הבא[11]:

וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִּירוּשָׁלִַם פֶּסַח לַה' וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן.

נמצא כי ישנה אפשרות 'להקהיל' במוצאי שביעית את העם, גם בחג הפסח (!) לפי שעדיין הוא ב'שנת הקהֵל'.

'הקהֵל' בראש השנה

כמו כן אנו מוצאים גם בבית שני[12] שערכו סוג של 'הקהֵל' – עם 'ספר העזרה' של משה רבנו. וכך נאמר בנחמיה[13]:

וַיֵּאָסְפוּ כָל הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר הַמָּיִם וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר לְהָבִיא אֶת סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת-יִשְׂרָאֵל; וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד אִשָּׁה וְכֹל מֵבִין לִשְׁמֹעַ **בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי; וַיִּקְרָא בוֹ לִפְנֵי הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר הַמָּיִם מִן הָאוֹר עַד מַחֲצִית הַיּוֹם נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמְּבִינִים וְאָזְנֵי כָל הָעָם אֶל סֵפֶר הַתּוֹרָה; וַיַּעֲמֹד עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל מִגְדַּל עֵץ אֲשֶׁר עָשׂוּ לַדָּבָר... וַיִּקְרָא בַסֵּפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹקִים יוֹם בְּיוֹם **מִן הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂוּ חָג שִׁבְעַת יָמִים** וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כַּמִּשְׁפָּט.**

גם מעמד זה בימי עזרא היה ב'שנת הקהֵל'[14], והתאריכים בהם הקהיל עזרא את העם, היו ראשית, עצם ה'היקהלות' של אלפי יהודים, למטרה אחדותית, סביב מנהיג רוחני דומיננטי כ'צדיק הדור', יש בה משום 'תזכורת' למעמד הר סיני וקבלת התורה "משה ידבר והאלוקים יעננו בקול".

שנית, חשוב להנחיל לציבור את האימות ההיסטורי של מעמד הר סיני (לעומת האגדות הדמיוניות של שאר ה'דתות'), לא רק כבסיס למצוות הדת, אלא גם כ'תשתית לערכים' הנובעים מן האמת האלוקית המוחלטת, אשר בלעדיה כל ה'ערכים' מתמוססים עם הזמן... ולכן קוראים ב'מעמד הקהֵל' מ'ספר העזרה' שהיה מונח בקודש הקודשים צמוד ללוחות הברית שניתנו במעמד הר סיני!

שלישית, התורה קבעה מפורשות את המטרות: "לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת ה' אֱלֹקֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת".

ומפרש רש"י על הפסוק[16]: "האנשים – ללמוד; והנשים – לשמוע; והטף – למה באו? לתת שכר למביאיהם!".

ולכאורה, מדוע 'ילמדו' רק האנשים? וכי נשים אינן יכולות 'ללמוד'? הלוא אין מדובר כאן בפלפולים תלמודיים, אלא בתכנים של "ליראה את ה", שגם נשים יכולות ואף חייבות 'ללומדם'?!

ועוד ייפלא: שבלשון הפסוק, התיבות "למען ישמעו" (הפונות אל הנשים) קודמות לתיבות "למען ילמדו" (הפונות אל האנשים)!

אלא יש לומר שבכך רמזה התורה: אם **הנשים** תשמענה את המלך, בשמיעתן הפנימית יופנם אצלן 'ערך הלימוד' והן תגרומנה שה**אנשים** יתחילו 'ללמוד' גם כאשר יבואו הביתה...

להיקהל בזמן התפילה

רביעית, מטרת הלימוד היא "ליראה את ה'" דהיינו שמירה על כל דיני השולחן ערוך

> הרי לא סביר שהשאירוהו למשך שנה שלמה רק כ'מוצג מוזיאוני' עקב בעיה הלכתית-טכנית המונעת מהכהן הגדול לשוב ולהיכנס לקודש הקודשים

ראש השנה של 'הקהֵל', ולאחר מכן כל אחד מימי חול המועד סוכות!

למעשה נגישותו של 'ספר העזרה' במשך כל השנה השמינית נוצלה גם לביצוע הגהה דקדקנית של ספר התורה של המלך (על פי 'ספר העזרה' המדויק בתכלית). ומאחר וספר התורה של המלך חייב היה על פי דין להיות צמוד למלך, נאלצו להגיהו רק בלילות[15] וההגהה התבצעה 'בהמשכים' לאורך השנה. וכמו כן יכלו בשנה הזו לבוא כל ישראל ולהגיה את ספרי התורה של קהילותיהם, מתוך העותק המקורי המדויק הזה, על מנת למנוע שיבושים וזיופים.

תכלית 'מבצע הקהֵל' בדורנו

הרבי לא גרס עריכת טקסים מַלכותיים כחיקוי ל'הקהֵל' במקדש, אבל קרא ליישם בסביבתנו את המסרים התוכניים, העומדים ביסוד מצווה זו:

9. דברי הימים ב פרק לד, פסוקים כט-לא.
10. ראו מפורש כן ברש"י ערכין יב, ב.
11. פרק לה, פסוק א.
12. אף שבבית שני כבר לא היה הארון בקודש הקודשים שהרי ציווה יאשיהו (בסוף ימי בית ראשון) לגנזו במטמוניות עקלקלות – יש לומר, שאת 'ספר העזרה' שמצאוהו בימיו מחוץ לארון, לא גנזו עם הארון, אלא השאירוהו בידי הכהנים, למשמרת לדורות והגיע לידי עזרא הסופר.
13. פרק ח, פסוקים א-ד,יח.
14. רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק י, הלכה ג, שהייתה זו שנה ראשונה לשמיטה (כמו 'מוצאי שביעית').
15. רמב"ם הלכות תפילין ומזוזה פרק ז, הלכות ב-ג.
16. דברים לא, יב.

כל אחד יכול, כל אחד חייב

בתשמ"ח הביא הרבי את רעיון **'שנת** הקהֵל' לשיא חסר תקדים. לפנינו מקבץ התייחסויות והוראותיו מעשיות לאורך כל אותה שנה

- מן הראוי להקים 'רעש', ו'רעש' גדול, להקהיל "אנשים, נשים וטף" בבית הכנסת ובית המדרש ולומר להם: "הערט זיך איין אידן" (=יהודים הקשיבו)! נותנים לכם זמנים וימים זכאים, שבהם צריך להיות "הקהֵל את העם האנשים והנשים והטף", והכוונה היא שיהיה "ליראה את ה' אלוקיכם כל הימים".
- במיוחד זוהי חובתו של מי שהוא 'מלך' ומנהיג בסביבה – רב בקהילתו, מחנך בכיתתו, אב במשפחתו – "לקרוא באוזניהם", להשמיע את דברי התורה ומצוותיה בחוג שלו ובכל מקום שהוא יכול להגיע אליו בתוקף וברצינות, ועד שהדבר ייצור רושם עמוק והשפעה ממושכת על השומעים.
- חובת הפרסום על דבר 'הקהֵל', אינה תלויה בשלמות עבודתו בתורה ומצוות. אפילו אם אינו במצב ד"תמים תהיה עם ה' אלוקיך", כלומר, עבודתו אינה בשלמות, אף על פי כן גם הוא יכול וחייב לפרסם ולהכריז על דבר 'הקהֵל'.
- נוסף על האמור לעיל אודות הפעולה ב'מבצע הקהֵל' עם הזולת, צריך כל אחד ואחד, "אנשים, נשים וטף", לעסוק ב'הקהל' בנוגע לעצמו. להקהיל ולאסוף את תכונותיו השונות שהם בבחינת "אנשים, נשים וטף", ולהכניס אותן ב'בית המקדש' הפנימי שבו, שיהיו חדורים ב"ליראה את ה'".
- מן הראוי לאחד בפעולה זו חברים מארגונים שונים. כלומר, בשעה שיהודים חברים בארגון כלשהו – איזה שיהיה – אזי עליהם להתאחד גם בענייני התורה, ולא רק בדרך טפל אלא כעיקר, היינו שבמסגרת הארגון צריכות להיות פעולות בתורה, צדקה וכיוצא בזה.
- בכל קהילה, מוסד חינוך, ארגון וכו' – ידפיסו כרטיסים מיוחדים שיחולקו בין החברים והתלמידים הנמנים עמהם. ועל הכרטיס ירשמו: א) שמו ושם אמו, כתובת וטלפון, ב) שמקבל על עצמו, בלי נדר, לעסוק ב"הקהל את העם", לפעול על אחרים. ג) כדאי להציע שאלו המעוניינים, ירשמו בכרטיס שניתן להתקשר אליהם מזמן לזמן, פעם בחודש וכיוצא בזה, לקבל פרטים על הפעולות ולהתעניין אצלם באם הם נצרכים לעזרה או עצה בחיזוק הפעילות.

> התאריכים בהם הקהיל עזרא את העם, היו ראש השנה של 'הקהֵל', ולאחר מכן כל אחד מימי חול המועד סוכות!

בהקפדה! והנה לנו 'מעמד הקהֵל' יום יומי המופיע בספר התניא קדישא[17]. וזה לשון רבנו הזקן:

אהובייי אחיי, אל נא תרעו רֵעים האהובים ליוצרם ושנואים ליִצרם, ואל יעשה אדם עצמו רשע שעה אחת לפני המקום (=הקב"ה) אשר בחר בה מכל היום **להקהל** ולעמוד לפניו **בשעה** זו **שהיא עת רצון** לפניו להתגלות לבוא אל המקדש מעט (=בית הכנסת) לפקוד לשכינת כבודו השוכן איתם בתוך טומאותם ולהימצא לדורשיו ומבקשיו ומייחליו. וְהַמְּסַפֵּר בצרכיו (=המשוחח בענייניו הפרטיים), מראה בעצמו שאינו חפץ להתבונן ולראות בגילוי כבוד מלכותו, ונעשה מרכבה טמאה לכסיל העליון שנאמר עליו 'לא יחפוץ כסיל בתבונה כו'', כמו שכתבו הזוהר והאריז"ל...

ומלכותא דרקיע כעין מלכותא דארעא (=מלכות שמים כעין מלכות הארץ) שדרך המלך להיות חביון עוזו בחדרי חדרים וכמה שומרים על הפתחים (עד) אשר כמה וכמה מצפים ימים ושנים לראות עוזו וכבודו, וכשעלה רצונו להתגלות לכל והעביר קול בכל מלכותו **להקהל** ולעמוד לפניו להראותם כבוד מלכותו יקר תפארת גדולתו, מי שעומד לפניו ואינו חושש לראותו ומתעסק בצרכיו, כמה גרוע וסכל ופתי הוא ונמשל כבהמות נדמה בעיני כל הבריות. וגם הוא בזיון המלך, בהראותו לפניו שאינו ספון בעיניו לקבל נחת ושעשועים מהביט אל כבודו ויופיו יותר מעסק צרכיו, וגם הוא מתחייב בנפשו למלך על הראות קלונו ובזיונו את המלך לעין כֹּל רואה, ועל זה נאמר 'וכסילים מרים קלון', כלומר אף שהוא כסיל לא יהיה מרים קלון שיהיה נראה הקלון לעין כֹּל. ועל כן קבעו חז"ל בתפילה – כאלו עומד לפני המלך.

בכוח הנשים לתקן

ישנם הרבה סעיפים בשולחן ערוך הדורשים תיקון. אבל הבה נתחיל בסעיפים הקשורים ב'הקהלת הציבור' בבית הכנסת – לעקור מקרבנו מצבי התקהלות בבית הכנסת לפטפוטים שמקומם לא יכירם ב'בית מקדש מעט' (וכנ"ל). וכמו כן לעקור מקרבנו את התופעה של 'הקהלת מניינים' לתפילת שחרית אחרי חצות היום, אחרי 'שעת קבלת קהל' שקבע המלך, שאזי ברכותיה לבטלה. והדבר תמוה וחמור שבעתיים כאשר ישנם המתעקשים לארגן 'מניין' לעריכת 'ברכות לבטלה', כדי שתהא 'מרידה **בציבור**'!

מי שיכולות לתקן זאת הן רק **ה'נשים**', שתדרבנה את בעליהן ובניהן להשכים לתפילה, ללמוד חסידות קודם תפילתם ולהתפלל במניין במסגרת 'זמן תפילה' ובכך גם יתנו המבוגרים דוגמה אישית לילדיהם כיצד צריך להתפלל...

או אז יהיה ניכר ש'שנת הקהֵל' אכן הביאה בכנפיה אווירה של "ליראה את ה'", שתיתכן רק במי שרואה עצמו כ"עומד בפני המלך" (תחושת קבלת עול מלכות שמים) – ומי שמעורר זכרונו כיצד ראינו את הרבי עומד באימה וביראה בתפילה ובחזרת הש"ץ, כ'יהודי של שולחן ערוך'!

שמזה נראה ברורות כי 'מעמד הקהֵל' לא התקיים בשביל הגברת 'אהבת ה'', גם לא בשביל 'ניגוני דבקות' בציבור ואפילו לא לשם ריקודי שמחה ברוב עם, אלא רק למטרה אחת – **"ליראה את ה'"**! ■

17. אגרת הקודש – פרק כד.

אני חשה זכות גדולה מאוד לעבוד עם הדור המתבגר של בנות חב"ד. זהו שלב בחיים שמקלף את כל הקליפות של הזיוף ומשאיר אותנו עם יהלומים של אמת

דיזי

הכול נמצא בתורת החסידות. הגב' זיזי קוג'מן

בצעירותה היא הצביעה לשמאל הרדיקלי והפגינה ברחובות נגד "החרדים" ו"הכפייה הדתית". אבל **יום אחד היא נקלעה בניגוד לרצונה לשיעור חסידות** ומאז כל עולמה התהפך. ילדות ללא קורטוב יהדות, רווקות תל אביבית מאוחרת, התמודדות עם פרוצדורה רפואית ארוכה ומסובכת, ותגלית מרעישה ושוברת סטיגמות שהובילה לשינוי אורח החיים ולהקמת משפחה חסידית – הן תמצית סיפורה המדהים של הפסיכולוגית והמאמנת האישית הגב' **זיזי קוג'מן** המשמשת מרצה במכללת בית רבקה • **כשהבהלה נהפכת לשאיפה**

שמש נטתה לשקוע וזיזי הזדרזה להדליק נר שבת, מצווה שהייתה אז חדשה למדי בעבורה. היא עשתה זאת בבית חברתה הטובה, שאירחה אותה באותה תקופה בדירתה בתל אביב. זו גם החברה ששבועות מספר קודם לכן גרמה לזיזי, כמעט בעל כורחה, להשתתף בשיעור התורה הראשון בחייה.

מיד לאחר מכן היא נכנסה למכוניתה ונסעה לבית הוריה בראשון לציון, לארוחת ליל השבת המשפחתית. ובעוד אחֶיה ואחותה ישובים מול המסך המרצד ואמה מגישה לה את מנת הקובֶה האהובה עליה, זיזי חשה בעיניו הבוחנות של אביה.

כלפי חוץ אמנם הוסיפה בתו הבכורה להיראות ולהתנהג כרגיל, אבל המושגים החדשים שנשמעו מפיה בעת האחרונה, מושגים אותם יָבאה היישר מבית מדרשה של "הרבנית רחלי", דווקא שם בצפון העיר ללא הפסקה – טרדו את שלוותו.

לא זה החינוך שהנחיל לשלושת ילדיו. הוא גידל אותם לציונות חילונית, נטולת כל מאפיין דתי או אפילו מסורתי. לכן כשיצאה זיזי בנעוריה להפגין מול "הכפייה הדתית", הוא רווה ממנה נחת. וכשפנתה בהמשך למסלול קצונה ולשירות ביחידת המודיעין של חיל האוויר, הוא ראה בכך הצלחה אישית שלו. כי מבחינתו להיות אדם טוב זה להיות אזרח נאמן, אכפתי ומעורב. יהדות לא נכללה בשום דרך בחבילה הזאת. אפילו את צום יום הכיפורים הוא נהג לצום רק כדי לכבד את אשתו שאביה המנוח חבש כיפה, ולא מתוך הזדהות.

לפתע נפגשו מבטיהם. "מה?", שאלו אותה עיניו ללא מילים. והיא, בלי לתכנן זאת מראש, ענתה לו: "זהו אבא, אני לא אוכל יותר לחלל שבת".

באותו רגע מהומה פרצה בבית. "ידעתי!", פלט האב, מובס, "הם שטפו לך את המוח! חטפו אותך! השתלטו עלייך סופית!".

בשנייה הראשונה גם היא נבהלה מעצמה ומן התגובה הנסערת של אביה. כעבור רגעים אחדים קמה ויצאה מהבית. את הדרך חזרה לתל אביב עשתה סהרורית לגמרי. הנר שהדליקה בכניסת השבת עדיין ציפה לה שם, בוער. והשלהבת הקטנה והקדושה שלו פרצה את סכר הדמעות לבכי תמרורים ארוך. בכי שבמהלכו היא ניהלה דין ודברים צפוף עם הקב"ה וטוותה את המשך מהלכיה בימים ובשבועות הבאים.

זאת גם הייתה השבת האחרונה בחייה שהיא חיללה.

מה זה זיזי

הגב' זיזי קוג'מן, בעלת תואר שני בפסיכולוגיה ומאמנת אישית, כבר התרגלה לעובדה שהדבר הראשון שהיא נדרשת אליו כמעט בכל מפגש או שיחת היכרות, הוא הניסיון להבין "מה זה זיזי".

"לסבתא העירקית שלי מצד אבי קראו עזיזה שזה יָקָרָה בערבית", היא מסבירה בחיוך סבלני בפעם המי יודע כמה. "אבל מכיוון שכל חייה היא כונתה זיזי, כשנולדתי אחרי פטירתה נקראתי כך גם אני. אבא שלי לא צפה מראש את העניין המוגזם שהשם זיזי יעורר סביבי כל חיי. ובכל מקרה הוא כנראה לא היה משנה את בחירתו, מפני שהוא היה איש עקרונות ואיש אמת, שמעולם לא הוטרד מתגובותיה של הסביבה למעשיו".

את השיחה עם הגב' קוג'מן אנחנו מקיימים בביתה בשכונת קריית משה בירושלים. כאן גם שוכנת הקליניקה הפרטית שלה לייעוץ זוגי, להנחיית הורים ובעיקר לאימון אישי על פי החסידות. בנוסף היא מרצה מבוקשת המשלבת בין סיפור חייה המרתק לבין המשנה הסדורה שבנתה בתחום המקצועי. ופעם בשבוע היא עושה את דרכה לכפר חב"ד ופוגשת את בנות שנה ב' במסלול ל'חינוך בלתי פורמלי' במכללת בית רבקה.

מקלף את הזיוף

"אני חשה זכות גדולה מאוד לעבוד עם הדור המתבגר של בנות חב"ד", היא אומרת. "זהו שלב בחיים שמקלף את כל הקליפות של הזיוף ומשאיר אותנו עם יהלומים של אמת. אני מאוד אוהבת את הגיל הזה שקורא להטיל ספק, לשאול שאלות ולחפש את שורשי הדברים. יש בנות שעוברות את השנים הללו עם יותר טלטלות ויש שעם פחות, אבל אין מי שחומקת מכך לגמרי. והמטרה היא להיות 'סותר על מנת לִבנות'.

"אני מלמדת אותן את יסודות האימון האישי ומראה להן איך הכול נמצא בתורת החסידות – גם האמיתות וגם הפרקטיקה. וכשאני מצליחה לרגש אותן, גם אני בעצמי מתרגשת. כי יחד איתן אני חוזרת אל הגיל הזה ואל כל מה שחוויתי במהלכו וגם אחריו".

הגב' קוג'מן היא אישה מילולית מאוד, עם אוצר שפתי רחב ועולם דימויים עשיר. "אבא שלי היה אומר שבגיל שלוש התחלתי לדבר ומאז אני לא סותמת לרגע", היא אומרת בהומור עצמי שאף הוא ממאפייניה. ובאמת, אין כל צורך לדובב אותה כדי לשמוע את סיפורה. ההפך הוא הנכון, דרושה שאלה חדשה רק כדי לעצור את שטף המענה הבלתי פוסק שלה על השאלה הקודמת.

רש"י פינת חב"ד

"נולדתי בראשון לציון, ברחוב רש"י ליד פינת רחוב חב"ד", היא פותחת ופורשת את מסכת חייה. "אילו היה לי אז חוש בקריאת עתידות נראה שרק משמות הרחובות הייתי נרמזת וחוזרת לשורשים. אבל בשלב הזה חייתי במציאות רחוקה ומנותקת. משום שהחינוך שספגתי בבית היה מאוד ציוני ובעיקר מאוד חילוני.

"אבי ז"ל, איש מתוק וערכי ממוצא עירקי, נולד במצרים. בארץ הוא גדל והתחנך במוסדות 'השומר הצעיר' של השמאל

הרדיקלי. רק לשם המחשה, כשהוא וחבריו הגיעו לגיל 13, ערכו להם טקס שבמסגרתו כל אחד מהם קיבל... טורייה.

"גם לאמא שלי ז"ל, שנולדה בעירק וגדלה במשפחה עם 11 אחים ועם אבא חובש כיפה, לא היה יותר מדי קשר לדת. היא אמנם כן הקפידה על הפרדה בין בשר לחלב במטבח, אך מעבר לכך היהדות כמעט לא נכחה בביתנו.

פיענוח תצאו"ת

"הוריי חינכו אותנו לאהבת המדינה ולאהבת אדם. עם זאת, יהודים חרדים לא נכללו בהגדרה הזו. מגיל צעיר מאוד ראינו בהם 'משתמטים' ו'טפילים' ולא נעים להודות אבל ממש שנאתי אותם. כשהוקמה מפלגת 'שינוי' של לפיד האב, הגעתי בדיוק לגיל הצבעה וכמובן תמכתי בהם. אך בכך לא הסתפקתי והייתי גם פעילה תוססת בהפגנות שאורגנו מטעמם כנגד 'החרדים' ו'הכפייה הדתית'.

"אחר כך התגייסתי והצבא קצת הרגיע את העשייה הפוליטית שלי. ומפני שרציתי 'לשרת את המדינה שלי', הלכתי למסלול קצונה ושירתי כחמש שנים ביחידת המודיעין של חיל האוויר. עסקתי רבות בפיענוח של תצ"אות (תצלומי אוויר) ואהבתי מאוד את מה שאני עושה.

"אחרי הצבא עשיתי מה שרבים מחבריי עשו – יצאתי לטיול של שנה בדרום אמריקה. חרשתי את בוליביה, פרו, ואקוודור. משם המשכתי למרכז אמריקה ועשיתי קורס צלילה בהונדורס. במהלך השנה הזאת למדתי על עצמי הרבה דברים חדשים. לדוגמה הבנתי שכל מיני דברים שתמיד הייתי אומרת עליהם 'כואת אני' ושאני לא יכולה לשנות בעצמי, הם כן ברי שינוי. דברים שחשבתי שאני 'לא אוהבת', פתאום התחלתי לאהוב. נפתחתי לעולם הגדול וגיליתי את מרחבי האין סוף שבתוכי.

משהו דרמטי קרה

"חזרתי לארץ והתחלתי לימודים באוניברסיטה. חלום הילדות שלי היה ללמוד רפואה, והבגרות המצוינת והפסיכומטרי הגבוה שלי אפשרו לי זאת, אולם ברגע האמת ויתרתי עליו ופניתי ללימודי ריפוי בעיסוק. אבל היו שם יותר מדי בנות דתיות, שאיך לומר? עיצבנו אותי בדעות שהשמיעו ובאורח החיים שלהן. לכן עזבתי והתחלתי ללמוד פסיכולוגיה. למען האמת זה היה מאוד מַשמים, אבל הפעם התעקשתי להמשיך כי אמרתי לעצמי, 'זיזי, מספיק'. סיימתי תואר בפסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומשם פניתי ללימודי אימון אישי. השנה הייתה תשס"ה ואני הייתי כבת 30.

"האימון האישי פתח והרחיב לי את עולמות החשיבה. את ההבנה שיש לי כוח ליצור מציאות. לזַמן דברים. לבנות חזון. זהו שינוי מהותי מאוד עבור אדם שביסודו הוא מאוד רציונלי וגם ציני.

"בשנה השנייה ללימודי התואר קרה משהו דרמטי שבבת אחת עצר את מהלך חיי. גילו לי גידול ברגל.

מציאות רחוקה ומנותקת. זיזי בילדותה

שליש מעצם הירך

"עברתי ניתוח מאוד מורכב ושִחזרו לי כשליש מעצם הירך. למרבה המזל בשלב הזה של לימודי האימון האישי כבר הייתי מיומנת ב'חשיבה חיובית'. המבחן המעשי שעברתי אמנם לא היה פשוט, אבל חוויתי במהלכו הרבה רגעים של הצלחה וזה היה מדהים.

"חצי שנה עברתי פיזיותרפיה מכאיבה מאוד, תוך כדי נטילת משככי כאבים חזקים והיעזרות בשני קביים. ובכל זאת הצלחתי להתרומם מעל מצבי הפיזי, בקטע שהוא לגמרי על טבעי.

"אחרי כשנה וחצי, כאשר הייתי לקראת סיום הפרק הקשה הזה בחיי, מעדתי תוך כדי ירידה מאוטובוס והייתי צריכה להתחיל הכול כמעט מהתחלה.

"לא אפרט את כל תלאותיי, אך במבט לאחור אני יכולה לומר שני דברים: אל"ף, זו הייתה תקופה מעצבת חיים שיצאתי ממנה שונה לגמרי מכפי שנכנסתי אליה. בי"ת, חשתי אז אסירת תודה ל'יקום' שצייד אותי בכלים של האימון האישי רגע לפני פרוץ המשבר. בעת ההיא כמובן העדפתי את המונח 'יקום' על פני... הקב"ה.

שהם ילמדו אותי?!

"החלמתי לגמרי וחזרתי לחיות את חיי התל אביביים האינטנסיביים. מפעם לפעם קיבלתי

באותו רגע מהומה
פרצה בבית. "ידעת!",
פלט האב, מובס, "הם
שטפו לך את המוח!
חטפו אותך! השתלטו
עלייך סופית!"

אנשים לאימון אישי, אבל את עיקר הכנסותיי הרווחתי דווקא בתחום הניהול שלא למדתי. ניהלתי צוותים ומוקדים ופרויקטים וראיתי בכך הצלחה. עבדתי קשה מאוד ואת רוב כספי בזבזתי על מגורים ובגדים.

"בתחום אחד ההצלחה האירה לי פחות פניה – תחום הזוגיות. בעניין הזה לא הצלחתי להגיע ליציבות. בסביבות גיל 35 הייתה סיטואציה שנטעה בי תקווה כי הנה אני עומדת להיכנס לחופה ולהתחתן. וכשגם התקווה הזו נכזבה, מצאתי עצמי מבקשת נחמה בבית חברה טובה שלי, פז שמה.

"בשלב מסויים החלה פז ומעגל נוסף של חברות שלה להשתתף בשיעורי תורה שמסרה הרבנית רחלי מרזל מחב"ד. כותרת השיעורים הייתה 'הבית היהודי' ופז וחברותיה ניסו לצרף גם אותי אליהן. אבל אני סירבתי בתוקף ובהפגנתיות. מה לי ולדתיים האלה. מה לי ולחושך הזה. שהם יבואו ללמד אותי, ועוד בנושאי זוגיות ומשפחה?!

"ערב אחד, השיעור התגלגל מסיבות טכניות לביתה של פז. אני אמנם תכננתי לצאת מהבית בזמן השיעור, כדי לא להיות נוכחת בו, אבל התוכנית שלי השתבשה ומצאתי עצמי – די בעל כורחי – מאזינה מרחוק לרבנית הצעירה.

להכיר באמת ולהיכנע

"רק מאוחר יותר יתברר לי כי אותו ערב היה י"ב בתמוז, חג הגאולה של אדמו"ר הריי"צ. בשלב הזה כמובן גם לא יכולתי להעלות על דעתי עד כמה דמותו ותורתו עתידות להיות דומיננטיות בחיי. הרבנית רחלי לימדה שיחה של הרבי. על השולחן הונח כיבוד ועד מהרה נוצרה דינמיקה נהדרת בחדר.

"לאחר שהזכירה שוב ושוב את המושג 'הבית היהודי', אתגרה הרבנית את חברותיי בשאלה 'מה עושה בית ליהודי'. אחרי שהן ניסו את כוחן במתן תשובה, שטחה הרבנית את הגישה היהודי והחסידית תוך שהיא שוזרת בדבריה דברי הסבר על 'מהות נשית' ועל 'זוגיות מתקנת'. והנה אני מוצאת את עצמי, בחורה רווקה בת 35, שפירקה הרבה מאוד מערכות קשרים, מאזינה לאישה צעירה שמדברת בנועם וברהיטות דיבורים של אור! הדברים שלה, גם ברמת התוכן כמובן, פשוט הממו אותי. הם שברו את כל הסטיגמות שהיו לי על חרדים וזוגיות, חרדים ומעמד האישה.

"אני נשכבתי שם על אחת המיטות ובכיתי בכי כבוש. בתוכי התנגדתי לכל עצם הסיטואציה, אבל היה שם משהו שהכיר באמת ונכנע לה. משהו שפתח בי פתח ששוב לא נסגר.

לימוד עם ענווה

"בליבי אמרתי: אולי כל מה שנלחמתי עליו עד היום איננו אמת? החלטתי אפוא להתחיל ללכת לשיעורים ולבדוק. בשלב הראשון זה היה יותר כדי למצוא סדקים ברעיונות של הרבנית ובכך לאשש את צדקת הדרך שלי. אבל מהר מאוד האמת של התורה כבשה

חינוך לאהבת המדינה. בימי השירות כקצינה

השלהבת הקטנה
והקדושה של נר השבת
פרצה את הסכר
לבכי תמרורים ארוך
שבמהלכו היא ניהלה דין
ודברים צפוף עם הקב"ה

אותי. כשהשיעורים של הרבנית רחלי לא סיפקו אותי, הצמידו לי חברותא.

"אני זוכרת את עצמי בתחושת הלם מוחלט מול כל החכמה שנתגלתה לי. בתוך זמן קצר התחלתי ממש לטרוף כל שיעור תורה אפשרי. למדתי ליקוטי שיחות, ותניא ואז גם קיצור שולחן ערוך. כי הבנתי שהיהדות איננה אוסף של מנהגים פולקלוריסטיים אלא אמת מחייבת. שבאמת יש בורא לעולם. ובאמת קיבלנו תורה מסיני. ובאמת אני יהודייה. ובאמת יש תכלית לחיי. וכל זה ריגש אותי עד מאוד.

"היה משהו חדש ונפלא בכל אותה תקופה של גילוי. עד אז, הלמידה שלי – בכל תחום מקצועי אפשרי – לוותה תמיד בהרבה מאוד 'ישות'. וואו כמה אני מתפתחת! וואו כמה אני חכמה! לעומת זאת בלימוד החדש הרגשתי ענווה. ככל שלמדתי יותר כך הבורא הפך בעיני ממש גדול ואני נעשיתי קטנה. 'קטנה' בחוויה טובה!

"אם אני מנסה לזקק את התחושה שהרגשתי, לשלוש מילים זה – 'השֹכל מודה ומשתחווה'. יש שֹכל. והוא בהחלט לומד

זכיתי. ביום החתונה עם הבעל ר' אברהם קוג'מן

ומבין ומחכים. אבל ביחד עם זה ותוך כדי העמקה והבנה - הוא מודה ומשתחווה.

עף לי המוח

"כשהתחלתי ללמוד תניא המוח עף לי ולא רק כקלישאה אלא באמת המוח שלי התרומם לגבהים חדשים. לא הפסקתי לשאול את עצמי איך בזבזתי שלוש שנים בלימודי פסיכולוגיה ולא ראיתי את הדבר הזה.

"התניא חיבר אותי מיד לשולחן ערוך. לא השאיר לי מרווח בין ה'אורות' ל'כלים'. בין הידיעה לביצוע. אדמו"ר הזקן כמו בא ואמר לי: 'נעים מאוד, זה השולחן ערוך ואת מחוייבת לו'. כבר בהתחלה קיבלתי עליי שלושה דברים - הדלקת נר שבת, לימוד ואמירה של שיעורי חת"ת ומינוי 'משפיעה'. ההחלטה השלישית הייתה קשורה לצד הצבאי שבי. אחרי כל כך הרבה שנים שהתהלכתי עם מצפן פנימי שגוי, החלטתי שמישהו חיצוני צריך לעזור לי עם האזימוט.

"בהקשר הזה אני חייבת גם לציין שדי מהרגע הראשון הבנתי ש'משה אמת ותורתו אמת'. שיש צדיק ומנהיג לדור והוא הרבי. התמונה שלו ריגשה אותי. ואני אפתיע ואומר שעד אז אפילו לא ידעתי איך הרבי נראה. בבית של פז חברתי אמנם כבר היו אז כמה תמונות שלו, אבל אני ברוב בורותי הייתי משוכנעת שזה סבא שלה ושהיא ממש אובססיבית לגביו... חשתי אסירות תודה לרבי, על כך שהוא חדל להסתפק ברמז ששלח לי בילדותי מקרן הרחובות ליד בית הוריי, והחל לפעול מולי ועמי - בגלוי.

"המסלול שלי אל היהדות היה מטאורי. תהליך שקרה תוך חצי שנה. בהתחלה עוד לא ראו זאת עליי בחיצוניות, אבל בתוך תוכי כבר הייתי חב"דניקית שרופה.

ערב של בכי

"הקשר עם הרבי עזר לי מאוד גם לעבור בשלום את הטלטלות מול המשפחה שלי. הרגשתי שהרבי אומר לי: 'תהיי באהבת ישראל. מותר להם וזו זכותם. הם מבוהלים ואפשר לגמרי להבין את זה. תכילי אותם'. זה עזר לי מאוד לשמור על רוגע ולהגיב להם ברכות".

זיזי שבה אל אותו ליל שבת סוער, ומשרטטת את מה שאירע משם והלאה:

"באותו ערב הייתי מבוהלת מאוד. נהגתי חזרה לתל אביב, כאילו לא אני הנהגת. הגעתי הביתה ומול שלהבת נר השבת בכיתי את החיים שלי. בכיתי על עוגמת הנפש של הוריי, בכיתי על הים בשבת שלא אוכל יותר ללכת אליו, בכיתי על האוכל של אמא , בכיתי על המלתחה שלי ובכיתי על אורח החיים שכבר ידעתי שאני עומדת לאמץ. אפילו על הזָקָן של בן הזוג העתידי שלי בכיתי באותו ערב... זה היה ערב של בכי. וזו הייתה השבת האחרונה שחיללתי. ביודעין, כמובן. כי נדרש לי אחר כך עוד זמן רב של לימוד כדי לדעת איך באמת שומרים שבת.

"ובאותו ליל שבת גם ידעתי שאני הולכת ללמוד במדרשיה. שאני שמה בצד את כל העניינים האימון האישי והניהול ומתרכזת למשך תקופה בהשלמת פערים. ידעתי שאני חייבת זאת לעצמי אם אכן ברצוני להקים בית יהודי חב"די.

חיבוק מהקב"ה

"כמה ימים אחרי שנכנסתי למדרשיה החלו להציף את קירות תל אביב כתובות גרפיטי 'אַיי לאַב זיזי'. ומכיוון שהשם זיזי הוא חריג מאוד, אני וכל מכריי היינו בטוחים שזה מכוון אליי בדרך כלשהי. זה היה משעשע ומשונה כאחד, מפני שככל שהוגעתי את מוחי לא יכולתי לנחש מי יכול לעמוד מאחורי המעשה. אני זוכרת איך לילה אחת טלפנה אליי אחת הרבניות החשובות במכללה וסיפרה לי בחיוך כי גם מול הבית שלה צוירה כתובת הגרפיטי הזו.

"אחרי ימים ארוכים התברר שמדובר בקמפיין שיווקי של בר תל אביבי שהמילה "זיזי" הייתה חלק מהשם שלו. לקחתי את זה כחוויה טובה והרגשתי שהקב"ה נותן אישור וחיבוק לצעדים שלי. שאני אהובה על ידו. מעבר לכך, כשהתחלתי לחזור בתשובה באו אליי כל מיני אנשים 'מבינים' והסבירו לי שעליי לשנות את שמי מפני ש'זיזי זה לא שם יהודי'. אני לא רציתי להחליף את השם

הרגיש לי מודד שאני יושבת ומשוחחת עם אדם שזמן לא רב קודם לכן עוד נתפס בעיני כ'רב'. אדם עם כיפה גדולה, זקן מלא וכו'

לא רציתי להחליף את השם שלי, במיוחד לא אחרי כל מה שעברתי איתו. ופתאום כאילו הקב"ה בעצמו אמר לי, "אַיי לאַב זיזי". אני אוהב אותך כפי שאת

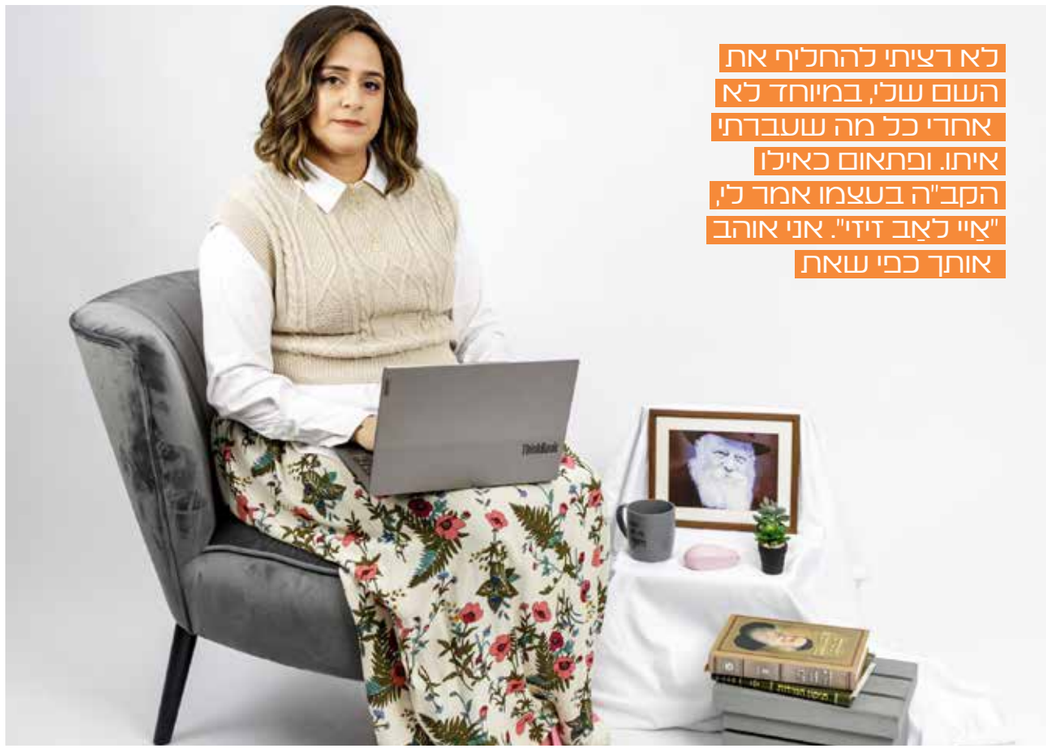

מתאמנות לגאולה

הגב׳ קוג׳מן מלמדת את תלמידות שנה ב׳ במסלול ׳הבלתי פורמלי׳. היא מלמדת אותן אימון אישי על פי החסידות, סמסטר אחד בלבד, מפני שבסמסטר השני הן כידוע יוצאות לשליחות בארץ ובחו״ל.

״בשנה א׳ הן מקבלות את יסודות האימון הקלסי, כפי שהוא צמח ועדיין צומח בעולם המקצועי הרחב״, היא מסבירה. ״בשנה ב׳ אני פוגשת אותן ומראה להן איך הדברים משתקפים בתניא ובתורת החסידות בכלל. בין השאר אנחנו מנתחות יחד משפטים וציטטות שהבנות מדקלמות מגיל אפס, ואז אני חושפת אותן לפרקטיקות האימון שחבויות בהם.

״לדוגמה, ׳באהבת ישראל נביא את הגואל׳״. מה זה אומר? למה זה? האם זה סתם נשמע יפה או שזה אכן רעיון אמיתי. אז ברור שכן. ואז מדברים על ׳עבודת המידות׳. על הרְגשות הטבעיים שבנו ועל יכולותינו בעזרת השכל לנהל ולרומם אותם למקומות על טבעיים. וזה דבר שמביא גאולה לעולם, כי העולם כולו מתרומם למקום על טבעי, מקום גאולתי.

״או לדוגמה ׳פיתחו לי פתח כפתחו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם׳. אנחנו מנתחות ומבינות שזהו המקום האמיתי שבו אנחנו מתייגעים בלבֵנה הקטנטנה הזו, יגיעה עצומה לשנות אפילו מידה אחת בתוכי, והקב״ה מחבק את הלבֵנה הזאת ומזכה אותי לראות ניסים״.

הרגשתי כאילו אדמו״ר הקודם קורא לי לצד ואומר לי, "זיזי, בואי אני אסביר לך במילים האימוניות שלך מה זה 'מוח שליט על הלב'"

שלי. במיוחד לא אחרי כל מה שעברתי איתו. ופתאום כאילו הקב״ה אמר לי, ׳אַיי לאַב זיזי׳. כלומר, אני אוהב אותך כפי שאת.

״בגיל 36 זכיתי ב״ה לעמוד תחת חופה עם בעלי, אברהם קוג׳מן. אני זוכרת איך כשהתחלנו להיפגש הרגיש לי מוזר שאני יושבת ומשוחחת עם אדם שזמן לא רב קודם לכן עוד נתפס בעיני כ׳רב׳. אדם עם כיפה גדולה, זקן מלא וכו׳. ובכלל כל הסצנה של שדכניות ופגישות מתוזמנות היה לי עדיין זר ולא קל לעיכול. אבל אני כבר החלטתי שאני הולכת אחרי הרבי ועושה מה שהשולחן ערוך פוקד עליי.

״אברהם שהתקרב גם כן ליהדות ולחב״ד, בא מתחום הקולינריה. שנים רבות הוא שימש שף קונדיטור. ב״ה זכיתי באיש חם וחכם מאוד, בבעל נהדר שהוא גם אבא מקסים לילדינו.

הרגשנו יוסף יצחק

״עשרה חודשים אחרי החתונה הקב״ה זיכה אותנו בבננו הראשון שאחריו נולדו עוד בת ובן. מי שקירב את בעלי, החסיד והשליח

הרגשנו יוסף יצחק. עם שלושת הילדים בנסיעה במכונית

החשוב הרב יצחק ידגר ז״ל מחבל תענך, הציע לנו לקרוא לתינוק בשמו של אחד מרבותינו נשיאינו. אבל אני דווקא רציתי עבורו איזה שם ׳חמוד׳ כזה, והרב ידגר בירך אותנו בכל מה שנחליט.

״כבר היינו סגורים על שם. אבל ממש רגעים מספר לפני ברית המילה ניגש אליי אברהם ובפיו הצעה לקרוא לילד יוסף יצחק. ושנינו

מי אני ומה שמי

״כשנולדתי נתנו לי הוריי שני שמות – זיזי וליאת. את זיזי נתן לי אבי, על שם סבתי עזיזה ז״ל, ואילו אימי הוסיפה גם ליאת, כעין גלגל הצלה ופתח מילוט מהשם החריג זיזי.

״אבל זיזי היה השם ש׳תפס׳ וכל חיי נאלצתי להתמודד איתו. אף אחד לא הבין מה זה זיזי ולא היה אפשר להישאר כלפיו אדישים. אני מצידי נדרשתי לספוג בקלילות מעושה את התגובות השונות, שלא תמיד היו נעימות, שהשם הזה הוא עורר כמעט בכל הזדמנות.

״בהמשך חיי היו לי אין ספור הזדמנויות לעבור לליאת, אבל אני התעקשתי על זיזי. כי שֵם שאתה נלחם עליו, אתה נקשר אליו. למעשה זה נכון לגבי כל מישור בחיים. כל אדם או מעשה או עיקרון שנאבקנו עליו ולמענו – אנחנו נקשרים אליו״.

הפתגם החסידי שעליו מבוססת כל המשנה המקצועית שלי

״פתגם אחד של אדמו״ר הריי״צ משמש בסיס לכל המשנה המקצועית שלי. הפתגם מופיע בספר ׳היום יום׳ בתאריך י״ב בשבט והוא אומר כך: ׳השכל וההתפעלות שני עולמות הם: עולם קר ומיושב, ועולם רותח ומבוהל. וזאת היא עבודת האדם, לחברם להיות לאחדים. ואז הבהלה נהפכת לשאיפה, והשכל – למורה דרך בחיים של עבודה ופועַל׳.

״אדמו״ר הקודם כמו לקח את כל לימודי הפסיכולוגיה והאימון שלי וזיקק אותם לשני משפטים אלוקיים שאומרים לנו מה המצב המצוי, מה המצב הרצוי, ואיך מגיעים מן המצוי לרצוי. וזה כמובן דורש עבודה.

״הוא מגלה לנו שנולדנו כשבתוכנו שני עולמות קוטביים. במוח יש עולם קר ומיושב. ממש קרחון. ובלב שוכן עולם רותח ומבוהל. הר געש. והוא מסביר לנו שזה לא פגם בייצור, אלא סדר שהקב״ה קבע. וזאת היא העבודה שלנו, ׳לחברם להיות לאחדים׳. ׳אחדים׳, כלומר מחוברים זה לזה אך בשום פנים ואופן לא ׳אחידים׳. כי על ההיררכיה להוסיף ולהישמר. המוח נמצא מעל הלב והוא זה שצריך לשלוט עליו.

״בא הרבי הקודם ונותן לנו המון תקווה ואושר. אנחנו מותקפים על ידי רגשות שליליים של ׳בהלה׳? אין בעיה, אפשר פשוט לעבוד על זה ולהפוך את ה׳בהלה׳ ל׳שאיפה׳!

לדוגמה, אישה מתקנאת בחברתה שמתלבשת יפה ממנה, שהבית שלה מתוקתק משלה, שהילדים שלה מתנהגים מנומס יותר מילדיה. הרגש הזה של הקנאה שייך לעולם ה׳בהלה׳. כי הוא לא מקדם אותנו לשום מקום, אלא להפך. הוא מפיל אותנו. ומה התגובה הטבעית שלנו לאותה קנאה, כשהיא לא מטופלת? או הקטנה של החברה (״טוב, לה תמיד הכול בא בקלות״) או הקטנה של עצמנו (״אני אף פעם לא הייתי מוצלחת בכלום״). והמחשבות האלה הן כמו משקולת על הרגל.

לעומת זאת מה קורה כאשר הרגש הזה מטופל ו׳המוח שליט על הלב׳? אני מורידה את המשקולת מהרגל ומתחילה לאמן בעזרתה את השריר. ואז אני מסתכלת על אותה חברה מצליחה ובמקום להיבהל, אני מתחילה לנהל. לנהל את הרגשות שלי. את הקנאה בחברה אני הופכת ל׳קנאת סופרים׳ ואת ההצלחות שלה – למקור השראה עבורי.

אני מורידה את המשקולת מהרגל ומתחילה לאמן בעזרתה את השריר. ואז אני מסתכלת על אותה חברה מצליחה ובמקום להיבהל, מתחילה לנהל

התחברנו אל התחושה הזו שזה אכן השם הראוי לו. הסתכלנו עליו ופשוט הרגשנו... יוסף יצחק.

״היום יוסף יצחק כבר בן 10 וחצי. רבקה אחותו בת תשע ושילה הצעיר, בן שבע וחצי. אנחנו גרים בירושלים מפני שלאברהם בעלי יש ממש אלרגיה לתל אביב. הוא אומר שבעיר הזאת ׳אי אפשר לנשום׳״.

במילים שלך

למעשה, הקשר המיוחד של הגב׳ קוג׳מן עם הרבי הקודם, קשר שתחילתו כזכור בשיעור התורה הראשון בו השתתפה, ב״ב בתמוז, והמשכו בבחירת השם לבנה הבכור, מלווה אותה לאורך ולרוחב גם בתחום המקצועי:

״סדנת האימון שלי בנויה על פתגם אחד ב׳היום יום׳ (ראו מסגרת). את הפתגם הזה פגשתי עוד כשלמדתי במדרשיה בתל אביב. ופתאום הרגשתי כאילו אדמו״ר הקודם קורא לי לצד ואומר לי, ״זיזי, בואי אני אסביר לך במילים האימוניות שלך מה זה ״מוח שליט על הלב״ ולמה ״תחשוב טוב, יהיה טוב!״.

״גם בעולם האימון האישי שקדם לחזרתי בתשובה עסקתי בנושא החשיבה החיובית. אבל לא ידעתי לָמה. לָמה ובעיקר איך. איך החשיבה החיובית אכן משנה את המציאות. והפתגם הזה תמצת והסביר לי הכול״.

לסיום אנחנו סקרנים לדעת האם ההורים של הגב׳ קוג׳מן קיבלו לבסוף אותה ואת המהפך בחייה.

״כן״, היא אומרת, תוך ציון העובדה ששני הוריה כבר אינם איתנו. ״אבא שלי נפטר בפתאומיות בגיל 75 ואילו אמא שלי נפטרה אחרי מחלה ארוכה ומייסרת כשהיא רק בת 70. אבל עוד קודם לכן שניהם הספיקו לראות ולחוות את משפחתנו ואפילו להכיר את שלושת ילדיי. הם בהחלט רוו מאיתנו נחת, וכשאמא שלי הייתה חולה היא אפילו ביקשה מהילדים שלנו להתפלל עליה״.■

שנת הקהל
פרויקט מיוחד

להתמודד עם האתגרים שלך ולהצליח

מדובר בצורך אישי להוכיח לעצמי כמה אני גיבורה. איזו להטוטנית מוצלחת אני, כזו שמדלגת בין אין ספור משימות ונקרעת בין כל העולמות ו...שורדת

לרגל 'שנת הקהֵל' שבה נצטווינו להקהיל את עצמנו ואת כל כוחות נפשנו כדי "ליראה את ה'", פנינו לשש **נשות חינוך** מצוות המכללה וביקשנו מהן להגדיר את ה-אתגרים הרוחניים והנפשיים המרכזיים בחיינו ולהתוות דרכים להתמודדות איתם. התשובות שקיבלנו מגוונות ומחכימות, ובעיקר מעניקות לנו **פרספקטיבה אמיתית על חייה של בת חב"ד** בתקופה שבה היא מגבשת את אישיותה ומתכוננת להקמת **בית יהודי וחסידי נאמן**. רכזת 'הבית היהודי' ומד"פית **הגב' דובה רסקין**, משפיעת שכבה ב' ומד"פית **הגב' נחמי גופין**, סגנית המנהל **הגב' דבורי פרוס**, דיקנית המכללה **הגב' ליזיק נפרסטק**, היועצת והפסיכולוגית **ד"ר אילנה ישראל** והמרצה בשיעורי 'הבית היהודי' **הרבנית ברוריה אשכנזי**

• **רב שיח מאלף**

השאלות:

1

מהו לדעתך ה-אתגר של בת חב"ד בגיל המכללה ולקראת הקמת בית בישראל?

2

איך מתמודדים עם האתגר הנ"ל, ואולי בכלל יש דרך למנף אותו ולהפכו מקור לצמיחה אישית?

3

איך בונים אישיות בריאה, הן במישור הנפשי והן במישור הרוחני והחסידי?

4

בהקשר הזה, מה הן המלצותייך להורים ולצוות החינוכי?

להביט נכון על מקומה ומעמדה של האישה בבית היהודי והחסידי

הרבנית ברוריה אשכנזי
מרצה בשיעורי 'הבית היהודי'

בשמחה. הרבנית ברוריה אשכנזי

לכך שבת חב"דית תהיה מאושרת להציב בפסגת שאיפותיה את היעד היהודי והחסידי הראשון במעלה - הקמת בית יהודי וחסידי, בו תוכתר בעטרת התפארת של רעיה נאמנה ואם מסורה.

מדוע אני סוברת שזה הוא האתגר, בה' הידיעה? כי בכל הדורות היה זה המסלול היחידי האפשרי. ואילו בדורנו קורצות לכל בת אפשרויות רבות כל כך של קידום וקריירה לצד הקמת הבית, והן נגישות, מפתות ומאיימות להוציא את הנשים ממקומן הטבעי, ולהשלות אותן ש'בחוץ' הן יגיעו למימוש והעצמה.

לא קל לזהות מגמות כאלו. הרבי אומר שקיימת אצלנו עדיין בחינת 'גלות בבל' - לשון בלבול, ואפשר להבחין בבלבול זה בבירור בתחום תפקיד ומקום האישה. אם נערה לקראת חתונה מתקשה להכיל את העובדה שהבעל אמור להיות ה'משפיע' והיא ה'מקבל' - ייתכן שגישתה נובעת מרוחות ה'שוויון' השקרי והמדומה בין גברים לנשים הנושבות בעוז בחוצות ונוגדות לחלוטין את עקרונות היהדות והחסידות.

נוצר הלך רוח שמזלזל בסֵדר הישן והטוב - אשר נקבע בתורתנו הקדושה ושכמובן תואם את תכונות הנפש שהקב"ה הטביע בנו - מה זה 'בית יהודי', מה תפקידו של כל אחד מבני הזוג ומהו סולם הערכים הנכון של אישה.

הבלבול עלול להופיע מחד אצל בנות/נשים שעסוקות בבניית 'קריירה' מקצועית העלולה לפגוע בתפקודן כרעיות וכאימהות, ומאידך - גם בכיוון החסידי - אצל בנות השואפות ללמוד מאמרי חסידות, להשתתף בהתוועדויות וכו' כמו הבעל ממש, ולו גם על חשבון התפקוד בבית. בעניין זה אין ספק מהי דעתו של הרבי. כשאמר הרבי את השיחה הידועה אודות חנה אם שמואל, שלא עלתה לרגל עד שגמלה את בנה, ביקשו נשות חב"ד באנגליה את השליח הרב לו שישאל את הרבי האם לאור זאת עליהן לחדול מעבודת החינוך ולשבת בבית עם הילדים. הרבי ענה (ציטוט לא מדויק) שאמנם נשות זמננו לא יכולות רק לשבת בבית, אך בצאתן עליהן לזכור שהבית הוא העיקר!

אני זוכרת אישה יקרה, שכשהרבי החל לדבר על יציאת נשים ל'מבצעים' הקשורים לנשות ישראל - נש"ק, טהרת המשפחה וכיו"ב - החלה לצאת ל'מבצעים' יום יום עם סיום שעות העבודה שלה. הבית, מן הסתם, 'חגג' ובעלה המתוסכל כתב על כך לרבי. הרבי בחר לא לענות במכתב - שעתיד להגיע אל האישה לאחר ימים מספר - אלא הורה תכף ומיד למזכירות לטלפן אל החסיד הרב אפרים וולף ז"ל, כדי שהוא יזמין אליו את האישה וימסור לה ש"הבית קודם ל'מבצעים'".

אם כן, אין ספק שמשאת הנפש הנכונה של כל בת חב"ד העומדת להקים בית יהודי וחסידי היא קודם כול להיות רעיה נאמנה ואמא מסורה. ולאחר מכן, תקדיש את הפנאי ואת כוחות הגוף והנפש שנותרו, למשימות שהרבי הטיל על הנשים. והאתגר, ב-ה' הידיעה, הוא לעשות זאת מתוך תחושה עצומה של אושר, שמחה והודיה לאין קץ!

1

מהו לדעתך ה-אתגר של בת חב"ד בגיל המכלֵלה ולקראת הקמת בית בישראל?

יהודי טוב עונה לכל שאלה בשאלה: הרי יש להביע את מלוא ההתפעלות וההערכה לבנות חב"ד בגיל המכלֵלה בתקופתנו. הן מלאות וגדושות בידע חסידי, מדקדקות במנהגי חב"ד, עוסקות ב'מבצעים' ועוד. אז אם הן עומדות בכבוד במשימות רבות ומגוונות כל כך - למה לנו לדרוש מהן להתייגע כדי להגיע ליעד נוסף?

כי האתגר הגדול של תקופתנו הוא להביא בדורנו קורצות לכל בת אפשרויות רבות כל כך של קידום וקריירה לצד הקמת הבית, והן נגישות, מפתות ומאיימות להוציא את הנשים ממקומן הטבעי, ולהשלות אותן ש'בחוץ' הן יגיעו למימוש והעצמה

2

איך מתמודדים עם האתגר הנ"ל, ואולי בכלל יש דרך למנף אותו ולהפכו מקור לצמיחה אישית?

בבסיס האתגר המדובר עומד צורך אישי להוכיח לעצמי כמה אני גיבורה. להראות איזו להטוטנית מוצלחת אני, כזו שמדלגת בין אין ספור משימות ונקרעת בין כל העולמות ו... שורדת. אבל האמת היא שגבורה אמיתית היא כמאמר חז"ל, "איזהו גיבור - הכובש את יצרו". ובענייננו, "איזוהי גיבורה - הכובשת את רצונותיה שאינם ראויים".

הגבורה האמיתית היא דווקא לשים מעצור לשאיפותיי הלא מאוזנות, הלא הולמות את המצב ואת היעד הראוי, ולחשוב מה הקב"ה רוצה ממני כרגע, כיצד הרבי מנחה אותי עכשיו. הדגש הוא כמובן בראש ובראשונה על רצון **הקב"ה** ועל אופן ההנחיה של **הרבי**, אך גם על "כרגע" ועל "עכשיו", מפני שבהחלט ייתכן שבשלבים מאוחרים יותר בחיים המציאות תאפשר לי להביא עצמי לידי ביטוי בעוד תחומים. רכישת היכולות הללו ותרגולן מהווה צמיחה אישית מיטבית - שפירותיה ינעמו לאישה ולכל משפחתה לאורך ימים.

נשים שואלות, "אז כל החיים אני אהיה קבורה במטבח ובכביסות?!".

ראשית, אם זהו רצון ה', את לא "קבורה" חס וחלילה, אלא ממלאת את ייעודך הנפלא כעקרת הבית - עיקרו של הבית, ועושה נחת רוח לבוראך. המינוח "קבורה", גם

הוא חלק מהבלבול ה'בבלי'... שנית, בעוד כעשרים שנה, לאחר שבעזרת ה' כבר לא תצטרכי להקדיש זמן רב כל כך למטבח ולכביסות, תוכלי לצאת יותר ל'מבצעים', להתפתח בתחומי עניין נוספים שמתאימים לך, להשתלם ולעבוד בעבודה שגם תתגמל אותך כלכלית, וכן הלאה.

3

איך בונים אישיות בריאה, הן במישור הנפשי והן במישור הרוחני והחסידי?

לבניית אישיות בריאה - המתפקדת בשלמות בחיים מאותגרים מעין אלו, בהם האישה החסידית מצליחה לעמוד במשימותיה בכבוד ובשמחה - נדרש ידע מתורת החסידות אודות כוחות הנפש. כל אדם נוטה, בדרך כלל, ל'קו' מסויים, כמו חסד או גבורה. סודה של האישיות הבריאה טמון ביכולת להבחין במצב, להתגמש, 'להתכלל' ולאזן את התחרושות והתגובות לנעשה בבית ובמשפחה לפי הצורך האובייקטיבי.

לשם כך על כל אחת לשאול את עצמה ללא הרף, מהו רצון ה' ומה מורה לנו הרבי בעניין. האם אני גמישה מספיק? האם אני לוקחת בחשבון את הצד השני? זה נוגע לאין ספור היבטים וסיטואציות בחיים. אפילו ל...כמה סלטים אכין לסעודות השבת. כי לפעמים בדרך לכבד את השבת ולהוכיח את יכולותינו, אנחנו שוכחות דברים שהם הרבה יותר חשובים, דוגמת סבלנות לבעל, הקשבה לילדים וסיום ההכנות מוקדם כדי להכניס את השבת ברגיעה.

הרבי מדריך לעשות מה שנכון על פי תורה, גם אם זה לא עולה בקנה אחד עם השאיפות הפרטיות, כולל אלה שהבת/האישה סבורה שהן שאיפות רוחניות. כן, בהחלט ייתכן שלאם לפעוטות, ללכת בשבת בבוקר עם הילדים הקטנים לגינה ולשחק איתם ולהעניק להם זמן איכות אימהי לאחר שבוע עמוס, הוא דבר חשוב יותר מאשר ללכת באותה שעה לבית הכנסת ולתפוס עוד כמה הזדמנויות של עניית 'אמן' ו'קדושה'. ו... כמו שנאמר לעיל, לעשות זאת **בשמחה**. לא לחוש שזו, חלילה, ירידה רוחנית, אלא לדעת שעם הנישואין התפקיד הרוחני "עבר דירה" לסיטואציות ולטריטוריות אחרות.

על האישה להקשיב לעצמה ולהיות מודעת לנעשה בתוכה פנימה. בתורת החסידות יש הרבה מאוד תוכן שעוסק בכך, והיום יש גם לא מעט ספרי הדרכה מצוינים בנושאים הללו. אם מתקשים להגיע לבד לבהירות בנושא, בשביל זה יש 'משפיעות' ובמקרים מסויימים אף כדאי להתייעץ עם רב מורה הוראה. אלו מיומנויות אישיות - תבוניות ורגשיות - שאפשר וחשוב להתחיל לתרגל הרבה לפני הנישואין.

4

בהקשר הזה, מה הן המלצותייך להורים ולצוות החינוכי?

להורים אמליץ בחום להקרין הרבה אושר אולי לא מספיק 'נחשבים'. להתייחס לנושא של משפחה ברוכה עם הרבה מאוד חיבה. לעשות את ההכנות לשבת ולפסח באופן שיהפכו 'כיף' משפחתי. להקרין שמחה והודיה גדולים לה' על תינוק חדש שמצטרף לבית.

כשתלמידה צעירה שנולד לה אח עשירי פנתה אליי בעיניים נוצצות ואמרה, "המורה, נולד לנו תינוק וכעת ב"ה יש לנו 'מניין פרטי'!", חשבתי בהערכה על ההורים ושמחה סביב התפקידים האלה שהיום הנפלאים שלה שהצליחו להקנות לילדה שלהם - בת יחידה בעשירייה! - שמחה שכזו על קיום רצון ה', ובקיאות במילות הוראתו של הרבי ("ש"לכל משפחה יהיה מניין פרטי בבית").

לפעמים בדרך לכבד את השבת ולהוכיח את יכולותינו, אנחנו שוכחות דברים שהם הרבה יותר חשובים, דוגמת סבלנות לבעל, הקשבה לילדים וסיום ההכנות מוקדם כדי להכניס את השבת ברגיעה

לצד תחושת אושר ושמחה, יש לחזק ולטפח מה שמכונה 'גאוות יחידה'. בעניין הזה, דווקא לבנות שמתגוררות בערים גדולות ומעורבות יש עדיפות על בנות שחיות בריכוזים חב"דיים. כי במקומות מעורבים השאלות 'מי אנחנו' ו'למה אנחנו' עולות כל העת וממילא מקבלות מענה. חשוב אפוא שגם בריכוזים החב"דיים ההורים ייטעו בלב ילדיהם את התחושה שאנחנו ה'יחידה' המובחרת של הקב"ה ואנחנו שמחים בתפקידים ה'גדולים' שהוא הטיל עלינו!

בהקשר הזה, המחנכות וה'משפיעות' והמורות לנושא 'הבית היהודי' עושות עבודה יפה מאוד. אבל עדיין יש הרבה מקום לכל מי שמתעסק עם בנות בגיל של 'לקראת נישואין', לטפטף את הנקודות הללו בכל הזדמנות, ויש הזדמנויות רבות. להדגיש את התפקידים האמיתיים של בת ישראל ושל האמא היהודייה, תפקידים שלא נס ליחם. וכאמור גם לבנות ולחזק את הרגשת הרוממות שצריכה ללוות תהליך זה, בבחינת "אשרינו מה טוב חלקנו". זה ימנע הרבה מאוד בלבולים והנחות יסוד שגויות בהמשך הדרך.

יחד עם כל הנאמר - יש לשוב ולהביע הערכה לנשים הצעירות של דורנו. אינני יודעת אם אי פעם היו נשים שעסקו בכל כך הרבה תחומים במקביל להקמת הבית והמשפחה - והצליחו. אומר להן בפה מלא: אם בכן בחר ה' להשלים את שלל המשימות המעטות שנותרו עד לגאולה - אתן באמת ייחודיות, קיבלתן כוחות ייחודיים. לכו בששון ובשמחה והביאו את עם ישראל כולו אל היעד - הגאולה האמיתית והשלמה. ■

הפכנו את רשות היחיד ל'רשת' הרבים

הגב' דובה רסקין
רכזת 'הבית היהודי' ומד"פית

מעלות אדירות. הגב' דובה רסקין

1

מהו לדעתך ה-אתגר של בת חב"ד בגיל המכללה ולקראת הקמת בית בישראל?

ערב ראש השנה מטלפנת אליי אישה צעירה, תלמידה לשעבר. מבין קולות ההתייפחות אני שומעת שהיא לא רוצה ללכת להתארח אצל חמותה, לא רוצה ללכת לבית הכנסת, היא פשוט תישאר יומיים בבית ותסתפק בחלה וחומוס. וכל זאת כי... אין לה מה ללבוש לחג והיא עלובה עם התכשיטים שלה.

רק לאחר שנרגעה הבנתי את הסיפור השלם: זמן מה לפני ראש השנה בעלה הצעיר הציע לה לצאת לקנות בגד חדש לחג (הוא בשמחה ישמור על התינוקת) ובנוסף קנה לה תכשיט יפה (לא מזהב, אלא בתקציב שעמד לרשותו). באותו יום לא הייתה מאושרת ממנה. היא חשבה בליבה איזה בעל רגיש ומתחשב יש לה, וכמה עליה להודות על כך לקב"ה. קנתה את השמלה, הניחה את התכשיט במגירה וציפתה לבוא החג.

עם התקרב החג, החלו החברות לשתף בקבוצה כל אחת ב'הכנות' שלה לחגים: זו מראה תכשיטי יהלומים, זאת פאה חדשה נוספת, שלישית מספרת על אירוח במלון והאחרת מציגה לראווה את כל השמלות שקנתה לחג, בנוסף למאכלים, המטעמים, המתנות לחמות ועוד ועוד.

אחרי שראתה את כל הנ"ל חשה פתאום בעליבותה. וכבר לא הייתה מאושרת.

לא חשוב מה היה בסוף, מה שכן חשוב זה לראות ולהבין - ולהזדעזע - עד כמה השיתופים הפרטיים בדור הזה הרסניים לבית היהודי!

בטרם אתייחס ישירות לשאלה הנ"ל, אחדד אותה יותר ואאפיין רק חלק קטן מאתגרי הדור, בשונה מדורות עברו ובדגש על בניית בית יהודי:

לדור שלנו ניתן הכינוי "דור מבולבל", ולא בכדי. יש בו הרבה מאוד בלבול חיצוני - הסחות דעת בלתי פוסקות, העדר לקיחת אחריות, שטחיות וסלחנות מוגזמת. איך אומרים היום לילד שעשה מעשה חמור? "הוא רק התבלבל...".

ויש גם בלבול בהיבט הפנימי יותר: דור בו כולנו - ולא רק הצעירים - מתבלבלים בתפקידים ובמטרות שלנו בעולם. נראה כאילו אנו מהלכים על אדמה רועדת. מה שהיה ברור ומובן ובטוח אתמול, כבר לא

רלוונטי היום.

לכל הנ"ל יש השלכות הרסניות, ישירות ועקיפות, על בניית בית בכלל ועל הבית היהודי במיוחד.

דברים שלא עלו על הדעת לפני דור, כשכמעט כל בנות חב"ד היו אחודות בדעות, ברעיונות, בלבוש ובזהות, הם המציאות המאתגרת של היום. גיל ההתבגרות הסתיים לו, אך אני - בחורה לקראת מציאת השידוך והקמת בית - עוד לא גיבשתי זהות. אם כזאת אני, איך אדע איזה בעל אני רוצה? וכשזה המצב, גם החשש ליציבות הנישואין גובר.

לכאן נכנס גם נושא הפמיניזם שלא דילג על היהדות החרדית. רעיונות של קריירה ומימוש עצמי הפכו למקובלים ואפילו מבורכים. לצעירות בימינו קשה לעשות את ההבחנה בין מימוש עצמי שמגיע ממקור של אגו וחתרנות נגד התפקידים המהותיים של אמא יהודייה ו'עיקר הבית', לבין ההבנה שבעידן המודרני המימוש העצמי הוא רק השלמה למקום העיקרי והמרכזי של האישה החסידית.

בתקופה בה כל אישה מוגדרת מולטיטסקינג (גם אמא לקטנים, גם רעיה, גם עובדת, גם לומדת וגם שליחה וכו') - הכי קל להסיר את העיקר מהחיים, תוך שימוש במונחים המגיעים מתרבות המערב: "זה לא בא לי בטוב...", "אני לא מתחברת...", "מרגיש לי שזה לא נכון לי..." ושאר כיוצא באלה.

כאן אין מנוס מלשים את האצבע על אחד הגורמים המרכזיים של כל הנ"ל - השימוש הבלתי פוסק במדיה, שימוש ההופך את רשות היחיד ל'רשת' הרבים.

תרבות השיתוף והגלישה בצפייה ומעקב אחרי אחרים הביאו לאיבוד הטוהר, הצניעות הפרטיות והסודיות של הקן המשפחתי ההולך ונבנה.

בנוסף, הצפת מידע מוגזם בכל תחום גורמת אף היא לאובדן התמימות, לפריקת עול ולתעוזה שלילית, ובעיקר לעיוות מושגי יסוד של זוגיות, בית וחיי משפחה טהורים.

מצד אחד, אין להתעלם מכך שדור המסכים הביא את כולנו לרמת חיים גבוהה יותר. ו"הלוקסוס של אתמול זה ההכרח של היום". כתוצאה מכך צעירות רבות דורשות מהוריהן לספק להן כל מה שתחומי החיים המודרניים מציעים, וזאת ממקום של "מגיע לי" ולא של "אני זקוקה לזה".

כל זה בהשוואה לדורות קודמים שבהם הסתפקו במועט ו"כשהיה חוסר, היה גם חוסן". כל סבתא יכולה לספר איך סידרה לעצמה את התסרוקת או התאפרה לבד לחתונתה, ולשבע הברכות שלה היו לה שמלה חגיגית אחת אולי שתיים; ובאותה הנשימה ממש תוסיף ותאמר גם כמה היא הייתה מאושרת...

כתוצאה מכך קורה, שכשבחורה צעירה מתחתנת בשעה טובה עם בחור חסידי ירא שמים, ומתחילה לדרוש חיים של מותרות שעבורה הן בגדר נורמה הכרחית, האברך הצעיר אינו מסוגל לספק לה את דרישותיה.

או אישה צעירה מבוהלת מהחיים כי היא

זו מראה תכשיטי יהלומים, זאת פאה חדשה נוספת, שלישית מספרת על אירוח במלון והאחרת מציגה לראווה את כל השמלות שקנתה לחג. אחרי שראתה את כל הנ"ל חשה פתאום בעליבותה

המפרנסת היחידה, שהרי כבר סיימה תואר וחצי וראתה עולם ומלואו... ולעומתה, בעלה האברך הצעיר, מתקשה לעמוד בקצב של דרישות העולם ממנו, לסיים במהירות הבזק להיות 'תמים' - תכונה שבתקופת השידוכים הייתה כל כך מבוקשת ורצויה! - ולהדביק את הקצב ואת הפער להצטרפות והשתלבות מהירה בתוך העולם המודרני.

וכשמי מהם או כאשר שניהם יחד אינם מסוגלים לעמוד אל מול הסחף הזה, חייהם הופכים מרמור אחד גדול.

2

איך מתמודדים עם האתגר הנ"ל, ואולי בכלל יש דרך למנף אותו ולהפכו מקור לצמיחה אישית?

מכירות את זה, שישבות להן זקנות בחבורה ומקוננות על מה שהיה ולא ישוב עוד? בשאלה הקודמת אפיינתי מספר קטן של נקודות מתוך המציאות. חשוב להבין שזה לא הולך להשתנות והצעירים של היום לא יחזרו להיות אנשים של פעם. ולא כל מה שהיה פעם, נכון ומתאים למציאות העכשווית. השתמשתי במונחים של 'דור מבולבל' ו'דור המסכים'. עכשיו אשמח להביא לקדמת הבמה את המונחים 'דור השביעי' ו'דור דעה'.

'דור דעה', כשמו כן הוא. יש לו דעה והוא רוצה לדעת ולקבל תשובות. זה משפיע גם על אופייה של האמונה בזמננו. אם הדור הקודם התאפיין באמונה פשוטה ותמימה, בקבלת עול ואחריות, האמונה של הדור הזה מתקשה להסתפק בתמימות בלבד והיא נזקקת גם ללהט של צִדקת הדרך. זאת אחרי שלמדו, שאלו, חקרו, התווכחו ולא ויתרו להגיע לנקודת האמת. אם בדור הקודם האמונה הייתה בבחינת "כפה עליהם הר כגיגית", בדורנו האמונה היא בבחינת "חזרו וקיבלוה באהבה וברצון"!

לדור הזה יש מעלות אדירות וכוחות נפש גדולים. אני רואה תלמידות במכללה מתגבשות ומקימות בתים נפלאים של התמסרות להוראה, של שליחות; בנות ההופכות אימהות ומגדלות משפחות ברוכות במסירות נפש ממש.

המשמעות של להיות צעירה חסידית בדור המאתגר הזה, היא "לנצח כל רגע מחדש"!

איך? לא מכירה פטנטים או מתכוני בזק, מלבד ההבנה ש"מי שקשור למעלה אינו נופל למטה". ולהיות 'קשורים', להבנתי, זה - לדעת! להכיר ולדעת את השקפת הרבי

אם הדור הקודם התאפיין באמונה פשוטה ותמימה, בקבלת עול ואחריות, האמונה של הדור הזה מתקשה להסתפק בתמימות בלבד והיא נזקקת גם ללהט של צִדקת הדרך

על העולם, לדעת מה עיקר ומה טפל בחיים, בבית, בתפקיד האישה. וכמובן אי אפשר לדעת בלי ללמוד. רק על ידי לימוד נוכל לחוש חיבור ונמצא את החוסן הפנימי.

"זה לעומת זה עשה האלוקים". המדיה מציפה אותנו גם בחומרי חסידות המונגשים וזמינים בכל רמה ובכל לשון. חסידות נשפכת מכל עלון, סרטון, עיתון, התוועדות זום והתוועדות סלון, ומתוך שיעורים בשכונה, בפודקאסט או ברשת. ואם לא שיעורים מעמיקים, אז תסכיתים של סיפורים חסידיים וכיוצא בזה. גם אם את עמוסה ועייפה, לימוד קטן וקבוע יאיר את הנפש שלך ובהמשך גם את כל ביתך!

נקודה נוספת בהקשר הזה שחשוב מאוד לציין: אחד האפיונים הנוספים של ה'דור דעה' הוא הנהירה הגוברת לשיעורי מודעות ואימון אישי, העושים שימוש בכלים פסיכולוגיים שונים. יש מי שהדברים הללו תורמים ומסייעים להם להתמודד בתוך העולם הלחוץ והמלחיץ הזה. אך כל כלי כזה חייב להיות משולב בלימוד חסידות.

3

איך בונים אישיות בריאה, הן במישור הנפשי והן במישור הרוחני והחסידי?

ההמלצה שלי היא: קחי אחריות עלייך ועל החיים שלך! התרכזי ביכולות שלך, במשאבים ובמתנות שקיבלת את מהקב"ה והתקדמי אל המקום שה' בחר עבורך. זה אומר לשאול מידי פעם: מה התפקיד שלי פה? ולדייק את עצמך בהתאם לזמן ולתקופה. שהרי אין להשוות בחורה טרם נישואיה לרעיה צעירה, וגם לא יולדת טרייה שמתחזקת מלידה או אמא לקטנטנים - לאימא לילדים בוגרים וכו'.

מי שרוצה להתקדם רוחנית, עליה פשוט להפסיק להיות עסוקה בלהתאים את עצמה לסביבה. להפסיק לבדוק כל היום מה השיגו האחרות, לאן הן הגיעו, מה הן קנו ובכמה.

4

בהקשר הזה, מה הן המלצותייך להורים ולצוות החינוכי?

העולם המודרני מציע לנו בכל יום מהדורה של חידוש כזה או אחר, ששוטף אותנו ומשאיר תחושה שאם לא נצטרף לזה משהו מאוד גרוע יקרה לנו...

אז לפני הכול אני ממליצה להורים ולצוות המחנך, להאט קמעה בעצמם את הטרפת השוטפת.

ולאחר מכן לנסות תרגיל קטן:

עֲצמי (אֶת האמא ואֶת המחנכת) עיניים ודמייני את סבתא שלך: מה היא אומרת לך, מה היא אומרת לבני המשפחה, במה היא עסוקה ובמה היא ממלאת יומה, ולמה את מתגעגעת אליה בכזו ערגה?

לאחר שסיימת להיזכר בה, פקחי את עייניך.

עכשיו עֲצמי אותן שנית ודמייני את נכדייך בהווה או בעתיד - מה **הם** יזכרו מהבית שלך כשאת הסבתא (יותר נכון סבתוש...) שלהם?

מה הנכדה שלי תגיד עליי: אולי אני בדמיונה סבתא שרק מדברת על פאות? סבתא שנחה על הספה ובמקום להחזיק ביד ספר תהילים צופה בסטטוסים או אולי בוחנת ומתכננת את האופציות השונות לחופשת הפסח במלון...

כל מה שאת רוצה שישתנה אצל הצעירים, תשני בעצמך. דור ההטפות חלף עבר מן העולם!

שבעזרת ה' תהיה לכולנו הרבה נחת יהודית חסידית אמיתית!

טשטוש גבולות ובלבול בין טוב לרע

הגב' נחמי גופין
משפיעת שכבה ב' ומד"פית

שלמה נפשית. הגב' נחמי גופין

1

מהו לדעתך ה-אתגר של בת חב"ד בגיל המכללה ולקראת הקמת בית בישראל?

בשלהי שנות המ"ם אירע ואחד הצעירים תושבי כפר חב"ד סר מדרך הישר. אביו, מוותיקי החסידים בכפר חב"ד, ירא שמים בתכלית ועובד ה', האשים את עצמו בירידה הרוחנית של בנו. בצר לו הוא כתב לרבי מכתב בו הוא שפך את מר לבו, כאשר הוא מציין לאמרת העולם "התפוח אינו נופל רחוק מהעץ". כלומר שאם בנו ירד מן הדרך הרי זה אות וסימן עליו עצמו, שגם הוא ירוד רוחנית ובגללו אירע לבן מה שאירע.

כאשר הרבי קיבל את מכתבו, הרבי השיב (התוכן, לא הלשון): מתי אנו אומרים ש"התפוח אינו נופל רחוק מהעץ" - כאשר מנשבת 'רוח מצויה'. אבל בימינו הרוחות הנושבות ברחוב הן בבחינת 'רוח שאינה מצויה', וברוחות כאלה התפוח בהחלט יכול ליפול הרחק מן העץ...

ואכן בדור שלנו מנשבות רוחות בלתי רצויות, חזקות וסוערות מאוד, וכולנו מחוייבים להתפלל ולעשות כל שביכולתנו כדי שהילדים יצליחו לעמוד מולן וממילא התפוחים, לא זו בלבד שלא יפלו מן העץ ויתרחקו ממנו, הם אף יהיו בעזרת ה' יפים ומשובחים ביותר!

מהמקום שלי אני מוצאת כי האתגר המשמעותי בתקופתנו הוא הבלבול. בלבול בין טוב לרע, בין טהור לאינו טהור, בין מותר לאסור, בין 'שלנו' ל'לא שלנו'. והבלבול הזה בא לידי ביטוי במגוון תחומים: תורה ומצוות, השקפת עולם, ניצול הזמן, תחושת אחריות, סדרי עדיפויות, מעמד האישה, קריירה. זאת כאשר לתמונה נכנס גם עניין המדיה אשר חושף את הבנות לעולמות תוכן ולרעיונות זרים שבהדרגה מחלחלים לתוכנו כבלי משים.

כתוצאה מכך רע וטוב משמשים בערבוביה והגבולות בין האסור והמותר מיטשטשים. נוצרים הרבה מאוד שטחים אפורים שעלולים לבלבל את הבת הבוגרת ולהכניס אותה למסכת בלתי נגמרת של לבטים והתחבטויות - מה נכון ומה לא נכון לבת חב"דית.

ובצד הדברים הנ"ל איני יכולה שלא לציין את העובדה המפעימה, שיש הרבה מאוד בנות שעל אף כל האתגרים הנ"ל - בוחרות נכון. יום יום אני פוגשת אותן - חזקות ומתחזקות ביראת שמים, מעמיקות בלימוד תורת החסידות וחדורות בעניינים של הרבי. זוהי תופעה מרגשת וכמעט 'על טבעית', המוכיחה יותר מכול כי "מה זרעו בחיים, אף הוא בחיים".

2

איך מתמודדים עם האתגר הנ"ל, ואולי בכלל יש דרך למנף אותו ולהפכו מקור לצמיחה אישית?

התשובה לבלבול היא לחדד דברים, להבהיר אותם ולחתור לאמת. האמת היא כמו תמרור מורה דרך, שגם אם התבלבלתי וסטיתי מהמסלול, נכשלתי ונפלתי, אדע שזוהי מעידה זמנית בלבד ויש לי כיוון ברור לאן לחזור.

בגיל הזה של בין התיכון להקמת בית יהודי, אנו משלימות את תהליך גיבוש הזהות שלנו, מחדדות דברים וסוללות לעצמנו דרך ברורה.

שנות הלימוד במכללה הן שנים משמעותיות מאוד בהשלמת עיצוב וגיבוש זהותנו, ודווקא בנקודת זמן זו המסגרת החינוכית יכולה לעזור מאוד - באמצעות הצבת גבולות, שיח כן ופתוח על הנושאים הללו וחתירה מתמדת אל האמת. כמו כן ההווי החסידי הכולל הרצאות, התוועדויות ו'מבצעים', כל אלה ועוד - מסייעים לנו מאוד בתהליך גיבוש הזהות.

האתגרים שציינו יכולים להוות אתגר משמעותי לכל בת. עם זאת, דווקא תהליך הבירור הזה מעניק לנו הזדמנות מצוינת לצמיחה אישית ולגיבוש זהות והשקפת עולם חסידיות.

בכל אתגר, מפגש עם דילמה או מצב של שטח אפור וחוסר בהירות, חשוב למצוא הזדמנות להעלות את הדברים, לשתף, לבדוק ולשאול. אפשר כמובן לעשות זאת בחיק המשפחה הקרובה או עם הצוות החינוכי והרבנים שבמכללה. לעורר שיח עד לזיקוק ההשקפה החסידית הברורה של הרבי בכל נושא ונושא.

כל בת שתשכיל לזהות את האתגרים ותחתור לבהירות שתוציא אותה מן הבלבולים, תהיה הרבה יותר שלמה עם עצמה ורגועה נפשית, וממילא גם תתמלא שמחה פנימית בבחירות הנכונות שלה.

3

איך בונים אישיות בריאה, הן במישור הנפשי והן במישור הרוחני והחסידי?

ראשית, להאמין שקיום תורה ומצוות על פי החסידות זה הדבר הנכון והמדויק ביותר בעבורך, והמתכון לחיים מאושרים! וממילא לשמוח ולהודות לה' שזכית להיות חב"דניקית. כאשר אלה הם פני הדברים, הכול ייעשה נהיר וברור יותר.

שנית, להיות מחוברת לרבי ולסביבה חסידית. היי מחוברת בכל דרך אפשרית לקבוצה/ארגון שיביאו לך כמה שיותר רבי לחיים, שיספקו לך מעטפת חסידית חמה ומשמעותית (גם) באופן לא פורמלי. הקשר לארגון מפיח רוח חיים, מציב אתגרים ונותן מענה רוחני וחברתי עצום באופן חווייתי.

ממליצה לכן לקחת על עצמכן אחריות להדרכה; ליזום או לנהל שיעור; לפעול ולתרום. וממילא כשתהיי עסוקה בעשייה ובתרומה, תהיה לכך השפעה טובה ומשמעותית על כולם ובראש ובראשונה עלייך עצמך.

אחד הדברים הכי משמעותיים שיסייעו לך לבנות אישיות בריאה היא להתחבר למקור המים החיים - לקבוע 'קביעות בנפש' של לימוד חסידות. שיעור חסידות קבוע שאת לא מוותרת עליו, יעשה לך סדר ויביא לך שלווה פנימית ושמחה ואושר במי שאת ובמה שאת.

תזכרי שהרבי מאמין בכן, בדור הצעיר, יותר מבכל השאר! לכן גם אם היתה לך נפילה, גם אם את מרגישה שאת לא מצליחה לשמור על ההחלטה שקיבלת והדבר מסב לך עוגמת נפש וחלישות, הזכירי לעצמך את האמון של הרבי בך וכי אינך רוצה להתנתק אפילו לא לרגע...

ודבר אחד חשוב נוסף: הרבי נתן לנו עצה הכי פרקטית והיא מינוי 'משפיעה' אישית (במסגרת ציווי המשנה "עשה לך רב"). ובגלל אהבתו הגדולה אותנו ומתוך ראיית החשיבות העצומה של זה, הרבי הגדיר אותה "בקשה נפשית".

4

בהקשר הזה, מה הן המלצותייך להורים ולצוות החינוכי?

לפני הכול, אנחנו ההורים והמחנכים צריכים לחיות חיי תורה וחסידות באופן פנימי ואמיתי! הדוגמה האישית מקרינה גם בלי הרבה דיבורים. הורים ומחנכים שתהיה בהם התלהבות ותחושת מתיקות בקיום מצוות ומנהגים, בלימוד תורה וב'לחיות רבי', ילדיהם גם כן ירצו את הדברים הללו ויאמצו אותם בתוך שמחה וחיות.

בנוסף, חזקו בכל הזדמנות את הערך העצמי של הבנות, מִצאו את הטוב שבהן והאירו אותו. העריכו כל דבר חיובי שהן חלק ממנו. בת שיודעת שמעריכים אותה, מודעים למעלותיה ומכירים בהן, תתמלא בחוסן פנימי ובכוחות שיסייעו לה להתמודד עם אתגרי החיים.

שימו לב לדרך שהן עושות, לתהליך ולא רק לתוצאה. וגם אם הבת חוותה נפילה רוחנית, לשדר לה שתמיד אפשר לתקן. ושבכל מקרה (הבת או התלמידה) היא 'שלנו'.

בהקשר הזה הנה סיפור על הרבי שימחיש זאת:

רב גדול ומנהיג קהילה חשובה בניו יורק נכנס אל הרבי ל'יחידות'. בין הדברים שאל אותו הרבי, "מה עושים אצלכם כדי לבער את נגע הסמים מקרב בני הנוער?". "אצלנו?!", הזדעזע הרב, "אצלנו אין דברים כאלה!". הגיב על כך הרבי ואמר, "איזה יהודי הוא לא 'אצלנו'?".

עלינו, ההורים והמחנכות, להיות קשובים לבנות בלי תנאים. לגלות כלפיהן אכפתיות אמיתית ולהקרין להן אמון באישיותן ובטוב הצפון בהן. לעטוף אותן באהבה ובשמחה ולוודא שיש להן את כל הצרכים ההכרחיים כדי ללמוד באופן מיטבי ולהתקדם כראוי אל השלב הבא בחייהן.

אהבה, מסירות, הקשבה והעדר שיפוטיות יביאו בעזרת ה' את התוצאה המקווה גם מצידן של הבנות, בבחינת "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם".

כאשר הרבי קיבל את מכתבו, הרבי השיב: מתי אנו אומרים ש"התפוח אינו נופל רחוק מהעץ" — כאשר מנשבת 'רוח מצויה'. אבל בימינו הרוחות הנושבות ברחוב הן בבחינת 'רוח שאינה מצויה'

רצון חסר סבלנות לתוצאות מיטביות כאן ועכשיו!

הגב' ד"ר אילנה ישראל
יועצת ומרצה לפסיכולוגיה

מציאותית. הגב' ד"ר אילנה ישראל

1

מהו לדעתך ה-אתגר של בת חב"ד בגיל המכללה ולקראת הקמת בית בישראל?

אני פוגשת בנות בכניסתן לתחום ההוראה ובתהליכי שידוכים, כמו גם נשואות צעירות בראשית דרכן, ומוצאת אותן מתוסכלות ולפעמים גם נפולות רוח אל מול הפער המשמעותי שהתגלה להן בין האידיאלי למצוי.

נתחיל בתחום המקצועי: הבנות לומדות ומכשירות עצמן להיות מורות ומחנכות. הן מקבלות ידע וכלים ובונות לעצמן חזון אידיאלי. אלא שכאשר הן עוברות מן התיאוריה אל המעשה, לא פעם החלומות הללו מתנפצים אל קרקע המציאות.

את מסיימת מספר שנות לימוד אינטנסיביות ולפעמים גם במסלול מצוינות, אלא שאז את מגלה שבחוץ לא בדיוק מחכים לך. את כמהה להתחיל לממש את כל מה שלמדת והתאמנת לעשות, אבל את לא מוצאת עבודה בתחום ההתמחות או בשכבת הגיל שרצית. לא התכוננת נפשית למאמץ שיש להשקיע בחיפוש משרה ולמבוכה הכרוכה בהתדפקות על דלתות מנהלות בתי ספר ומפקחות.

אם כבר מצאת עבודה ואפילו קיבלת 'חינוך כיתה' והרגשת בת מזל, את מגלה לעיתים, כשנכנסת לכיתה, הרכב תלמידים מאתגר במיוחד שאין לך די ניסיון להתמודד איתו. מול הפרעות ותלמידות עם בעיות קשב או התנהגות את מרגישה חסרת אונים וכושלת. יש אמנם מורה מלווה, אבל לא תמיד נעים לפנות אליה בקריאות להצלה. את הלוא רוצה שיראו בך מורה מוצלחת. רק שוכחת שזה תהליך עם שגיאות בדרך ולמידה מניסיון.

גם אם הצלחת לחוש נוח בכיתה מול התלמידות, את מופתעת לגלות שיש קהל הורים נסתר שעוקב אחרי ביצועייך. לעיתים גם מגיעה תלונה למנהלת ואת מבינה שעלייך ללמוד לנהל יחסים תקינים עם אנשים בצוות ובהנהלה. זהו תהליך למידה מתמשך עם אי נעימויות בדרך.

גם בתחום השידוכים והזוגיות שלאחר מכן, אני מוצאת את אותו סוג של בעיה או אתגר - פערים משמעותיים בין החלומות הוורודים ובין המציאות:

תלמידה חסידית חלמה על חתן למדן וחסידי וב"ה זכתה שחלומה יוגשם ובן הזוג שלה אכן למדן וחסידי. אלא שאז היא מתחילה לגלות עד כמה הוא אינו מצוי (ואולי אפילו קצת 'נעבעך') בענייני החיים השוטפים. בעוד היא יוצאת בוקר בוקר לעבודה, פיתחה מודעות לצורך לחסוך כסף ולנהל תקציב, הוא שעדיין ב'כולל' חולם על קניית מכונית. הם בחרו לצאת לשליחות, אך כשהוא נדרש לקום ולעשות צעדים מעשיים הוא לא בדיוק יודע איך וכיצד. והיא מרגישה לעיתים יותר בוגרת ובשלה ממנו.

בתקופת הפגישות היא ראתה בו את כל הטוב והבחינה רק בדברים שבהם הוא דומה לה, אך לאחר החתונה היא מתחילה לגלות בו גם צדדים פחות מוצלחים ותחומים שבהם הם שונים למדי זה מזו. יש התפכחות שדורשת קבלה והשלמה.

למען האמת, הבעיות שאני מתארת היו קיימות מאז ומקדם, אך נראה שהחריפו בדור הנוכחי, מפני שאנו חיים בתקופה שבה הכול קורה בקצב מהיר ואין סבלנות להכיל מציאות שהיא מעט יותר מורכבת. אין נכונות לדחות סיפוקים ולהבין שזוגיות נבנית בתהליך מתמשך. יש רצון עז וחסר סבלנות לתוצאות מיטביות כאן ועכשיו!

קיים קושי להשלים עם החסרונות ולזכור את המעלות שראיתי בבן הזוג בתקופת הפגישות, מעלות שהן עדיין כאן ולא הלכו לשום מקום! לגלות כלפיו סבלנות, להאמין בו ועל ידי זה לגרום גם לו להאמין בעצמו. להבין שעליו ללמוד שפה שהיא לגמרי זרה וחדשה בשבילו - תקשורת זוגית. אמנם השתתפתי בשיעור שבו דובר על ה"הבדלים בין גברים לנשים", אבל בשיעור אחד אין די כדי להפנים את הדברים ולהשקיע בבניית תקשורת עמוקה לאורך שנים.

ובשולי הדברים אפשר להוסיף גם את תרבות השיתוף וההשוואות הרווחת היום, כאשר נשואות טריות מספרת לחברותיהן על חוויותיהן בחיי הנישואין ויוצרות אצל האחרות ציפיות לזוגיות דומה מבלי להבין שכל בית הוא ייחודי, על הצלחותיו ועל התמודדויותיו.

2

איך מתמודדים עם האתגר הנ"ל, ואולי בכלל יש דרך למנף אותו ולהפכו מקור לצמיחה אישית?

בעבר העברתי סדנה בשנה ד' שבה העליתי קשיים שעלולים לצוץ בשנה הראשונה לנישואין. התגובות שקיבלתי לא פעם היו בסגנון, "אוי המורה, את מקלקלת לנו את התמונה הוורודה!", "את מורידה לנו מהחשק להתחתן!"...

לדעתי הסוד לנצח באתגר הזה טמון, בין השאר, בהיערכות נכונה ומציאותית לחיים האמיתיים. לבנות חוסן שיסייע להתמודד עם אכזבות וקשיים. לזכור שיש מסלול שבהשגחה פרטית תוכנן עבורנו ולהאמין שניתן ללמוד ולעשות בו טוב. ולפעמים אף צומחים דווקא מתוך כאב וקושי. יש היום דגש רב מידי בעיניי על 'העצמה', מילה שקיבלה ערך עליון ולעיתים מקנה אשליה שאם רק ארצה ואאמין בעצמי וביכולותיי - זה יקרה.

חובה להבין ולהפנים שזוגיות טובה ובית הרמוני אלו דברים שנבנים. והבנייה הזו דורשת אמונה וסבלנות ותרגולת של דברים חדשים שקודם לכן לא נדרשנו אליהם. ללמוד לאט לאט מה חשוב לבן הזוג. להבחין בין הנושאים שבהם כדאי ללכת לקראתו לבין הנושאים בהם נכון לבקש ממנו שינוי והתחשבות בצרכים שלך. ללמוד לשמור על קשרי משפחה טובים עם שתי המשפחות, לצד בניית עצמאות כזוג שבונה את ביתו שלו. פגשתי בעבר זוג שהבעל התלווה לאשתו בביקוריה הרבים בבית משפחתה ורק לאחר שנה העז לבטא את כעסו על התלות המוגזמת שלה בהוריה ועל חוסר השוויון ביחסים עם משפחתו שלו. הוא היה עסוק בריצוי והיא התעלמה מרמזים שאינו מרוצה מהמצב. כשמשקיעים בבניית תקשורת פתוחה ואמיתית, לא יצטברו משקעים כאלו.

אני מאמינה בסדנאות שבהן אפשר לפתח כלים להתמודדות עם קשיים ותסכולים הצפויים בעתיד, הן בחיים המקצועיים והן בחיי הנשואים, עם משחקי תפקידים שמאפשרים לבחון תגובות אפשריות

קיים קושי להשלים עם החסרונות ולזכור את המעלות שראיתי בבן הזוג בתקופת הפגישות, מעלות שהן עדיין כאן ולא הלכו לשום מקום! לגלות כלפיו סבלנות, להאמין בו ועל ידי זה לגרום גם לו להאמין בעצמו

והשפעתן.

במקביל מומלץ היה להמשיך וללוות את הבוגרות שלנו גם אחרי היציאה לחיים. בשנה ד׳ יש אמנם ׳סדנה למורה המתחילה׳, אבל עם היציאה מהמכללה הן מאבדות את הקשר עם הבוגרות האחרות וחבל. חשוב לעודד המשך קשר, במפגשי זום, שייתן תמיכה גם הלאה.

גם בשנה הראשונה לחיי הנישואין חשוב כל כך שתהיה כתובת להתייעצות, כדי למנוע אי הבנות ולעודד לבניית הקשר ולראיית הטוב. אם יש צורך בעזרה מקצועית, מוטב לקבל אותה מוקדם כדי ליצור בעוד מועד תקשורת נכונה ודרכים לפתרון קונפליקטים.

יש היום ׳מדריכות כלות׳ שמשתדלות להזמין לפגישות נוספות לאחר החתונה ויכולות לעזור או להפנות לאיש מקצוע מתאים כאשר מתעורר קושי.

3

איך בונים אישיות בריאה, הן במישור הנפשי והן במישור הרוחני והחסידי?

חלקים נרחבים מן האישיות שלנו נבנים ומתפתחים לאורך השנים, בעיקר בחיק המשפחה. משפחה בריאה מאפשרת תקשורת פתוחה עם ביטויים של קושי או רגשות שליליים, יחד עם ביטויי אהבה והערכה. גם אופטימיות וחשיבה חיובית צומחות על רקע אווירה במשפחת המקור. יחד עם זאת, יש לכל אחת אפשרות לפתח בעצמה כישורים אלו גם אם לא זכתה בהם מן המוכן.

עוד תכונה שנמצאה קשורה לחוסן נפשי היא עצמאות ויכולת קבלת החלטות. תלותיות קשורה בחרדה ומקשה על התמודדות בחיים. מותר ואף רצוי לעיתים להתייעץ ולקבל דעה של אחרים, אבל צריך לבחור ולקחת אחריות על בחירותינו.

הסתכלות חיובית ואופטימית נשענת על האמונה שהכול נתון להשגחתו הפרטית של הקב״ה, ועל ההבנה שמכל תחנה בחיים אני אמורה ויכולה להפיק טוב. בכל מצב כדאי לחשוב מדוע הקב״ה החליט לשים אותי בו. מה הוא רוצה שאלמד ממנו. מה עליי לקחת מכאן.

4

בהקשר הזה, מה הן המלצותייך להורים ולצוות החינוכי?

ראשית חשוב שהחינוך לאמונה ולימוד החסידות יופנמו, כך שישפיעו בפועל על צורת החשיבה, הרגשות וההתנהגות ביום יום. להחדיר את המודעות להשגחה הפרטית, להכרה ש״אין רע יורד מלמעלה״, ובכך ליצור חוסן ויכולת עמידה בפני אכזבות וכישלונות. לחבר את הנלמד - לחוויות התלמידה בחייה האישיים.

עוד משימה חשובה בעיניי - שבמידה רבה נתונה בידי ההורים והצוות החינוכי - לפתח אצל הבנות עצמאות ויכולת קבלת החלטות.

כאמור לעיל, כדאי מאוד לשאול, אפשר בהחלט להתייעץ, אבל את ההחלטה בסוף הבת היא זו שצריכה לקבל.

הסוד לנצח באתגר הזה טמון בין השאר בהיערכות נכונה ומציאותית לחיים האמיתיים. לִבנות חוסן שיסייע להתמודד עם אכזבות וקשיים. לזכור שיש מסלול שבהשגחה פרטית תוכנן עבורנו

בהקשר הזה אומר כמה דברים שבהשקפה ראשונה אולי עשויים לזקוף כמה גבות:

הורים שמרפדים יתר על המידה את הבת שלהם וממש מובילים אותה אל ההחלטה ה׳רצויה׳ מבחינתם, מחלישים אותה בטווח הארוך. זה נכון אפילו כלפי סוגיות שבעיני ההורים הן קריטיות לעתידה, כמו באיזו התמחות הבת תלמד. אנחנו כהורים יכולים להציג את דעתנו, להמליץ עליה בחום וכו׳, אבל את ההחלטה הסופית עלינו להשאיר בידי הבת. זה גם יחייב אותה לאחר מכן לעמוד מאחורי החלטתה, אף אם היא שגתה בה ובעתיד תיאלץ לעשות שינוי. וזה חשוב אפילו יותר כשמדובר בנושא השידוכים - לאפשר לבת להרגיש שעשתה בחירה אמיתית.

בדומה לכך, יש בנות שמפתחות תלות יתר ב׳משפיעה׳ שלהן וגם מכך אני מסתייגת. זו לפעמים הגנה בפני החרדה לבחור ולהיות אחראית לתוצאות. זה מכביד על ה׳משפיעה׳ - שלא מצופה ממנה להיות מומחית בכלכלה, בייעוץ נישואין, בבחירת מקצוע ועוד ועוד - וזה גם סוטה, לעניות דעתי, מהמטרה שהציב הרבי כשקרא ליישם את הוראת המשנה ״עשה לך רב״ (או ״עשי לך משפיעה״). הרבי דיבר על בחינת מצבנו הרוחני, ועל העזר שאפשר לקבל כתוצאה ממצב של ״שתי נפשות אלוקיות כנגד נפש בהמית אחת״. אבל הבחירה וההחלטה, בסופו של דבר, אמורות להיות נתונות בידיה של כל אחת ואחת.

לסנן את רעשי הרקע ולדבוק בערכים האמיתיים

הגב׳ דבורי פרוס
סגנית ראש המכללה

1

מהו לדעתך ה-אתגר של בת חב"ד בגיל המכללה ולקראת הקמת בית בישראל?

לשאלה הזו יש יותר מתשובה אחת, שכן האתגרים של בת חב״ד בגיל המכללה וערב הקמת בית יהודי עשויים להשתנות בהתאם למצבה ולרקע האישי שלה.

ראשית, יש לדעת לנווט תחת לחצים סביבתיים וחברתיים שלעיתים עלולים למשוך לכיוונים שאינם מתיישבים עם הערכים האמיתיים שלך ושאותם גם תרצי להנחיל בביתך לעתיד. הדברים הללו מקבלים משנה תוקף בתקופת חיים שבה - באופן לגמרי טבעי - קיים רצון להרגיש עצמאות בחיים ועצמאות בפיתוח האישיות.

לכך יש להוסיף גם את הטכנולוגיה המתפתחת ומשנה את העולם בקצב מסחרר. כדאי להבין שאף אם הטכנולוגיה משתנה, הערכים אינם משתנים וגם לא ישתנו. הכלים אכן פושטים צורה ולובשים צורה, אבל האמת היא אחת והיא נצחית.

חשוב אפוא ללמוד לאזן בין הטכנולוגיה לבין פגעיה. הרבי הנחה אותנו לאורך כל השנים לקחת את הכלים החדשניים ביותר ולרתום אותם בצורה מושכלת לדברים טובים ונכונים. לשיעורי תורה, להתוועדויות ולהפצת יהדות. לצרוך אותם בתבונה ולהבדיל בין המרכיבים שאפשר לנצל אותם באופן חיובי לבין אלה שמפניהם יש להתרחק ולהישמר משום שהם פוגעים ביראת השמים שלנו.

לסיכום, האתגר הגדול של זמננו הוא ׳סינון רעשים׳. לדעת לסנן את כל רעשי הרקע הטכנולוגיים והסביבתיים ולדבוק בערכים האמיתיים שלנו. במילים פשוטות יותר, גם בעידן היחצנות והמציצנות, לחיות את החיים האמיתיים שלי. להתעלם מהתמונות והטקסטים המחמיאים שאנשים מעלים על עצמם - לא פעם תוך מצג שווא שאינו משקף את המציאות לאשורה ובוודאי לא את **כל** המציאות - ולחיות עם עצמי ועם המשפחה שלי כפי שנכון.

2

איך מתמודדים עם האתגר הנ"ל, ואולי בכלל יש דרך למנף אותו ולהפכו מקור לצמיחה אישית?

כדי להתמודד כראוי עם אתגרים אלה, חשוב שתהיה לבחורה חב״דית גישה למשאבים רוחניים, תמיכה והכוונה של דמות רוחנית דוגמת ׳משפיעה׳ אישית.

בהקשר הזה כדאי להדגיש כי נכון יהיה לבדוק האם ה׳משפיעה׳ שליוותה אותך עד עתה, משמעותית בעבורך גם בגילך הנוכחי. ייתכן שבתקופה זו רצוי למצוא ׳משפיעה׳ מבוגרת ומנוסה יותר, אשר תוכל לייעץ

לך טוב יותר בהחלטות המשמעותיות של החיים.

כמו כן, בת חב"דית תוכל להפיק תועלת מהיותה חלק מקהילה חב"דית חזקה, מהשתתפות בתוכניות ואירועים התואמים את ערכיה, מחיבור לדמויות חסידיות שהן מודל לחיקוי, מעיסוק בחינוך עצמי מתמשך ומרפלקציה עצמית מתמדת. לבדוק עם עצמי: מי אני באמת? האם אני ממוקדת מטרה? והאם אני שותפה פעילה בהתוועדויות וב'מבצעים'?

אחד המוטיבים המרכזיים בדרך שהרבי הנחיל לנו הוא - להשפיע על הסביבה. השפיעי על אחרים וזה ירומם אותך! חפשי הזדמנויות למסירת שיעורים, לריכוז בתנועות נוער חב"דיות וכיוצא בזה.

במקביל רצוי ואף נחוץ להקפיד על כתיבה לרבי. כתיבה סדירה לרבי - אחת לשבוע, פעם בחודש וכיוצא בכך - תגרום שהעשייה שלך תהיה שונה. כשאת שואלת את עצמך על אלו החלטות טובות אוכל לדווח לרבי ואלו בשורות טובות אוכל לבשר לו - זה ישפיע על החלטותייך ועל מעשייך בפועל.

ובצד כל הנ"ל חשוב להדגיש שהחיים הם מסע דינמי שיש בו עליות ומורדות. לא צריך להיבהל מהאתגרים הניצבים בדרך ומקשים עלינו בתנועה. ישנו משל יפה המקביל בין חיינו לבין רכיבה על אופניים. כאשר הרכיבה קלה, סימן שאנחנו בירידה ואילו כאשר היא קשה, משמעות הדבר שאנו במסלול עלייה.

אישה עברה לפני הרבי ב'חלוקת דולרים'. היא סיפרה על "בעיה" מסויימת וביקשה לכך ברכה. הרבי ענה לה, "מדוע את אומרת בעיה, תגידי אתגר". היא פנתה ללכת ואז הרבי קרא לה שוב והוסיף, "ואם תרצי, אפילו יותר מאתגר - הזדמנות!".

נכון שיש לנו אתגרים, אבל יחד עם זאת יש לנו כוחות להתמודד איתם.

אנו חיים בתקופה של ניסיונות מרובים. אבל חשוב לזכור שעם כל ניסיון ניתן לנו משמים גם הכוח להתמודד איתו.

אחד השלוחים הפנה אל הרבי בחור שהתקרב על ידו ליהדות אך התקשה להיפרד מצעירה גויה עמה הוא ביקש להתחתן. כשהבחור עמד מול הרבי וסיפר את סיפורו, אמר לו הרבי שלוש מילים ששינו את חייו - "אני מקנא בך". לבחור הנדהם הסביר הרבי שניסיון כמוהו כסולם. וככל שהניסיון גדול יותר, כך הסולם ארוך וגבוה יותר. "אני", אמר לו הרבי, "לא עמדתי מעולם בניסיון גדול כמו זה שלך וממילא גם לא ניתנה לי ההזדמנות לטפס בסולם גבוה כל כך. אתה, לעומת זאת, אם תתגבר על הניסיון, תטפס לגובה רב ועצום". דברי הרבי העניקו לבחור תעצומות נפש ובו במקום הוא קיבל את החלטה הנכונה.

דווקא מן האתגרים אנחנו יכולות להתפתח ולצמוח. אם נשכיל להתחבר למוקדי כוח רוחניים ובעזרתם להתמודד עם האתגרים הללו בהצלחה, נגלה שהם מצמיחים אותנו ומחזקים את החוסן האישי שלנו.

להתעלם מהתמונות והטקסטים המחמיאים שאנשים מעלים על עצמם — לא פעם תוך מצג שווא שאינו משקף את המציאות לאשורה ובוודאי לא את כל המציאות — ולחיות עם עצמי ועם המשפחה שלי כפי שנכון לי

לצד דודו הרב פלר, הוא שאל אותו האם הוא (מנחם מענדל) נחשב שליח. לדוד לא הייתה בעבורו תשובה חד משמעית.

בינתיים התור התקצר והרב לוֹ - שכאמור באותה עת היה עדיין בחור - החליט לקחת את ה'סיכון' ולגשת אל הרבי לקבל קונטרס. כשניגש שאל אותו הרבי, "דו ביסט אַ שליח"? (האם אתה שליח?). על אף מבוכתו הגדולה הוא ענה לרבי, "איך בין אַ מלמד אין מינסוטה" (אני 'מלמד' במינסוטה). "אַה?", שאל אותו הרבי בהגבהת קול. והוא חזר על תשובתו, "איך בין אַ מלמד אין מינסוטה" (אני 'מלמד' במינסוטה). או אז הושיט לו הרבי קונטרס.

עם הקונטרס בידו הוא המשיך הלאה, ברגשות מעורבים. מצד אחד שמחה ומצד שני מחשבות ותהיות על מה שאירע. מקרה זה הזכיר לו מאורע דומה שקרה לו כשמונה שנים קודם לכן.

בשנת תש"מ הוא זכה להיכנס ל'יחידות' ביחד עם אחיו (הרב) יוסף יצחק. זאת הייתה הפעם הראשונה שהיה ב'יחידות' בלי הוריו, רק הוא ואחיו. הוא הגיש לרבי פתק עם שמות בני המשפחה. פתאום פנה אליו הרבי ושאל לשמו. "מנחם מענדל", הוא ענה. "אַה?", הגיב הרבי. והוא שב וענה, "מנחם מענדל". הרבי נטל עיפרון והקיף בעיגול את שמו בפתק. אחר כך שאל אותו הרבי, "ווי אַלט ביסטו?" (בן כמה אתה?). "פעָרצָן" (ארבע עשרה), ענה. שוב שאל אותו הרבי, "אַה?". "פערצן", הוא חזר על תשובתו והרבי רשם בכתב ידו את המספר 14 ליד

3

איך בונים אישיות בריאה, הן במישור הנפשי והן במישור הרוחני והחסידי?

סיפר השליח הרב מנחם מענדל לוֹ, כי בשנת תשמ"ח הוא שהה במינסוטה אצל דודו השליח הרב משה פֶלֶר. הוא היה אז בחור והתעסק בעיקר בשדה החינוך. באותה שנה התקיים כינוס השלוחים העולמי הראשון והרבי הודיע שיחלק קונטרס מיוחד - לשלוחים. הרב לוֹ מתאר כי בעמדו ב-770 השם שלו. לאחר מכן בירך הרבי אותו ואת אחיו והם יצאו מהחדר.

אחרי ה'יחידות' הוא שאל את אביו השליח הוותיק הרב שמואל לוֹ, "האם הקול שלי נמוך עד כדי כך שהרבי לא הצליח לשמוע את תשובותיי בפעם הראשונה?... ובכלל, ב'יחידות' הלוא הרבי רואה ומכיר אותך באופן שאפילו אתה אינך מכיר את עצמך ומדוע אפוא נזקק הרבי שוב ושוב לתשובותיי".

לאחר מחשבה הסביר לו אביו כך: "הרבי רוצה שתחשוב על מה שאתה עונה. הרבי שואל אותך 'אַה?' כדי שתחשוב על המשמעות של השם שלך 'מנחם מענדל' ושתחשוב על המשמעות של להיות 'בן ארבע עשרה'".

הרב לוֹ מספר כי לאור זאת הוא חשב שאותו הסבר תקף גם לגבי מה שקרה לו כשניגש לקבל את הקונטרס. הרבי רצה שהוא יחשוב מה זה אומר להיות 'מלמד'. והאם הוא באמת 'שליח'.

זאת גם הדרך שלנו לעצב אישיות טובה ובריאה. לעצור מידי פעם ולבדוק מי אני באמת, היכן אני 'עומדת' ובמה התקדמתי.

כלומר לטפח מודעות עצמית. חשוב שבחורה בגיל המכללה תמצא זמן להרהר במחשבות, ברגשות ובהתנהגות שלה. תנסה להבין מדוע היא פועלת בדרכים מסוימות. מה מקדם אותה ומה מפיל אותה. חשיבה זו תסייע בידה להכיר טוב יותר את עצמה, להבין מה מטיב איתה ומה מניע אותה להתקדם אל המטרה, ובמידת הצורך לבצע שינויים כדי להשתפר ולהיות עסוקה בדברים החשובים באמת.

צרי קשרים חיוביים: הקיפי את עצמך במערכות יחסים תומכות וחיוביות, וחפשי קשרים המקדמים צמיחה ושינוי חיובי. חִברי לדמויות שנותנות לך כוח, מרימות אותך ומסייעות לך להתקדם. התרחקי מחברות או ממצבים שגורמים לך דכדוך ותחושת חוסר ערך.

הציבי לעצמך יעדים ריאליים ועשי צעדים קטנים לקראת השגתם. זה יכול לעזור לך להרגיש תחושת מטרה וכיוון בחיים, וגם יכול לקדם תחושת הישג והערכה עצמית.

קחי על עצמך את מה שאת מסוגלת לעשות, ואם יש לך ספק - "עשי לך 'משפיעה'". הקדישי זמן ללימוד ולתפילה. הטעיני את עצמך בלימוד קבוע, בשיעור או בחברותא. הקפידי לא לוותר על שיעורים אלו; הם יתנו לך כוח ויכינו אותך לקראת הקמת בית יהודי חסידי.

דבר נוסף, עִבדי על השמחה שלך. גם אם לא הכול סביבך טוב ושמח, שמחי את עצמך ותראי כיצד חיי היום יום שלך מקבלים משמעות אחרת. וידוע הפירוש על הפסוק "כי בשמחה תצאו", שעל ידי השמחה יוצאים ונחלצים מכל הקשיים והמצבים.

הקיפי את עצמך במערכות יחסים תומכות וחיוביות, וחפשי קשרים המקדמים צמיחה ושינוי חיובי. חִברי לדמויות שנותנות לך כוח, מרימות אותך ומסייעות לך להתקדם

4

בהקשר הזה, מה הן המלצותייך להורים ולצוות החינוכי?

לטפח תקשורת פתוחה עם הילדים ולתת להם תחושת ביטחון ותמיכה על מנת שהם ירגישו נוח לחלוק איתכם את רגשותיהם ומחשבותיהם. שהילדים ידעו שההורים הם הכתובת לבירור כל השאלות ולשיתוף בחוויות או בלבטים. מה שבעבר היה מובן מאליו, היום כבר לא. חשוב להקשיב לילדים/לתלמידים, להתחבר אליהם, לשמוע היכן הם 'נמצאים'.

לסייע להם ליצור קשרים חברתיים טובים ובריאים. לעודד אותם להשתתף בפעילויות חברתיות וחינוכיות. הַציעו להם לקיים שיעורים והתוועדויות בביתכם.

שמשו לילדיכם מודל להתנהגות חיובית. לא הגיוני שהורה ידרוש מילדיו דברים שהוא בעצמו אינו עושה.

הדגישו את חשיבות לימוד התורה והתפילה. הדגישו את חשיבות השמחה, והדגימו את התכונות הללו בהתנהגות שלכם. כשההורים משרים בבית אווירת שמחה - כל הבית מרגיש ומתנהל אחרת. הקפידו על השמחה והקב"ה ייתן לכם הרבה סיבות אמיתיות לשמוח.

ולסיום: "על שלשה דברים החינוך עומד" - על צוות טוב, על הורה מאמין ועל תלמיד מקבל.

אחת ההצלחות של כל מוסד חינוכי הוא האמון שההורים (וכן הלומדים) נותנים בו.

לכולנו מטרה משותפת - הצלחת הבנות/התלמידות. בשונה ממוסדות להשכלה גבוהה, שמטרתם היא הקניית ידע ומקצוע, מוסד תורני וחסידי נועד בעיקר לחנך. חינוך הוא כמו זריעה שמטרתה היא הצמחת פירות נאים. כאשר הזרעים טמונים באדמה, לא תמיד מבינים את הצורך להשקות ולדשן ומדוע דווקא באופן זה. במכללת בית רבקה הצוות כולו חדור מטרה להצמיח מחנכות ומורות שבעזרת ה' יבנו את ביתן עם כל הכלים שרכשו במהלך לימודיהן במכללה. שיצמחו ויהיו בנות זוג, אימהות, מורות ושליחות אשר ייצגו את הרבי ואת דרכו בכל מקום ובכל מצב אליו תוביל אותן ההשגחה העליונה.

המציאות החיצונית המבלבלת שחודרת אל תוך נשמותינו

הגב' ליזיק נפרסטק
דיקנית המכללה

1

מהו לדעתך ה-אתגר של בת חב"ד בגיל המכללה ולקראת הקמת בית בישראל?

רמת הידע החסידי, ההתנהגות כחסידות והאיכות האינטלקטואלית של הרבה מהבחורות, בנות חב"ד בדורנו, גבוהה ומרשימה. יחד עם זאת בתקופתנו גדלה ההנגשה לידע, להתמצאות ולהתנסות בהוויות העולם, באמצעות הכלים הטכנולוגים שהשפעתם מתרחבת ומעמיקה ונכנסת לתוך הנשמה. והקונפליקט הזה גובר כשמוצאים הצדקה חיונית ואפילו ערכית להימצאות ב'עולם' זה. וזה קשה, כי לכאורה 'אין לנו בררה' וגם... כל כך מגרה ומעניין ונוח.

כאשר יש סתירה בין המקום אליו המציאות 'מזרימה' אותנו, לבין המקום שבו אנחנו צריכות - ובתוך תוכנו גם רוצות! - להיות, זו התמודדות מבלבלת.

מי אנחנו - פשרנים? דתיים? חרדים?

יש מאיתנו, שכשמתבוננות בשאלת הזהות - מתבלבלות.

בעולם המושגים הפנימי, בתודעה ובהתנהלות שלנו, אנחנו הכי חרדים (לדבר ה'). מצד שני, אנחנו הכי 'נגישים' וכתוצאה מכך רוחות רחוב עלולות לחדור לתוכנו וזהו מקור הבלבול.

אם לא די בכך, הרי שגם 'בעולם' (בעיקר בקרב אלה שאינם מכירים לעומק את עולמנו הרוחני הפנימי הגבוה) מקובל בטעות לראות בנו, חסידי חב"ד, 'ליברלים'. אבל האמת היא שדרכנו - דרכו של הרבי ושל כל נשיאי חב"ד שלפניו החל מרבנו הזקן - היא דרך של היצמדות חסרת פשרות לשולחן ערוך, של הקפדה על כל תג ומנהג, של זהירות והידור בכל עניין של יראת שמים!

נכון, הוטלה עלינו שליחות של הבאת גאולה לעולם וזה מצריך להיפגש עם 'עמך ישראל' ולהביא אליהם את אור התורה. אבל ביצוע השליחות הזו מותנה בכך שההשפעה תהיה חד כיוונית - מאיתנו החוצה ולא חלילה מן החוץ פנימה.

וזה מחזיר אותנו אל השאלה, על פי אלו סטנדרטים נכון לנהוג - שמירה והסתגרות או פתיחות והתחברות?

ומה עושים כשבחירה בסטנדרט מסויים עלולה להוביל למציאות לא רצויה?

זהו מתח מתמיד בין ה'מציאות' לבין מקורה האלוקי.

2

איך מתמודדים עם האתגר הנ"ל, ואולי בכלל יש דרך למנף אותו ולהפכו מקור לצמיחה אישית?

עלינו להזכיר לעצמנו מי אנחנו, להיות חדורים בכך שאנחנו סופר חרדים לדבר ה', עם שיא של יראת שמים. אנו מחונכות לייקר מנהגים והקפדות כפי שהרבי מלמד אותנו,

עלינו לפעול בדרך של משיכה כלפי מעלה. כאותו אדם שנמצא מחוץ לביצה טובענית ורוצה להוציא את זה שטובע בה. הוא בוודאי לא ייכנס פנימה על מנת להוציאו, אלא יעמוד מבחוץ וימשוך אותו אליו

אם זה בכשרות, בפסח, בסוכה ובאין ספור ענייני הלכה ומנהג. יחד עם זאת, כאמור, ניתנה לנו שליחות הדורשת נגישות לעולם.

עלינו לפעול בדרך של משיכה כלפי מעלה. כאותו אדם שנמצא מחוץ לביצה טובענית ורוצה להוציא את זה שטובע בה. הוא בוודאי לא ייכנס פנימה על מנת להוציאו, אלא יעמוד מבחוץ וימשוך אותו אליו, כדי שלא להתלכלך מהבוץ או חמור מכך, כדי שלא לשקוע ולטבוע יחד איתו.

ה'פטנט' להיות חזקות ושמורות הוא

מי אנחנו. הגב' ליזיק נפרסטק

לחשוב! לחשוב! לחשוב! להתחבר למציאות העצמית והאמיתית שלנו, ממקום חזק ובוטח שנשען על יסודות איתנים ומאמין בעצמנו וביכולתנו. שהרי 'בעצם' — אנחנו טובות, שלמות, מסוגלות, רוצות בטוב ויכולות להשיגו

ללמוד חסידות. זו הדרך לגלות את ה'עצם' והפנימיות.

תורת החסידות מגלה את האמת הפנימית שלנו ואותה שום דבר לא מסוגל לנצח. אף אחד ושום אתגר לא יכולים לטשטש אותה.

יש לחתור אל האמת, לזקק את התפיסה ואת התודעה, להבין דברים בצורה מעמיקה יותר, לעדן ולהתעדן. לפעמים נצטרך לשנות את החשיבה, בשימת לב מדוקדקת.

וכאשר קורה ומתבלבלים, לא נכון ליפות את המציאות או לשכתב דברים שקרו, לפי מה שנוח או משתלם לנו. זהו סוג של חוסר יושר.

כי את מי אנחנו מרמים?

ישנו פתגם של הרבי המהר"ש: "את הקב"ה אי אפשר לרמות. גם את הזולת קשה לרמות לאורך זמן. את מי אם כן מצליח האדם לרמות? - רק את עצמו. האם רבותא היא לרמות טיפש?".

הדרך היחידה והנכונה היא צעידה במסלול של תורה ומצוות. הרבי מתווה לנו דרך של הקפדה נחושה על דיני השולחן ערוך ושל הנהגה עקבית ביראת שמים, ללא שום פשרות ואף בהידור!

3

איך בונים אישיות בריאה, הן במישור הנפשי והן במישור הרוחני והחסידי?

ללמוד חסידות!

לחשוב! לחשוב! לחשוב!

להתחבר למציאות העצמית והאמיתית שלנו, ממקום חזק ובוטח שנשען על יסודות איתנים ומאמין בעצמנו וביכולתנו, כשנדרשת עשייה או הימנעות. שהרי 'בעצם' - אנחנו טובות, שלמות, מסוגלות, רוצות בטוב ויכולות להשיגו; והוא שלנו לגמרי!

לדעת כמה אנחנו 'שוות'! שהרי אנחנו "חלק אלוקה ממעל - ממש"! וגם בורכנו ב"ה במוח שיודע ויכול לשלוט.

אנחנו של הרבי והרבי שלנו!

לכן, בתודעה של רוגע, שלווה וביטחון בה', נשאב רעיונות, רצונות ושאיפות חסידיים, נציב יעדים טובים וישימים, נוריד אותם לקרקע ונתרגמם למעשים שהרבי ממליץ עליהם, אותם נבצע בעונג ובשמחה.

נשאל את עצמנו ונזהה מה **באמת** תובעים מאיתנו. וכשמתבלבלים ואין תשובה, זה לגמרי בסדר לומר: "לא יודעת" ולחפש את התשובה אצל ה'משפיעה', אצל ההורים, אצל רב וכיוצא בזה.

4

בהקשר הזה, מה הן המלצותייך להורים ולצוות החינוכי?

החיים שלנו צריכים להיות סובבים סביב הקב"ה וסביב הרבי, משה רבנו שבדור, עליו נאמר "אנוכי עומד בין ה' וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר ה'".

עלינו להעניק לילדינו את החוסן ואת גאוות היחידה לזכות להיות שייכים לרבי, גם בדרך א-מילולית, ביחד עם הדרכה.

שנית, להבין שזה לחלוטין בסדר שיש לילדים/לתלמידים שאלות. התפקיד שלנו הוא לתווך להם תשובות במידת האפשר.

שלישית, לשמור על ערוץ פתוח עם הילדים ותמיד תמיד לאהוב אותם. ולתת לאהבה הזו גם ביטויים מילוליים על ידי אמירת מילים טובות והרבה! שהילד והילדה ירגישו בכל מצב ש"אני שלך ואת/ה שלי!".

לקראת סוף החודש החלו מל"טים רוסיים מתאבדים לטוס בשמי העיר ולהתפוצץ על מטרות שונות. המציאות הזאת אילצה אותנו להתקפל ולחזור לארץ

פתאום מישהי ניגשה אליי ושאלה: תגידי, איך אצלכם בבית, הכול בסדר?

חני גוטליב מניקולייב, **בייאלי רובין** מדיטומיר ו**חני וולף** מאודסה, שלושתן תלמידות המכללה, לא ישכחו את הבוקר שבו פתחה רוסיה במתקפה צבאית על ארץ מגוריהן ושליחותן. מלבד הפגיעה החמורה בחייהם של מיליוני אזרחים, המהלך המלחמתי גדע או לפחות שיבש קשות חיים קהילתיים יהודיים תוססים שנבנו בעשרות שנות עשייה ומסירות נפש. **בשיחה גלויית לב** הן מדברות על תחושת ההלם הראשונית, על סצנות מרגשות ואפילו משמחות בתוך ים של כאב, וגם על האמונה החזקה שלהן שלא ירחק היום ויהיה אפשר לשקם את ההריסות ולהמשיך בשליחות הקדושה • **שליחות תחת אש**

חיים של חני וולף, בת למשפחת שלוחי הרבי באודסה ותלמידת שנה ב' בשלוחה הצפתית של מכללת בית רבקה, נחלקים ל'לפני' ו'אחרי' יום חמישי כ"ג באדר א' תשפ"ב.

"לא חושבת שאי פעם בחיים שלי אני אשכח את אותו יום חמישי, שהחל כמו כל בוקר רגיל של לימודים", אומרת לנו חני במלאות שנה למלחמה שכפתה רוסיה על אוקראינה שכנתה ושגם ברגע זה אין כל צפי לסיומה.

"פתאום ניגשה אליי מישהי ושאלה, 'תגידי, איך אצלכם בבית, הכול בסדר?'. לא הבנתי מה עומד מאחורי השאלה והלב שלי החסיר פעימה. על מלחמה כלל לא חשבתי, למרות האיומים המתגברים של רוסיה כל אותה התקופה, מפני שמתיחות בין המדינות קיימת כבר שנים ותמיד האמנו שזה יישאר בגדר איומים בלבד.

"חברות נוספות ניגשו אליי לדרוש בשלום משפחתי והן סיפרו שלפנות בוקר רוסיה פתחה במתקפה על אוקראינה. כמו כן נודע לי שמגדל הפיקוח של שדה התעופה באודסה הופצץ וכתוצאה מכך השדה כולו מושבת.

"כמובן שמיד ניסיתי לטלפן לאמא שלי, אבל לא הצלחתי לשוחח איתה. 'רק רגע חני, יש לי שיחה דחופה, כבר אני חוזרת אלייך', היא אמרה וניתקה. אבל השעות חלפו עברו והיא לא חזרה אליי. העניינים הבוערים בשטח לא אפשרו לה להתפנות אליי. גם עם אבא שלי לא הצלחתי לנהל באותו יום שיחה, אפילו לא קצרה.

"כל תושבי אודסה היו בלחץ, אבל הלחץ של ההורים שלי היה גדול במיוחד מפני שהם נדרשו לספק הגנה וביטחון לכ-120 ילדים וילדות בבית היתומים שלנו. גם למחרת ביום שישי לא הצלחתי לדבר איתם ואז הגיעה שבת. רק ביום ראשון, כשממש התעקשתי, הצלחתי סוף סוף להחליף עם הוריי כמה מילים".

טיל על ניקולייב

אצל חני גוטליב, בת לשלוחי הרבי בניקולייב ותלמידת שנה ג' במכללת בית רבקה בכפר חב"ד ב', החוויה הראשונית מפרוץ המלחמה הייתה מעט שונה. גם היא אמנם קיבלה בתדהמה את הידיעה על מתקפה צבאית של רוסיה על אוקראינה, אבל רצתה ההשגחה העליונה וגם שני הוריה שהו בבוקרו של אותו יום חמישי ב...ארץ.

"כשבוע קודם לכן חזרתי עם חברה משליחות – כחלק מתוכנית שנה ב' במכללה – בקופרטינו שבקליפורניה. חמישה חודשים אינטנסיביים מאוד של עשייה ושל עזרה לשלוחים בעיר. ויום לפני כן, כלומר בכ"ב באדר א', אח שלי נהיה חתן ושני הוריי הגיעו לארץ לסגירת השידוך ולמסיבת ה'וארט'.

"כששמעתי שפרצה מלחמה הרמתי אליהם מיד טלפון. הם אמנם עודכנו בנעשה על ידי חברי הקהילה בניקולייב, אך למרות זאת התגובה שלהם הייתה רגועה יחסית. כנראה גם הם עוד לא קלטו את היקף המהלך ומשמעותו. 'ירו טיל על ניקולייב', הם אמרו, 'אבל כעת הכול שם שקט'".

אלא שבמקרה שלהם נוצרה בעיה הפוכה.

"עם פרוץ המלחמה נסגרו כל שדות התעופה באוקראינה וההורים שלי לא יכלו לחזור לביתם. יהודי ניקולייב נזקקו בעת הזאת למנה מוגברת של עידוד ושל עזרה, ומי שיכול היה לספק להם זאת אלא ההורים שלי. אבל הם, שכל כך רצו לחזור לניקולייב כדי להיות עם צאן מרעיתם ולתמוך בהם, היו תקועים כאן בעל כורחם".

אלא שגם אם פיזית נמנע מהוריה, הרב שלום ורעייתו הגב' דינה גוטליב, לחזור לעיר שליחותם, ברוחם ובעשייתם הם לא נטשו אותה אפילו לרגע.

"אבא שלי עמד בקשר טלפוני שוטף עם חברי הקהילה ועם דמויות מפתח בניקולייב, כמעט 24 שעות ביממה. אפילו בלילות הוא בקושי ישן ולא היה לו רגע אחד פנוי לעצמו ולמשפחה. תושבי ניקולייב ישבו ספונים במקלטים או בבתיהם וצריך היה לשנע אליהם אספקת מזון ותרופות וכיוצא בזה".

לשנע אספקת מזון ותרופות. בתמונה הגדולה: בניין שהופצץ על ידי הרוסים.
בתמונה הקטנה: חלוקת מזון מטעם השוחים באודסה

Drop of Light / Shutterstock.com

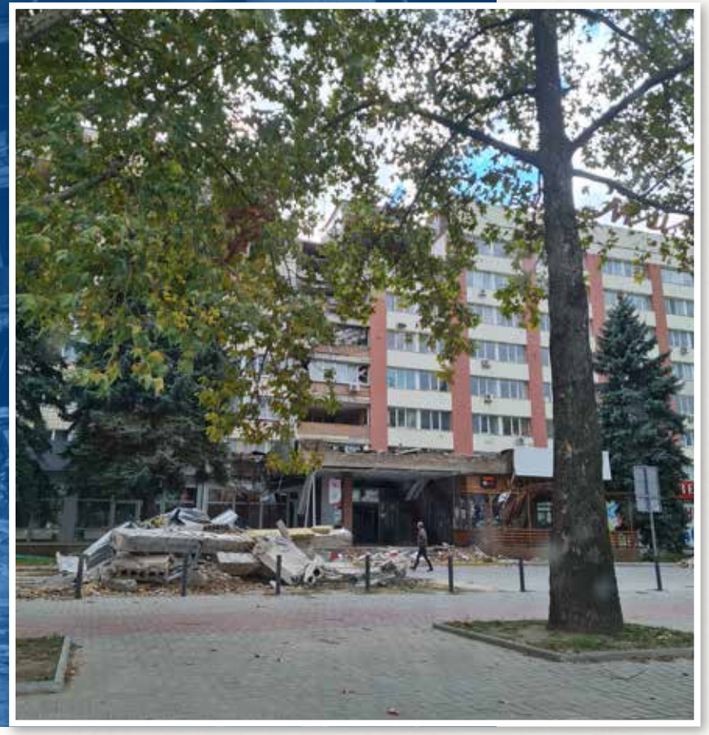

ירו טיל על ניקולייב. בניין מופגז בעיר

סיוע גם בשבתות

ניקולייב שוכנת כ-40 ק"מ מחרסון אשר כבר בראשית הקרבות נכבשה על ידי הרוסים. אולם בניקולייב עצמה הצליחו החיילים האוקראינים לבלום ולהניס את שיירת הטנקים הרוסית שניסתה לחדור לעיר. עם זאת, חיי התושבים נפגעו ועד עצם היום הזה הם לא שבו לשגרה.

על פי הנחיית רב פוסק הלכה עמו נועץ הרב גוטליב הטלפון שלו הושאר פתוח וזמין גם בשבתות, ובמקרים של 'פיקוח נפש' היה עליו להתערב ולפעול.

"בתקופה הראשונה", אומרת חני, "אבא שלי היה מוציא כל יום מהעיר שניים שלושה אוטובוסים, בעיקר עם זקנים וילדים. והיו עוד כל מיני מקרים הומניטריים שדרשו את עזרתו הדחופה.

"אבל מקרה אחד מסויים נחקק בזיכרוני באופן מיוחד. אבא שלי סייע לאם ושני ילדיה לצאת מאוקראינה. התוכנית המקורית הייתה שגם אב המשפחה יצא איתם, אבל משהו בקשר אליו השתבש והוא נאלץ להישאר בניקולייב.

"בשלב מסויים כשהאמא ראתה שבעלה אינו מצליח לחצות את הגבול ולחבור אליהם, היא עשתה ביחד עם ילדיה 'אחורה פנה' וחזרה לניקולייב. אלא שאז הם נתפסו ועמדו להישפט ולהיזרק לכלא בגין יציאה בלתי חוקית מהמדינה.

"זה היה ליל שבת ואבא שלי נכנס מיד לעובי הקורה. הוא דאג להם לעורך דין שטיפל בעניינם ובניסי ניסים המאסר וההעמדה לדין נמנעו. אילולא התערבותו המיידית אין לדעת עד היכן היו הדברים מגיעים. בסופו של דבר הוא אף הצליח בס"ד להסדיר יציאה של כל המשפחה, כולל האבא, מאוקראינה. כעת הם בברלין ושם נולדה להם ב"ה ילדה שלישית".

שניים שלושה בגדים

ביילי רובין היא בתם של שלוחי הרבי בז'יטומיר, הרב נחשון ורעייתו הגב' חנה רובין, ותלמידת שנה ב' בשלוחה הצפתית של מכללת בית רבקה. גם היא, כמו יתר חברותיה מאוקראינה, לא תשכח את יום הפלישה של רוסיה לאוקראינה.

"בבוקר התעוררתי כרגיל, אבל אז ראיתי שרבים העלו 'סטטוסים' עם קריאה להגיד תהילים 'לזכות היהודים באוקראינה'. [redacted] שלפנתי לחוצה להוריי הם כבר היו [redacted]לבים מתקדמים של התארגנות לנסיעה [redacted]רנובצי (צ'רנוביץ), עיר במערב [redacted]ראינה ליד הגבול עם רומניה.

"[redacted]הילות הרבה נבעה בעיקר מן העובדה [redacted] לנו בז'יטומיר כפר ילדים לכמה [redacted]ות ילדים יתומים או ממשפחות הרוסות [redacted]א שלי היא הרכזת החינוכית שלהם. המחשבה המקורית הייתה להרחיק אותם למשך יום יומיים מטווח הסכנה ומיד לאחר מכן לחזור. במבט לאחור, כמה תמימות הייתה במחשבה הזאת. לא אשכח את אמא שלי אומרת לי בטלפון, 'אני אורזת לי שניים שלושה בגדים'...

"בפועל מה שקרה הוא שמהבוקר עד הצהריים הם חיכו לאוטובוסים שיבואו להסיעם, אבל שום נהג לא רצה לקחת על עצמו את הסיכון הכרוך בנסיעה. רק לקראת השעה שתיים עלה בידם להשיג שני נהגים אמיצים והם יצאו לדרך בשני אוטובוסים מלאים.

"בימים רגילים הדרך מז'יטומיר לצ'רנובצי אורכת כשש שעות. הפעם היא נמשכה כחמש עשרה שעות ורק לפנות בוקר הם הגיעו ליעדם. מי קלט אותם? למרבה המזל, זמן מה קודם לכן הקב"ה נתן בליבו של השליח הראשי בז'יטומיר, הרב שלמה וילהלם, מחשבה להכין בצ'רנובצי מקום מקלט, על כל צרה שלא תבוא. עד שהמלחמה פרצה הוא לא סיפר על כך לאיש, אבל ברגע האמת היה מקום מוכן וערוך להימלט אליו".

אלא שהפצצות על ז'יטומיר נמשכו ואף התעצמו, וההבנה כי המהלך המלחמתי הרוסי מצוי בראשיתו, חלחלה מהר מאוד לתודעה. לאור זאת הוחלט להוציא את הילדים לגמרי מאוקראינה. יומיים לאחר מכן חצתה כל הקבוצה את הגבול לרומניה.

רגע סוריאליסטי בגבול

"המהלך הזה היה לחלוטין לא פשוט", מסבירה ביילי, "מפני שהיציאה מאוקראינה התאפשרה אך ורק לאנשים שהחזיקו בידיהם מסמכים מסודרים. לשלוחים ומשפחותיהם היו כמובן דרכונים בתוקף, אבל לכל אותם ילדים מסכנים לא הייתה ניירת מסודרת וכמובן גם לא דרכונים.

"מאוחר יותר סיפרו הוריי על המתח העצום שנוצר בסמוך לגבול. שכן לכולם היה ברור כי אם הילדים לא יצאו, גם השלוחים וצוות המוסד לא יוצאים.

"היה שם רגע סוריאליסטי יוצא דופן, כאשר ילד על הרצף האוטיסטי ששמו מארק החליט פתאום שהוא רוצה לשיר באוטובוס בקול רם. התגובה הראשונה של הסובבים הייתה ניסיון להשתיקו, מפני שהעצבים של כולם היו חשופים ולאיש לא הייתה סבלנות לשירה שלו. אבל אמא שלי פנתה אל יושבי האוטובוס ואמרה להם כך: 'ברגעים האלה אנחנו זקוקים לנס גלוי כדי שיאפשרו לנו לעבור את הגבול. אז בואו נתעלה על עצמנו ונקשיב למארק. אולי בזכות ההקשבה שלנו לשירתו נזכה שהקב"ה יקשיב לתפילה לנו'. שתיקה השתררה באוטובוס ומארק שר. בפועל הנס אכן קרה וכולם כאחד קיבלו אישור לחצות את הגבול".

במקביל לחוסי 'כפר הילדים' הוציאו השלוחים בז'יטומיר עוד כ-10 אוטובוסים של יהודים מן העיר והסיעו אותם לאזורים שקטים ובטוחים יותר.

"השלוחים בז'יטומיר קראו מיד את המפה", אומרת ביילי ומוסיפה, "בתוך כמה ימים נקשרו הקשרים והושלמו כל ההכנות לקראת עלייה מאורגנת לארץ".

"רק רגע חני, יש לי שיחה דחופה, כבר אני חוזרת אלייך', היא אמרה וניתקה. אבל השעות חלפו עברו והיא לא חזרה אליי"

נולדתי וגדלתי לתוך השליחות. ביילי רובין על רקע 770

הדרך נמשכה חמש עשרה שעות. בצ'רנובצי בזמן אזעקה

"זה היה ליל שבת ואבא שלי נכנס מיד לעובי הקורה. הוא דאג להם לעורך דין שטיפל בעניינם ובניסי ניסים המאסר וההעמדה לדין נמנעו"

וגם בהקשר הזה, נדמה שאין מילים המסוגלות לתאר את גדלות נפש שנדרשה כדי לקבל החלטה כזו. קמים אנשים שהשקיעו עשרות שנים באימפריה שליחותית, מפעל חיים של ממש, הם מבינים את המצב לאשורו, וממהרים להגיב וליצור מציאות חדשה.

מאודסה לברלין וחזרה

כשבוע בלבד מרגע פרוץ המלחמה הגיעו השלוחים והילדים לארץ ומיד הם נקלטו במרכז השדה של קק"ל 'נס הרים' בהרי ירושלים.

"ההתרגשות לפגוש את הוריי ואחיי הייתה גדולה מאוד", מספרת ביילי. "אבל תנאי החיים שם לא היו פשוטים בכלל. אנשי קק"ל מצידם היו נפלאים ואירחו אותנו במאור פנים, אך החיים באתר התנהלו כמו בקיבוץ, עם חדר אוכל משותף לכולם, חדר כביסה אחד. גם ה'דירות' שהוקצו לכל משפחה היו בקתות שבהן הסלון הוא גם המטבח וגם חדר השינה וגם חדר העבודה וגם פינת המשחקים. בתחילה דובר על שהייה של חודש במקום. בפועל נשארנו ב'נס הרים' כחצי שנה, עד שנמצאה חלופה הולמת".

בהשוואה למסלול החילוץ המהיר של השלוחים בז'יטומיר, לארץ, אפשר לומר שדרכם של שלוחי הרבי באודסה, הרב אברהם ורעייתו הגב' חיה וולף, הייתה רצופת קשיים ומהמורות.

"בעקבות האיומים החוזרים ונשנים של הרוסים על אודסה, לא יכולנו להשאיר את ילדי בית היתומים במצב של אי וודאות", מספרת הבת חני, שלכל אורך שיחתנו איתה מדברת על האירועים בגוף ראשון, משל היא עצמה הייתה בשעת מעשה באודסה וחוותה על בשרה את המאורעות.

"בשבוע השני של המלחמה העלינו את

הילדים על אוטובוסים ואחי הגדול ואשתו נסעו איתם 56 שעות לברלין, שם קיבל את פניהם שליח הרבי ורבה הראשי של העיר, הרב יהודה טייכטל. הקמנו שם בתוך בית מלון כעין מחנה פליטים. בקבוצה הזו הגיעו כ-120 ילדי בית היתומים ומספר משפחות. אחר כך היה עוד מסע חילוץ, בעיקר של משפחות יהודיות חד הוריות, שהגיעו אף הן לברלין, הפעם בליווי ההורים שלי.

"אחרי יומיים בברלין אבא שלי חזר לאודסה, לסייע לכל אלה שלא יכלו לעזוב. שבוע וחצי לאחר מכן גם אמא שלי – בראותה שהעניינים בברלין מסודרים ומיוצבים – עזבה והצטרפה לאבא שלי באודסה.

"כתוצאה מן המלחמה נחסמו ערוצי האספקה של המוצרים החיוניים ובחנויות המזון נוצרו תורים של קילומטרים. אנחנו הצלחנו להשיג כמויות משמעותיות של מוצרי יסוד הכרחיים וחילקנו אותם בין יהודי העיר".

משמרים את הקהילתיות

מה מצב הקהילות שלכן כיום? אנחנו שואלים את השלוש. והתשובות שלהן, כצפוי, אינן זהות.

"בחודש אלול האחרון עברנו, כל פליטי קהילת ז"טומיר, לאשקלון", מספרת ביילי רובין. "בהתחלה התגוררנו באכסניה אחת גדולה, אך בהמשך התפצלנו לדירות נפרדות ברחבי העיר. לא שהמעבר הזה קל לי, אבל אחרי כל התלאות והטלטולים שחווינו, מצבנו עכשיו טוב לאין שיעור. 'מי שאין לו בית אינו אדם', נאמר, ואני ממש הרגשתי זאת על עצמי. כעת ב"ה יש לנו בית, אז תודה גדולה לה'!

"לילדי כפר הילדים נשכרו שתי וילות – אחת לבנים ואחת לבנות. והרב וילהלם עושה מאמץ גדול להשאיר את משפחות השלוחים ובני הקהילה שעלו איתנו, מאוחדים ומלוכדים. בכל חג ומועד עורכים התוועדות, כינוס או מסיבה. לדוגמה בחג הסוכות השנה קיימנו אירועי 'שמחת בית השואבה', כל ערב בבית משפחה אחרת מהקהילה. אבא שלי מחלק מדי יום שישי לכל המשפחות שלנו באשקלון 'ערכות שבת' שכוללות חלות, נרות ו'שיחת השבוע'. בקיצור, עושים כל מה שאפשר כדי לשמר את הקהילתיות.

"אבל צריך לזכור שבז'יטומיר עצמה נשארו עדיין לא מעט יהודים", מוסיפה ביילי ומבהירה. "מתוך כ-3000 יהודי העיר לפני המלחמה, כשליש עזבו, אך כל היתר נשארו. וגם עתה מוסיפים השלוחים למשוך בחוטים ולהפעיל את החיים הקהילתיים שם. בית הכנסת בז'יטומיר פעיל על בסיס יומי, גם בית הספר שלנו ממשיך לתפקד בתוך מקלט.

"להגיע לשם מהארץ זה סיפור לא פשוט. צריך לטוס למולדובה ואז לנסוע לצ'רנובצי ומשם לז'יטומיר – מסע של יממה שגם כספית איננו זול. עם זאת, בחנוכה האחרון הקשו עלינו בגבול להיכנס למדינה, אך ב"ה צלחנו גם את זה.

"את השמחה וההתרגשות של אנשי הקהילה בראותם אותנו, אין דרך לתאר. גם לא את ההתרגשות שלנו. היו שם דמעות וחיבוקים יותר ממילים. הרגשנו שחזרנו 'הביתה'. כחודש היינו בניקולייב. חווינו אזעקות כל כמה דקות, ופיצוצים החרידו את הבית וניפצו חלונות. אף על פי כן השמחה הייתה גדולה מאוד.

"עם חזרתנו לעיר, חזרה גם היהדות לפעום בה. תפילות בציבור, שיעורי תורה, ישיבה לצעירים ומבוגרים (ישיבת מאיר שלמה על שם סב הרבי ורבה של ניקולייב, רבי מאיר שלמה ינובסקי ע"ה) שאבא שלי פתח לפני כמה שנים ובהעדרנו היא הושבתה – הכול שב לחיים.

"בגלל המלחמה שוררת שם בלילות האפלה מוחלטת. לכן כמעט כל הפעילות הקהילתית התנהלה בשעות היום. אבל ביום הכיפורים וכך גם בשמחת תורה, התכנסנו בבית הכנסת גם בלילה. לא יכולנו לוותר לא על 'כל נדרי' ולא על 'הקפות'. אני זוכרת שאחר כך חזרנו הביתה בחושך סמיך שלא אִפשר לנו לראות את צעדינו. הלכנו בזהירות על הכביש ליד המדרכה כדי שלא להיתקל ולמעוד.

"לקראת סוף החודש החלו מל"טים רוסיים מתאבדים לטוס בשמי העיר ולהתפוצץ על מטרות שונות. המציאות הזאת אילצה אותנו להתקפל ולחזור לארץ.

"אבל לא חלף זמן רב וההורים שלי שבו לניקולייב ומאז הם שם, משרתים את הקהילה או ליתר דיוק את שרידיה. לפני המלחמה הקהילה היהודית בעיר מנתה כמה מאות משפחות, וכעת כל שנשאר ממנה הוא כרבע מאוכלוסייתה. והם איתם, במסירות נפש ובתפילה גדולה ליום שכל זה יהיה מאחורינו".

"מאוחר יותר סיפרו הוריי על המתח העצום שנוצר בסמוך לגבול. שכן לכולם היה ברור כי אם הילדים לא יצאו, גם השלוחים וצוות המוסד לא יוצאים"

אח שלי טס לשם עם עוד כמה חבר'ה וביחד עם ארגונו לקהילה אירוע גדול ושמח. כל הזמן דואגים לשלוח לשם נציגים שמוסיפים לשמר את הגחלת בוערת".

מל"טים מתפוצצים

"חצי שנה ההורים שלי נאלצו להישאר כאן בארץ, אבל גם בתקופה הזאת אבא שלי הצליח להגיע פעמיים לניקולייב ולשהות שם תקופות קצרות", מספרת חני גוטליב כרקע לתיאור מצב הקהילה בהווה.

"בשלהי חודש אלול, כשישה חודשים אחרי התחלת המלחמה, אני וארבעת אחיי הצעירים הצטרפנו להורינו וחזרנו לניקולייב. מהארץ טסנו לווינה ומשם המשכנו הלאה בנסיעה במכונית. בתחילה

הרגשנו שחזרנו 'הביתה'. חני גוטליב בחג הסוכות האחרון
מזכה תושבת ניקולייב במצוות ד' מינים

בוכה מה אנחנו עושים כאן. תמונה קבוצתית של הילדים מז'יטומיר בנס הרים

חמישים ושש שעות לברלין. חני וולף עם ילדי בית היתומים, בברלין

מחזירים את בית היתומים

"למעשה אפשר לומר שההורים שלי אף פעם לא עזבו את אודסה ולכן הם גם לא חזרו אליה", אומרת חני וולף ואפשר לשמוע בקולה כמה היא גאה בהוריה הרב אברהם ורעייתו הגב' חיה וולף. "היו אולי כמה ימים בודדים, פה ושם, שהמציאות אילצה אותם לצאת מהעיר, אבל אי אפשר לקרוא לזה עזיבה.

"מבחינת האוכלוסייה, לפני המלחמה חיו באודסה כ-40 אלף יהודים ובשנה החולפת עזבו כמה אלפים מהם. אצלנו במוסדות החינוך, כשליש מן הילדים עזב. מנגד, בעקבות המלחמה הצטרפו אלינו יהודים רבים שקודם לכן הסתירו את יהדותם. מצב החירום הכללי ביחד עם הערבות ההדדית בתוך הקהילה היהודית, עוררו אצלם את הניצוץ. מלבד זאת אודסה קלטה פליטים יהודים שנמלטו אליה מערים באזורי הכיבוש והלחימה דוגמת חרסון, חרקוב וקייב.

"בחודש תשרי השנה הצטרפתי להוריי ולחלק ממשפחתי באודסה, וחוויתי שם התרגשות עצומה. למרות האזעקות התכופות ואווירת המתח, הצלחנו לקיים בבית הכנסת מניינים סדיר בכל התפילות.

"הרגע העוצמתי ביותר הזכור לי ממהלך החודש היה בליל שמחת תורה. אנשים גדשו את בית הכנסת ורקדו ורקדו כאילו אין מחר, תרתי משמע. באודסה יש כל לילה עוצר שמתחיל בשעה 11. האנשים נשארו בבית הכנסת עד דקה ל-11 ורק אז התפזרו בשקט ובמהירות לבתיהם, כדי לא להיתפס על ידי חיילי הסיור המופקדים על אכיפת העוצר. הם לא היו מוכנים להפסיד אפילו דקה מהריקודים והשמחה שמילאו אותם בעוצמות גדולות.

"לקראת פורים", מפתיעה אותנו חני ומגלה, "אנחנו מתכננים בעזרת ה' להחזיר לאודסה את בית היתומים. ההיערכות לכך נשלמת והולכת ובכלל זה הצטיידות בכמות גדולה מאוד של מזון ובגנרטורים אשר יספקו חשמל לכל בנייני המוסדות".

"את השמחה וההתרגשות של אנשי הקהילה בראותם אותנו, אין דרך לתאר. גם לא את ההתרגשות שלנו. היו שם דמעות וחיבוקים יותר ממילים"

המלחמה שינתה אותנו

כשאנו שואלים את ביילי רובין האם היא עדיין חולמת לחזור לז'יטומיר, היא מחייכת חיוך מעט נוגה. "צריך להבין שאני נולדתי וגדלתי לתוך השליחות ואף פעם לא הכרתי מציאות אחרת", היא אומרת. "בהתחלה כשהייתי מגיעה לשבתות ב'נס הרים' הייתי בוכה ובוכה וממש רוצה לזעוק: 'מה אנחנו עושים כאן? ! אנחנו לא שייכים לכאן!'.

"לאט לאט התחלתי להבין ולהפנים שאנחנו לא פועלים בשליחות עצמנו, אלא בשליחות הרבי שהטיל עלינו לקדש את שם ה'. ואם כרגע זה מה שהקב"ה רוצה מאיתנו – אז כאן השליחות שלנו – בצ'רנובצי, ב'נס הרים' או באשקלון – לא באמת משנה. אבל האם יש לי חלום לחזור לז'יטומיר? מה בכלל השאלה, בוודאי שכן!".

גם חני וולף מאמינה בכל ליבה שהמלחמה תסתיים והשלוחים יחזרו עם כל התנופה לעבודת הקודש. "כל דבר נגמר מתישהו", היא אומרת באופטימיות.

"רק הקב"ה יודע באמת מה יהיה", מוסיפה חני גוטליב. "בינתיים הכאב הוא גדול, לראות קהילה שנבנתה בהרבה עמל ובמסירות אין קץ במשך 27 שנים, מתפרקת. אבל לא אנחנו מנהלים את העולם ואנחנו בהחלט מאמינים ומקווים שכאשר זה יסתיים נוכל לחזור ולהתמסר לשיקום ופיתוח הקהילה".

האם המלחמה הזו שינתה אתכן, אנחנו שואלים אותן לבסוף.

"בהחלט כן", עונה חני וולף, "ואני מקווה שלטובה. בזכותה למדתי הרבה מאוד דברים שקודם לכן לא ידעתי על עצמי, על המשפחה שלי, וגם על השלוחים באופן כללי. ראיתי איך אצל ההורים שלי וגם אצל שלוחים אחרים – הקהילה עומדת לפני המשפחה. אני חושבת שגם אני התחשלתי מאוד וסדרי העדיפויות שלי בחיים השתנו".

"אני מרגישה שבשנה החולפת האמונה שלי בה' התחזקה", אומרת חני גוטליב. "בהתחלה, כשראיתי מה קורה לקהילה שלנו, הלב שלי ממש נשבר. בהמשך הבנתי והפנמתי שהכול מאת ה'. ומכיוון שהוא כולו טוב, אז צריך למצוא ולראות את הטוב גם בתוך המצב הנוכחי".

"ברור לגמרי שכל החוויות שעברנו ושאנחנו עדיין עוברים נצרבו בי ושינו אותי", משיבה ביילי רובין, "הרי לא ייתכן אחרת. אני חושבת שהשינוי העיקרי אצלי הוא בהבנה הפנימית כמה אנחנו קטנים ולא קובעים כלום. אני נזכרת שערב אחד שאלתי את אבא שלי, האם זה ריאלי שנחזור לז'יטומיר. הוא נתן בי את עיניו הטובות ואמר, 'ביילי, אין לי שום מושג'. באותו רגע הבנתי שבאמת 'אין לנו מושג'. ושרק הקב"ה יודע את שעתיד לקרות איתנו והוא גם זה שבוחר לנו את המשימות".■

יש מורה אחת שמדברת על תלמידותיה עם ניצוץ בעיניים ורואים שכל העשייה שלה נובעת ממקום פנימי ועמוק של שליחות. את זה אני רוצה לקחת

לקראת סיום שנת הלימודים תשפ"ב ערכה יחידת המחקר של מכללת בית רבקה בהובלת **ד"ר שלומית דקל** ו**ד"ר גיטה רוקח** מחקר בקרב התלמידות בנושא **"תחושת שייכות ומשמעות במכללה"**. בין הסוגיות שנבדקו ונבחנו, כמובן מנקודת המבט האישית של כל אחת מן המשתתפות: מה הם החלקים היותר משמעותיים במרכיבי ההכשרה במכללה, תחומי ההנאה המרכזיים בהוויי החסידי, תכנים פדגוגיים מועדפים, אלו ערכים ותובנות תיקחי איתך לביתך הפרטי העתידי • **דו"ח מחקר**

עיצוב: פנינה גולדשטיין

המחקר הנוכחי נערך בשלהי שנת הלימודים תשפ"ב. מטרת המחקר לבחון את תחושת השייכות של הלומדות אל מכלול מרכיבי הלימודים במכללה. שאלון המחקר התייחס לתפיסת המשמעות הערכית של הלומדות כלפי היבטים לימודיים כגון שיעורי קודש, שיעורים פדגוגיים, קורסי מגמה, ופעילויות תרבות והוויי. זאת לצד תחושת שייכות לצוות החינוכי ולדינמיקה החברתית הייחודית במכללה.

לשאלון המחקר נענו 142 סטודנטיות, מתוכן 109 (77%) הלומדות במכללה בכפר חב"ד ו-33 (23%) הלומדות בשלוחה בצפת.

הסטודנטיות ממגוון מסלולי הלימוד התפלגו לפי שנת הלימודים שלהן בתשפ"ב כדלהלן: משנה א' 53 (37%), משנה ב' 39 (28%) משנה ג' 49 (34%) וסטודנטית אחת משנה ד'.

1

2

- המחקר הנוכחי נערך בשלהי שנת הלימודים תשפ"ב
- מטרת המחקר לבחון את תחושת השייכות של הלומדות אל מכלול מרכיבי הלימודים במכללה. שאלון המחקר התייחס לתפיסת המשמעות הערכית של הלומדות כלפי היבטים לימודיים כגון, שיעורי קודש, שיעורים פדגוגיים, קורסי מגמה, ופעילויות תרבות והוויי. זאת לצד תחושת שייכות לצוות החינוכי ולדינמיקה החברתית הייחודית במכללה.

3

מאפיני המדגם

- לשאלון המחקר נענו 142 סטודנטיות, מתוכן 109 (77%) הלומדות במכללה בכפר, ו- 33 (23%) הלומדות בשלוחה בצפת. הסטודנטיות ממגוון מסלולי הלימוד התפלגו לפי שנת הלימודים שלהן בתשפ"ב כדלהלן:
- משנה א' 53 (37%), משנה ב' 39 (28%), משנה ג' 49 (34%), ולומדת אחת משנה ד'.

4

צוות

יש צוות מורות מקסים!! השיעורים כל כך **מחכימים, רלוונטיים, מעשיים.**

יש מורות **שבאמת** אכפת להן, והן כולן לב

מסרים ממורות מסוימות שבאות **בתחושת שליחות** וזה מורגש

השנה ספציפית יצא לי ללמוד קורס קשה ומעצבן, והמורה הפכה את זה לקורס הכי כיפי ונעים. היתה זמינה גם מעבר לשעות הלימודים באמת **בשביל התלמידות.** הקדישה יותר משעה בערב בשביל לעזור לנו עם העבודה, ומוכנה להישאר להסביר אם לא הבנו חלק גם אחרי השיעור. בנוסף היא מגלה רגישות ופתיחות מול התלמידות ויש תחושה שאם רוצים לשתף **היא תמיד כאן כדי לשמוע!**

מורות פה בשביל הבנות, אכפת להן באמת שנפנים את החומר וניישם, כל בעיה שהיתה לנו מיד עזרו איתה. וכל כך אהבתי שבאמת אכפת להן עד שהם גרמו לשינוי מאוד משמעותי במגמה **כך נראה עד כמה באמת אכפת להן ממנו!!**

המדפית עזרה בכל דבר אפשרי, השתדלה בשבילנו מעל ומעבר, זמינה הרבה מעבר לשעות הלימודים. אם יש בעיה היא תמיד הכתובת ותעשה הכל בשביל לסדר את העניינים ולעזור, חיינית ונעימה כל כך, **השנה איתה היתה פשוט מדהימה!!**

יש מורה אחת שמהווה בשבילי דוגמא לשליחה אמיתית בשדה החינוך. היא מדברת על התלמידים שלה עם ניצוץ בעיניים ורואים שבל העשייה שלה נובעת ממקום פנימי ועמוק של שליחות. **את זה אני רוצה לקחת**

5

הווי

- אני רק בשנה א אבל ממה שכבר הספקתי לטעום כל האווירה בהתוועדויות זה חוויה בלתי נשכחת
- ההתוועדויות והשיעורים המיוחדים עם המדפית על הקונטרס.
- ההוי החסידי, והחשיבות להיות מקושרת לרבי כל הזמן.
- הייתי לוקחת בעיקר את הדברים שהביאו לנו בכנסים, הופעות וכדו.
- תחושת שליחות, התקשרות לרבי, שמחה, נתינה, מסירות ועוד המון ערכים חשובים.
- הרבה תוכן חסידי והנהגות חסידיות.

6

תחומי ההנאה בהווי החסידי

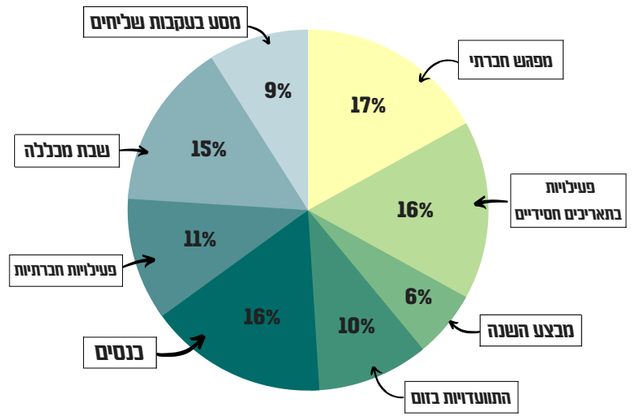

7

8

מרכיבי ההכשרה- תחומי ההנאה

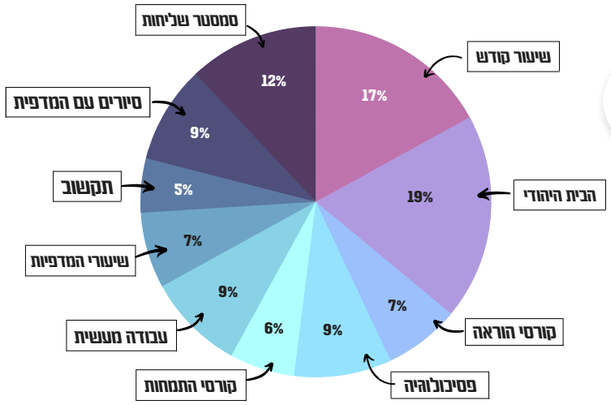

9

התחום המשמעותי ביותר

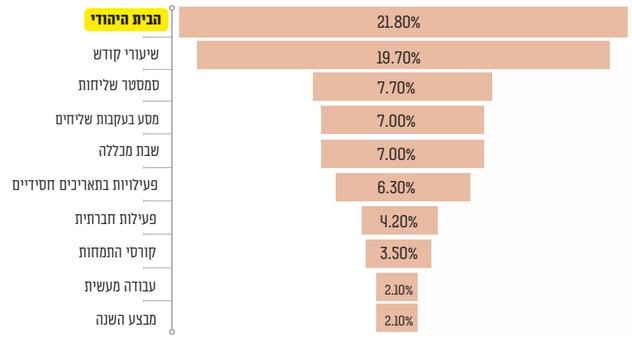

10

תכנים - שיעורי קודש

- שיעורי השקפה ודינים הם הדברים הכי חשובים שבלעדיהם כל החיים שלי היו נראים אחרת!
- הרבנים הכינו אותנו בצורה יוצאת מן הכלל לחיים האמיתיים, להתמודדויות ודילמות.
- שיעורי הבית היהודי לדעתי הם בסיס להרבה דברים אני בטוחה שהמטענים שצברתי ימשיכו איתי הלאה!!
- מבחינת השקפה הייתי לוקחת את קורסי הקודש שלמדנו כמו קורס מנהיגות... קורס שלמדנו על כל מיני נושאים אקטואליים בחסידות, וקורס הבית היהודי עם הרבנית ברוריה אשכנזי,
- הייתי לוקחת את ההתוועדויות ואת השיעורים המיוחדים עם המדפית על הקונטרס.

11

תכנים פדהוגיים

- כל הכלים שאני רוכשת בתור מורה: קודם כל אשתמש בהם עבור ילדי ודה מוסיף לי המון ומכין אותי באמת וגם ממלא אותי בתוכן רוחני לבית העתידי
- לוקחת מהמדפית שלי המון, בכל התחומים, היא לימדה אותי כמובן גישה להוראה אבל בהחלט דברים שגם אעתיק לבית האישי שלי.
- למדתי כלים רבים בהוראה לחינוך מיוחד קיבלתי כלים לאמפתיה, הבנה ואיך להיות מורה טובה יותר ולהתקדם.
- השיעורים נתנו כלים פרקטיים לחיים, קורסים מעשיים שאני כמעט בטוחה שישפיעו על הבית שלי לעתיד.
- ההשפעה הרבה שיש לי על כל אחד ובפרט על הבית שלי ובעבודה שלי.
- לעבודתי החינוכית אקח את הרעיונות לשילוב משחוק בשיעורים, את הכלים הדידקטיים שקיבלתי כמו אופן בחירת וניתוח שאלות לפי רמות.
- לימודי ההתמחות יעזרו לי המון בעבודתי ללא ספק
- מהבחינה החינוכית קורס פסיכולוגיה, הנהגת כיתה, דידקטיקה לאורך השנים.

אני עשיתי?

12

הבית שלך בעתיד

לו היתה לך אפשרות לקבל קידומה במשך שנים, תארי את הבית שלך לעתיד, ומה היית לוקחת אתך משנות לימודייך במכללה או ביתך הפרטי? או עבודתך?

13

בית חסידי חם.
לצאת לשליחות ולעבוד עם נוער

משפחה ברוכה עם ילדים **שמחים** והורים **מאושרים**. עובדת בהוראה עם **חחושת שליחות**, חשה סיפוק מהעבודה

את **החסידישקייט**, **הלייבעדיק** ואת **ההתקשרות לרבי**

שיעורי הבית היהודי

לוקחת את כל הפן החסידי שקיבלתי - הנהגה כללית שמתבטאת בעבודה ובמשפחה לכל מקום שבו אלך, **אנשי אמת** שהיוו עבורי דוגמה , קורסים שלמדתי מהם המון ובכללי **לקיחת אחריות והתמדה**.

מאמצת את יכולת **ההקשבה לתלמידה** והקבלה של **תלמידה שונה**.

מקווה ליישם גם אצלי את התובנות במסע בקבות שליחים, את **הטיפים לחיים מאושרים**.

התוועדויות בכל תאריך חסידי

החום וההשקעה
ממורות מסוימות

שיעורי חסידות שלמדתי, **המבצע המדהים ממני לאבא**, סמסטר שליחות 100%!!!

אווירה חסידית

14

בית חב"ד, בית חסידי אבן שואבת להפצת המעיינות. הייתי לוקחת את כל התכנים שקיבלתי בקורסי הקודש, בקורסי הבית היהודי, בהתוועדויות ובמבצעים.

אני בטוחה שהמטענים שצברתי ימשיכו איתי הלאה!!

בעזרת ה' ביתי לעתיד יהיה בית חסידי, חי ומלא באנרגיה והרבה בזכות המכללה ובזכות כל התכנים שאני מקבלת פה, אני מרגישה שכבר עכשיו שרק סיימתי שנה ראשונה קיבלתי מלא כלים גם להוראה ולמקצוע וגם לבית הפרטי שלי ולחיים.

מה את לוקחת אתך לביתך הפרטי

מהמכללה אני לוקחת איתי קודם כל שאין דבר העומד בפני הרצון- מה שרוצים מצליחים! וגם כמה זה חשוב להיות מקושרת לרבי ולקיים את ההנהגות החסידיות בלי להתפשר! כי בעולם הגדול יש הרבה פיתויים וצריך לא להתפשר ולעשות את מה שנכון, כמו כן הבנתי עד כמה זה חשוב ללמוד חסידות ולעשות התוועדות בכל תאריך חסידי, עד כמה זה מאיר לי את היום ואת החיים!

אני בטוחה שהשיעורים שלמדתי השנה ילוו אותי לכל החיים!!!

בעבודתי - אני רוצה להיות מורה שמלמדת מיומנויות ומגוונת בדרכי ההוראה שלי.

15

בשנה זו למדתי כלים רבים בהוראה לחינוך מיוחד ואני מרגישה ששנה הבאה בעבודה המעשית שאני אמסור שיעורים זה יהיה כבר יהיה מקצועי הרבה יותר, קיבלתי כלים לאמפתיה, הבנה ואיך להיות מורה טובה יותר ולהתקדם.

מה את לוקחת אתך לביתך הפרטי

בית יהודי חסידי על יסודי התורה והמצווה כפי שהם מוארים באור תורת החסידות. בית של שליחות ושמחה, בית חדור במשיח וגאולה. אני לוקחת איתי אל ביתי הפרטי את האור של לימודי הקודש של הרבנים והמורות, את ההדרכה בשיעורים ופעילויות של הבית היהודי במכללה, ואת האחווה, החום, האהבה וההוויה החסידית הנפלאה שיש בתאריכים חסידיים ובהתוועדויות חסידיות, במבצע השנתי ובכנסים.

וואו, המון!! קודם כל שיעורי הבית היהודי שבאמת נתנו לי כלים לחיים. חוץ מזה, המכללה נותנת פתח לעולם שבחוץ אבל בצורה מאוד חסידית. מצד אחד אני כבר לא במסגרת כמו בביהס, מצד שני אני כן במעטפת מסויימת ששומרת עליי ומעצבת את סגנון החיים שלי בהמשך. המכללה מאפשרת לנו לגדול ולהיות עצמאיות אבל מצד שני כן מציבה לנו סולם ערכים מאוד ברור שילך איתנו גם הלאה, כשנעזוב לגמרי את המסגרת.

16

לסיכום

תודה רבה על הכול! בסיום כיתה י"ב ממש התלבטתי מה לעשות ולא היה לי כיוון, בסוף החלטתי ללכת למכללה, רק לנסות... ואני ממש שמחה שעשיתי את הבחירה הזו! אני כל כך נהנית במכללה ומקבלת פה המון! אפילו שאני לא גרה קרוב ויש לי הרבה זמן נסיעה ובכמה אוטובוסים זה שווה את זה, אני כל כך אוהבת לבוא למכללה ונהנית מהלימודים גם של ההתמחות וגם מהלימודי קודש.

תודה רבה רבה על שנה נפלאה, של לימודים ברמה גבוהה, שיעורים והתוועדויות, הווי חסידי והתוועדויות חסידיות, מורות שאוהבות ומקשיבות, צוות חם ומסור שעושה הכל שיהיה לנו טוב כל הזמן, בגשם וברוח. מעריכה מאוד ומודה על הכל, ישלם ה' את גמולכם הטוב ויתן לכם הרבה הצלחה להוסיף בעבודת הקודש.

השבת מכללה, היתה שבירת שגרה מעולה לעומס של הלימודים!

17

זה הזמן להגיד תודה רבה על הכול! על ההתוועדויות שנותנות כוח ועל הבמה לתלמידות- השיתופים בסוף, על הכנסים, ההרצאות, ההוואי, ההשקעה ועל הכול תודה רבה!! :-)

תודה לצוות התומך! ועל העשרה בידע ובתכנים חסידיים: בשיעורים, פעילויות וסדנאות. זאת שנה מאוד משמעותית ושמחה שהייתי בתוך המעטפת הזו.

מכללה קסומה!!!

תודה רבה על הכול! אני מרגישה שזה המקום הכי מדהים שיש ושמחה על הבחירה שלי ללכת ללמוד פה גם במוסד של הרבי וגם מקום עם הכשרה מקצועית!

אני ב"ה גאה ללמוד במוסד של הרבי!!

המבצע שהיה השנה היה מיוחד במינו ועזר לי מאד להתקדם בעניין הרוחני

פנימיאות

תלמידות כותבות ויוצרות

חני בר לב

שנה א', מגמת חינוך מיוחד

נקודה חמה

הי, הי, חכי שנייה
יש לך נקודה חמה?
אני בלי המוביט
ואיני יודעת לאן להביט
לא מחוברת לדרך
הבית לעתיד שלך
אח, המסע ארוך כל כך

נשימה עמוקה
ועוד אחת
מסונוורת מהתכלת
אמא'לה, קומה שלמה של אנשי צוות
מרגישה מבולבלת
לא, עוד לא מחוברת

שיעור מדרש
הלכה, אגדה
משנה, חסידות
ניגון בכל הדבקות
עוד אבן דרך בשבילי להתקשרות
מרגישה מחוברת
לראש
והפעם, לתמיד
עם הנקודה חמה
שלי
ושלך

לרקוד בגשם

חלום חלמתי
בו יצירה שיצרתי
הופכת אמיתית.
עולם שרוקד לפי החליל שלי
והחליל שלי
חליל צד הוא ויפה
לבן בוהק,
משויף עד הקצה.
צליליו ענוגים
מרקדים כך כמוצא פי
ועימם יחד מרקידים
את כל אשר סביבי.

או אז אצור עולם כל כך נאה
מלא בטוב
נִראה ונִגלה.
עולם בו הצורך להתמודד אינו קיים
עולם בו כולם
מחייכים לזולתם.
שמַים ורודים אצבע
ושדה פרחים אינסופי אפרוש כשטיח
במרכזו אבנה בית עם גינה
אייצר לי יקום נעים ומבטיח.

ולפעמים אעדיף קצת 'לבד',
מדרגות מעץ
ופעמון מזהב.
אקשט לי החדר במנגינות של פרחים
העולם כולו יחייך
והאור לא ייגמר לעולמים.
הלילה לא יהיה עוד חשוך וקודר
ואם חלילה וחס כן...
אזי אנגן לו בחליל - חוקים שונים לסַדר.
ובאופן כללי
פשוט יהיה לי הכול
כרצוני.
לא אצטרך ללמוד ולהשקיע
אחיה החיים
באופן שלֵו ומרגיע.

התיאורים יכולים להיות בלתי נגמרים
וכשאחשוב שנגמרו
יבואו לי עוד מילים,
ייפתחו מאגרים
יישלפו החרוזים.

אבל תא רדום אחד
מדגדג לי שם בקצה השביל
אולי יש דרך ישרה
ארוכה וקצרה
בָ'עצם'...
פשוט ללמוד
לרקוד בַגשם.

בלי שורה תחתונה

נסו לדמיין יחד איתי
אבל באופן הכי הכי אמיתי
תנסו, זה שווה את זה!!!
אז ככה,
אנחנו נמצאים
ברחוב רטרו מוזנח ועלוב
כביש שחוק... זרוע אבנים...
הריאות מתמלאות פיח ועשן
ו...רכב טויוטה חבוט ומיושן
בצבע אפור
עומד דמום מנוע
במרכז הכביש
ללא יכולת לנוע
הרחוב ר י ק מאנשים
הרכב עם חלונות שחורים
ו...בלי דלתות
יש לו לאוטו שני גלגלים
שניים מה הבעיה?!
האחד אפור, האחר... כחול?!
כן. כחול.
הפנסים - מנופצים לרסיסים
אבל איכשהו האורות עדיין דולקים.
במלוא העוצמה.
מסנוורים.
על אף השמש היוקדת
ולמרות השעה המאוחרת.
והכי קריטי...
הרכב עצמו
כולו
על כל חלקיו
פרט להגה
ולמנוע
נמצא בתוך...
טוב די.
חלאס.
מתנצלת שקראתן עד לפה, לא מצאתי
משהו מעניין יותר לכתוב...
ממש סליחה.

מקווה שלא האמנתן לי
לחלק הראשון.
ובעיקר לזה השני.
תכל'ס, לשום דבר עד עכשיו.
וזה בסדר אם תוך כדי קריאה
הרמתן גבה אחת, ואחר כך גם את השנייה...
וחשבתן שאני אולי קצת משוממת
ומוזרה
ועל מה היא כותבת, ומה המטרה
אבל הייתה לי פואנטה
כמו שבכל זאת אפשר לשער(;

חני רודרמן

שנה א', מגמת חינוך בלתי פורמלי

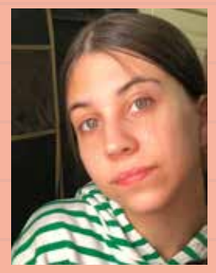

לענייננו -
לא הייתי צפויה
והעסק כולו היה בלתי צפוי לכל קורא מן השורה.
זה התחיל הרי די תמים והגיוני
אז... מה בכל זאת הקֶצ'?
ש...לעבוד בעיניים זה לא כזה אתגר
להכניס אתכן לאן שרציתי שתיכנסו - די קל
לומר רגע ככה ורגע אחרת - חפיף
להתבלבל, זה באמת לא סיפור מסובך בעולמנו
עם קצת רצון וחוסר מזל.
המציאות היא - שאין מציאות
שהכול כמעט - שטח אפור.
ואם המציאות (היא) לא מציאותית
מה שנשאר זה להיות 'לא מציאותיים' בעצמנו,
ללכת מעל ומעבר לכל דמיון
ולהתגבר על חוסר המציאות בעולמנו...
מה שנקרא,
עִם נָבָר תִּתְבָּרָר וְעִם עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל.
לא להתבלבל בשטויות
ולדלג היישר לפואנטה.
לא לאבד את המטרה (העליונה)
כי אחרת
נהיֶה סתם סיפור
בלי שורה תחתונה 😉

רבקי הניג

שנה א', מגמת חינוך מיוחד

בוחרת להיות

גם אני ישבתי שם. כמו כולם. בתוך ים אינסופי של תכלת. לא באתי לכאן מבחירה. אחרי התחבטויות אינסופיות, כבר לא זוכרת מה רציתי, ובעיקר למה. קצת מרוגשת, חוששת, ובעיקר לא מצפה. נדחסנו כל נהר התכלת האינסופי לאולם. הרב עולה לדבר, הרכזת, ועוד רב. אין כבר על מה לפטפט, אז נקשיב. הרב, מסביר בלהט כזה, שגורם לכולם להטות אוזן. "כל מצב בחיים יכול להיות טוב וגם יכול להיות רע. השוני נובע מצורת ההסתכלות שלנו. מהבחירה האם לחיות את הרגע ולהיות בו עד הסוף, או לא. כשבוחרים להיות, מפיקים את המרב מכל רגע".

הנקודה הייתה כל כך עוצמתית. היא השאירה אותי חסרת מילים. בחרתי להיות. ועד הסוף.

אז לא רציתי, ואמרו לי, ולא הבנתי עדיין, והכל מאיים, וחדש, והכמות של הבנות אמאלההה – אז הקשבתי וניסיתי לקבל, וליהנות, ולהיות, ולהשתתף, לקחת חלק, לחיות את הרגע.

תאמינו לי שאני נהנית. כל יום. ברמות!!

•

קר לי. ממש קפוא. בדיוק הבוקר לא היה לי זמן להציץ לבדוק את מזג האוויר. אוף, למה יצאתי בלי מעיל או לפחות איזו מטרייה?!

הרמזור מתחלף. בדיוק עובר הקו ואני תקועה בתחנה 20 דקות עד הקו הבא. יורד גשם זלעפות. רועדת מקור.

למה אני צריכה לנסוע כל כך רחוק?! למה אני עושה את זה בכלל. עברתי שבוע עמוס. לא הייתה שנייה לנשום. מוצאת את עצמי ישנה בעיקר באוטובוס. אה, וגם מנסה קצת בשיעורים, רק שלא תמיד הולך... מחניקה עוד פיהוק ארוך. נמאס לי.

באוטובוס המחשבות מוסיפות להעיק. רעם חוצה את השמים. כמעט פספסתי את התחנה. יורדת לגשם השוטף שבחוץ. שקית הקרטון כבר לא עומדת בעומס. היא נקרעת לי בין הידיים. כנראה גם היא מרגישה את הכוח נגמר. תפסתי חצי באוויר, איכשהו את כל התכולה. ממשיכה לצעוד. פנייה אחרונה ומגיעים.

נכנסתי. מטפטפת כולי. 'בת מלך' ('בנות חב"ד'). בלי מחשבה מוגדרת מתחילה לארגן כיסאות לפעילות, עוד שתי דקות הבנות כאן. נכנסת קבוצה רועשת. משום מקום מוצאת את עצמי מדברת בלהט. מסתבר שמשהו בי חי, וכנראה שגם מחייה.

בדרך חזור הגשם ממשיך לרדת, מטפטף עליי, סביבי, ואני רטובה כולי. אבל בתוכי חם. אני בחרתי להיות שם, בחרתי להיות מונחת בפעילות. לתת לבנות את כל כולי. מונחת ברגע, במציאות.

•

התוועדות כ"ב שבט. מישהי נעמדת לספר סיפור. "אחד החסידים שאל פעם את הרבנית, מהו הרגע המאושר ביותר בחייך? הרבנית ענתה לו בחיוך עדין: 'הרגע הזה'. אתן מבינות בנות?", המשיכה, "הרגע הזה היה הרגע הכי מאושר בחיי הרבנית, כי זה הרגע שהיא חווה עכשיו. חיה בו עכשיו. מהסיפור הזה לומדים לבחור להיות חלק מהחיים שלי, להשפיע על מה שקורה איתי. לא לתת לחיים להוביל אותי, לטלפון או מחויבויות לנהל אותי".

המשפט הזה תלוי על הקיר בחדר שלי. אבל יותר מזה: חקוק לי בלב. בחרתי לבחור. בחרתי להיות. בחרתי להיות מאושרת.

מציירת באהבה

בג' בתמוז שנת תשע"ז ניסיתי – כפי שרבים אחרים מנסים – לצייר את הרבי. זה לא היה קל והפסקתי באמצע.

במהלך הקורונה, כשהיינו סגורות בבתים ושיוועונו לתעסוקה, הוצאתי את הציור הנ"ל מן המגירה וסיימתי אותו. התוצאה גררה מחמאות ואני הבנתי שהקב"ה חנן אותי בחוש ציור. עם הזמן השתפרתי והתחלתי לצייר יותר מדוייק ויותר יפה.

בתקופה הסוערת של ה'סגרים', העליתי על דף את ה'אני מאמין' שלי; את כל הבלבול, הכאב, חוסר הוודאות. הסתכלתי לשמים, הרגשתי שהגאולה קרובה, ראיתי את הרב'ה מחכה שנעשה את המעשה הקטן הנוסף שיביא כבר את המשיח. 'אני מאמין' למרות הכול.

בשלב מסויים היה בתיכון 'מבצע' שהזמין את התלמידות לבחור רעיון חסידי מסויים ולהביע אותו כתוצר. ציירתי את משל העכביש של ה'משפיע' הנודע ר' מענדל פוטרפס ז"ל.

אף על פי שלחץ הזמן אינו מאפשר לי בדרך כלל להתיישב ולצייר בנחת ובריכוז, מעת לעת אני עושה זאת, עם הרבה מאוד אהבה.

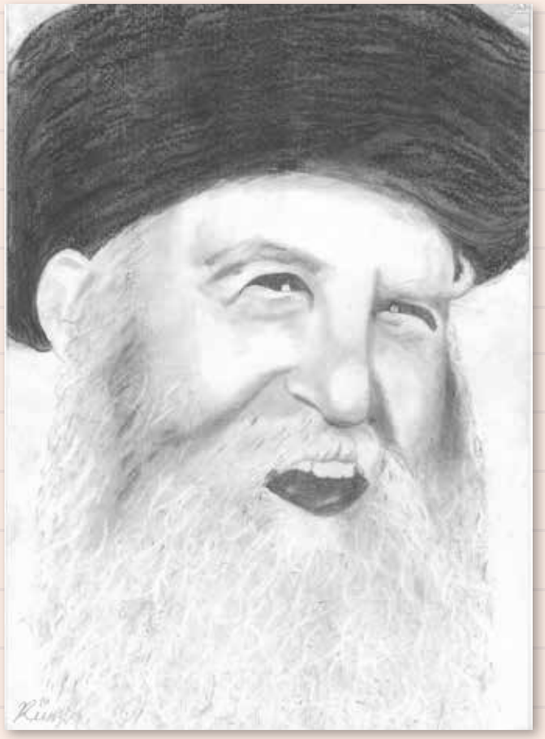

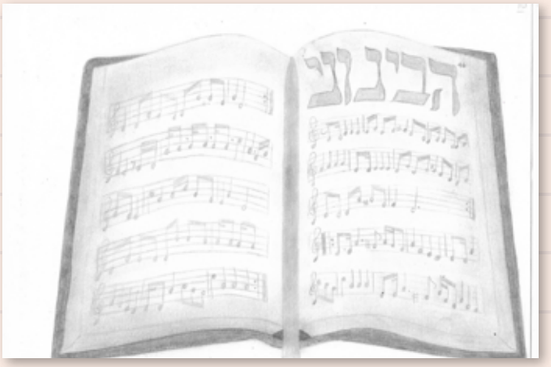

עדן שרה מזרחי

שנה א', מגמת חינוך בלתי פורמלי

את שחיפשה נפשי

גדלתי בדימונה, עיר בדרום
לגור שם זה לא ממש חלום.
אין הרבה גיוון,
כולם שם בערך מכוונים לאותו כיוון.
עד כיתה ח' הייתי ילדה רגילה
הולכת בדרך הסלולה.
אך באמצע השנה
משהו בי השתנה.
פתאום הרגשתי מבולבלת
חשבתי בצורה מבולגנת.
למה זה חייב להיות ככה?
ומי אמר ש'ומדוע דווקא...
חיפשתי להרגיש ולהתחבר
חששתי לשאול, אבל לא הצלחתי להתגבר.
המורה לא סיפקה אותי בתשובות שענתה
עד שיום אחד היא פנתה אליי מחוץ לכיתה.
השאלות שלך, כך אמרה, טובות ועמוקות
אך אצל שאר התלמידות עלולות הן ליצור ספקות.
עדיף שבאופן פרטי תפני ותשאלי
וכך את חברותייך לא תבלבלי.
ניסיתי לשכוח, להתעלם
אך הצורך הפנימי רק התעצם.
רציתי להבין, לכוון אל המטרה
אבל זה לא ממש קרה.
יש לי אחות, אפרת קוראים לה
והיא נהייתה חב"דניקית לפניי, בדרכה שלה.
אפרת בשבילי היא דמות משפיעה
אז פניתי אליה כשעל לחיי דמעה.
אחותי, אני לא מבינה
מדוע מכל הכיתה דווקא אני שונה?!
הפתגם אומר, "חסיד יוצר סביבה"
וזה בדיוק מה שהיא חשבה.
היא לימדה אותי 'תניא' ו'ליקוטי שיחות',
ופתאום מצאתי תשובות לַשאלות.
זה הרגע בו התחלתי להבין
אולי לקראת מעבר... את עצמי עליי להכין.
חשבתי בליבי האם אני רצינית
ובטוחה והחלטית?
אפרת למדה בבאר שבע ב'בית רבקה'
אז חשבתי ללכת בדרכה.
בפועל עברתי עוד כמה גלגולים
קדימה ואחורה ומסכת של בלבולים.
ואז הגעתי לפנימייה של חב"ד
בה הרגשתי בהתחלה די לבד.

זו הייתה תקופה מאתגרת
ואפילו קצת מבלבלת.
אבל באתי מוכנה,
אני לא עוזבת לפני שאני באמת מנסה!
ואז נוכחתי לדעת שאני עם בנות
נשמות טובות שמחפשות ומתעניינות.
בלילות שבת היתה התוועדות
והיה שם דיבור לבבי ופתיחות.
שאלתי הכול, למדתי והחכמתי
וידעתי שאת שחיפשה נפשי מצאתי.
הכרתי אנשים שלעולם לא אשכח
לא שיערתי שבצוות ככה אבטח.
אלו היו שלוש שנים מיוחדות
חווייתיות ובלתי נשכחות.
שאלתי: למה חסידות?
ואט אט קלטתי את הייחודיות:
חסידות זה להתחבר
זה לשים מקדימה את האחר.
חסידות זה עומק ומחשבה
זה לדעת שאני בדרך הנכונה.
חסידות זה קבלת עול
להחליט משהו ופשוט לפעול.
להיות חסיד זה אומר שיש לי רבי
שחושב עליי ואכפת לו ממני.
הוא רואה בי יהלום
ונותן לי כוחות להגשים את מה שראיתי כחלום.
שולח שלוחים לכל קצווי עולם
שיעזרו לכולם לטפס על הסולם.
להתקרב לשורשם
ולהשיב את נפשם.
גם בגשמיות הם עוזרים
הצבא של הרבי, השליחים.
ולכל אחד ואחת יש שליחות חשובה
והרבי סומך עליי שאמלא אותה בצורה הכי טובה!
עכשיו אני יודעת להגיד שחיפשתי אמת
ולשם כך הייתי מוכנה אפילו להתעמת.
וב"ה לא וויתרתי
עד שאת הדרך לחב"ד מצאתי.
למכללת 'בית רבקה' נכנסתי השנה
עם חלום להיות מורה מצליחה, משנה!

רינה חדד

שנה ב', מגמת אנגלית

סמסטר שליחות

עליתי לסמינר
שנה א', מתרגשת בעיקר.
לא יודעת איך עוברים את הלימודים
אבל נהנית ומחכה לסיום תקופת המבחנים.
אמצע שנה א' ואם נעגל כלפי מעלה ונדייק
חודשיים אחרי החגים והלחץ התחזק.
לא מצד שדכניות (להקמת בניין עדי עד)...
ניחשתן נכון, זה על שליחות לעתיד (שכולנו בעד).
כי על סמסטר שליחות לא מוותרים!
בארץ או בחו"ל, תלוי באיזו גישה מגיעים.
אז רובנו ככולנו מתחילות לגשש
לבדוק, להתייעץ, לחשוב ולהתרגש.
מרגיעים אותנו שזה לא חתונה
אבל כדאי לוודא שזו הבחירה הנכונה.
מנחמים שיש טיסות זולות בחזרה
ובמקרי קיצון, צוות חילוץ והצלה...
אומרים שחשוב לשמור על קשר גם ממרחק
ומאחלים להיפגש בקרוב בבֵּיהַמַ"ק.
נקצר בתיאור ימים ארוכים ומתוחים
מבולבלים, אך בעיקר משמחים.
כן, בשעה טובה
יש מקום שליחות לשנה הבאה.
מתחילות להתכונן ברצינות
בגשמיות וברוחניות.
לומדות מ'ספר השליחות', שיחות ומאמרים
ולהבדיל, נכנסות לחנויות ומזמינות מאתרים.
בודקות שיודעות על המקום כמה שיותר
מה להביא ועל מה לוותר.

•

מגיעה לשנה ב' - עוד חודש טסים!
ואחרי מניעות, עיכובים והיסוסים
מרגישה בעלת זכות
בכוח הרבי יוצאת לשליחות!!
מסביבי יש כבר כלה ועוד כלה
ומסכת החתונות ב"ה מתחילה...
וגוברת ההבנה שבעצם חצי שנה
אני נותנת לרבי, לשלוחים ולעצמי - במתנה
עולה למטוס עם רגשות מעורבים
סביבי בעיקר תיירים חביבים
הטסים לכמה ימים ומיד חוזרים
מטיילים, מתאוררים ומטעינים מצברים
אבל היעד שלי כל כך אחר!
זה לא טיול, זו שליחות מתברר.
רק לפני שעות נפרדנו מההורים
וכעת עומדות בתור לבדיקת האישורים.
בחוץ נהג ממתין לנו
יוצאות ובוחנות את סביבתנו.

מנסות להתרגל לנוף ולדמויות
מגיעות לדירה, פורקות מזוודות.
מסתכלות האחת על השנייה
מתחילות לעכל את הסיטואציה.
תקופה חדשה בחיינו
שתיצרב בנו לכל ימינו.
האם את השפה החדשה נצליח ללמוד?
מה שברור הוא שלהיות נחמדות זה תמיד טוב!
נכנסות לבית הספר, עוברות במסדרון
המקום שיהיה ביתנו השני ואולי הראשון...
בסתם ימי לימודים
ועוד יותר לקראת חגים ומועדים.
ואל תדאגו, אני לא שוכחת חלילה
את הלימודים ואת המכללה
בזכות כמה קורסים מעניינים
ללמידה עצמאית ו...ניפגש במבחנים.
ועכשיו ברצינות...
הנה כך נראית המציאות.
אני בתוך קופסת מתנה
הרגעים שביחד ואלה שלבד
התחשבות באחר, חישובי כספים
וברקע... געגועים וכיסופים
ניקיון הדירה
ואחריות בכיתה
עומס בעבודה והרבה טרחה
ושמירה על קשר חם עם המשפחה.
הבאת תוכן חסידי וחברתי
להיות כאן ועכשיו בהכי אמיתי.
נוכחת ושמחה
זה הסטאז' הכי טוב לפני שמקימים בעז"ה משפחה.

•

אני בתחילת השליחות ולא יכולה עדיין לכתוב על סיומה
אבל אין לי ספק שהשפעתה עליי תהיה עצומה!
מתפללת שמכאן נטוס על עננים לבית מקדשנו
וניפגש כולנו, עם הרבי בראשנו
המשלח שאוסף נשמות אל כנפי השכינה
ושנותן לי הזכות להיות שותפה, גם אם קטנה.
חברותיי לשליחות,
זכיתן, זכיתי ובעז"ה תזכו
להיות חלק ממפעל השלוחים
לתקן עולם ולקרב אחים
ועל הדרך ללמוד לעשות מה שצריכים
גם אם לא תמיד זה מה שרוצים
לתת דוגמה אישית טובה
בכל מצב ובכל סביבה.
כי תמיד-תמיד אנחנו בשליחות
מייצגות את הרבי ואת החסידות.

הילה הרפז
שנה ב', מגמת יסוד – הוראה מתקנת

אז מה בסוף הדבר שפקח לי את העיניים

היי לך.

התוודות קטנה: לקח לי המון זמן לבחור נושא לכתוב עליו, כי יש כל כך הרבה. בסוף בחרתי בדבר שהכי נוגע לי, ומקווה שייגע גם בך.

שמי הילה הרפז, ולפני 11 שנים חזרתי בתשובה עם כל המשפחה. כשהייתי בסך הכול בכיתה ג' – הבת הקטנה בבית. מעבר חד וקשה מעולם חילוני במלואו שכולל הכול – טיולים בשבת, אוכל מכל הבא ליד, ביגוד, סביבה וכו' – ל... להיות חב"דניקית.

מטורף ברמות.

עברתי שינוי לא קל. לא רציתי. תנו לילדה בכיתה ג' לשחות שמונה שנים בתוך עולם של "אני" ואז לתלוש אותה מכל ה"טוב" הזה. אבל אין ברירה, אז בקבלת עול. וככה לאט לאט התאקלמתי ועשיתי "כי צריך".

עד. שהגיע. גיל. ההתבגרות... וכל השאלות של כל היהודים בעולם הגיעו לראש של הילה. וביררתי, ודרשתי לדעת "למה" על כל דבר. ובעיקר בעיקר, למה אצל החרדים, שעושים את הדבר שהקב"ה הכי רוצה – הולכים לפי התורה, מקיימים מצוות ועושים לו נחת – איכות החיים הגשמית שלהם היא לא בהשוואה לזו של האחרים? ! זה נשמע לי לא פייר! ובצד השאלות האלה היה לי גם קווץ' בלב, שהייתי יכולה להימצא במקום אחר ולהיות משוחררת פי מאה. לעשות כייף. ליהנות. לחיות.

אז התשובה שקיבלתי בדרך כלל הייתה, "למה – יאמרו הגויים". כלומר שעצם השאלה "למה" היא לא ראויה. וזהו, פתאום נגמרו לי השאלות.

סתם. דמיינו עשן מהאוזניים.

בכל אופן, אגע בנקודה. בכל פעם ששאלתי את השאלה הזו, באו לי חסרונות בעולם החילוני, וישר הודיתי על הטוב שלי בחיים. חברות, זה מה שבאמת עזר לי.

ואני רוצה שתעצרו עכשיו הכול. הכול. ותתבוננו איתי בטוב האמיתי שלנו, שבהחלט גרם לי לפקוח את העיניים.

1. אלך איתכן ישירות לנושא הזוגיות. בעולם החילוני העניין הזה מתחיל... כבר בכיתה ו'. והשם יעזור לכל הלבבות הפגועים של בנות שחוות את המשברים האלה מגיל צעיר כל כך ועד גיל מבוגר. רק על הדבר הזה! תודה לקב"ה אלף פעמים שהוא חסך אותו מאיתנו ושאנחנו לא בניסיון הזה.

2. יש לנו רבי. מי אנחנו בלי הרבי? ! עם כמות הקושי, השאלות, הדמעות, הרבי היה איתי תמיד. לא יכולה לחשוב על החיים בלעדיו. ועובדה, המון יהודים מתקרבים בזכות הרבי. כי יודעים שזו האמת. אז איזה כייף לנו שאנחנו בצד הזה.

3. תוכן לנשמה. איפה היינו בלי חסידות. באמת. תניא זו התרופה לנשמה, גם אם מרגישים מרוחקים מאוד, ואומרים "עליי זה לא ישפיע", כמו שבעצם... אני אמרתי. תנסו. זה פותח את הלב. אז תודה להשם שיש לנו תרופה טבעית לנשמה והוא ככה דואג לנו ורוצה בטובתנו.

ויש עוד כל כך הרבה דוגמאות, אבל האורך נהיה כבר מגילת אסתר.

מה שאני ממליצה, זה כל יום לכתוב חמישה דברים טובים שיש לך בחיים. תתמקדי בטוב שיש לך, לא במה שהיית רוצה שיהיה. כי איזה מין חיים אלה להסתכל כל הזמן על הדשא של השכן? הקב"ה מְזמן לחיים שלך כל יום דברים טובים שנראים כל כך בסיסיים, שרק עליהם צריך להודות כל דקה.

בתקופה שלנו עם המצב המדיני-ביטחוני, אני מניחה שלמדנו יותר לייקר את החיים, וככה זה צריך להיות. להודות. רק בלי הניסיונות כמובן. ההודיה פוקחת את העיניים, וגורמת לשמחה פנימית ואמיתית. לשלווה, גם אם אני מרגישה שהעולם קורס אחרי 17:30 ביום ראשון. להגיד תודה להשם שיש לי את היכולת לשבת וללמוד. שאני בריאה, שיש לי חברות שאוהבות אותי, שיש לי תיק מלאא באוכל, שיש לי לאן לחזור אחר כך, וכו'...

כמובן שכל המילים פה מכוונות אליי. רק כדי להזכיר לי בתוך הטירוף של השגרה כמה זה נס שאני בחב"ד. ושאת במוסד של הרבי. הרבי בחר בך בפינצטה. צמרמורת אמיתית. תודה השם. תודה רבי. תודה על הטוב.

שיהיה טוב גלוי לכולנו. תמיד.

דבורי דייטש
שנה ב', מגמת חינוך בלתי פורמלי

הבלתי יאומן

פואטרי סלאם סמינר

יו"דבתית, סקרנית, וגם קצת מבולבלת
ממלאה טפסים, נרשמת, מקבלת
מיילים מכל כיוון
ו'בית רבקה' לגיוון
מחלקים ערכה מושקעת
אפשר לומר, משוגעת
לזום, לשידור הגדול
היה קורונה, כן? זה הכול
אז במקום להגיע לשטח להתרשם
מרחוק עשו לנו חשק להירשם
הרב חפר שיחי', ראש המכללה
פתח בברכה ודברי התחלה
ואז הטיל את הפצצה הגרעינית
אז היא היתה נשמעת... לא הגיונית
מהפכנית
אולי פשוט דמיונית?
מגמה חדשה עם ניחוח פסטורלי
לא עוד משהו בנאלי
אבל היא ריאלית?
התרגלנו למערכת אחת ואין שנית
ומאז שבאתי לגני
ועד עכשיו
לא חידשו את המסלול המחושב
בשביל לשמן את הצירים, לשנע גלגלים
לשנות הרגלים
צריך כוח אדיר
משהו נדיר
מישהו יותר נכון
עדיף כמה ליתר ביטחון
אז כן, מדי פעם נשמעו קולות
של רפורמות מיוחלות
אבל להכשיר בנות סמינר מהשורה הראשונה,
להתמקצע בחינוך בדרך כל כך שונה?
שהכותרת שלו תהיה "בלתי פורמלי"?
זה נורמלי?
זאת אומרת, ברור שזאת השאיפה
אבל, מי ייתן את הדחיפה?
לכזה צעד נועז צריך הרבה משאבים
אנשי צוות רבים
מלא עצבים
אז הבלתי ייאומן
קרה ממש פה

וזה בהחלט הזמן
להרים לה שאפו
לאסתי גופין הבאמת יקרה
שליחה מסורה
עם 10 אצבעות, והמון ברכות
מהקב"ה ים של כוחות
בניהולה, קמה לה תכנית
חדשנית
גאונית
מהפכנית
הכי רוחנית
מגמה שנוגעת בדיוק בנקודה
מכוונת למשמעות בתוך הלמידה
הרבה מעבר למידע
לראות את הנשמות מאחורי המסכות
להתבונן בפנימיות, לזהות את הכוחות
להטמיע ערכים יהודים חסידיים
לפעמים על ידי גורמים צדדיים
בשיתוף פעולה, ויחסים הדדיים
אז סידרו לנו מורות
מקצועיות וחדורות
עם תואר ביד
ובעיקר טוהר בלב
אורות בכלים זה יופי משתלב
והכול לפי החסידות, שזה כל כך מהותי
ללמוד מהמקור הכי אמיתי
זה פרט משמעותי
כל קורס פצצה, שבונה עולמות
מרימה את הרף בכמה רמות
בכללי, מחדירים בנו כל הזמן
לפעול את ה' בלתי ייאומן
מה שנראה בלתי אפשרי ומפחיד לעשות
להתחיל פשוט לנסות
כי לזרום עם המסגרת
הכותרת
המוכרת
זה קל ונוח
אבל לצאת מהתיבה
לשנות את הסביבה
ברור שצריך, וכדאי ונחוץ
אבל ככה מהשפה ולחוץ
אז באמת, יש פה בשורה

לא זרה
אבל בהחלט מסעירה
אם אחרי שנים רבות
שכל הסבתות הרבות
יצאו אותן מורות
עם שולחן, לוח וארבע קירות
קמה לה מגמה שונה
מיוחדת במינה
שמכשירה מהפכניות
עם מלאי רעיונות
שלומדות איך לגעת בלב הבנות
על הצורך האמיתי לענות
כי גם אם הן קטינות
כל נער צריך מבוגר אחד
וזה לא חריג או מיוחד
זה פשוט שזה תמיד ברצון של כולם
אבל אני אשנה את העולם?
אז זהו, שכן, הגיע הזמן
לעשות את הבלתי ייאומן
אם כל אחת, בטריטוריה שלה
תניח בצד סימני שאלה
תאסוף את כל הכוחות שלה
ותחשב מסלול מההתחלה
תביט פנימה, תזהה את הערך
הבלתי מותנה, ואז תצא לדרך
תצליח ליצור דברים שלא חלמה
כי אף פעם לא הציצה מחוץ לחומה
של הבלתי אפשרי והלא הגיוני
והפחד מהצעד המדי מהפכני
לא רק בנושא של חינוך וערכים
בכללי, בכל צומת דרכים
וכמו בכל דבר טוב, יש לנו מודל
פורץ דרך שאף פעם לא חדל
הרבי שלנו, הראשון שיצא
עם בשורה באמת מהפכנית לתפוצה
גאולה אוטופית, שאף פעם לא הייתה
משיח שיבוא ויפיג העלטה
ואנחנו כבר מספיק שנים בגלות
נואשים ומצפים לרגע ההתגלות
ובגלל שכבר כואב ולגמרי נמאס
בוא נחולל את הבלתי נתפס
עם צעד אחד קטן, שלי – שלך

קורה בבית רבקה

שנה"ל תשפ"ב

ניסן

ממני לאבא

מבצע ההכנה הגדול לקראת י"א בניסן שבסיומו
טסו המצטיינות
למסע בעקבות תחנות בחיי הרבי

'ממני לאבא' הוא שמו של המיזם הגדול של המכללה שהחל לקראת יום ההולדת ה-120 וכניסה לשנה ה-121 (שנת ה'א.ב.א') של הרבי נשיא דורנו.

המבצע החל בדיוק שבעה שבועות לפני י"א בניסן, מה שיצר אסוציאציה לשבעת השבועות שבין פסח לשבועות. כמו שם גם כאן, השאיפה והכוונה היו לקבל את תורת הרבי והוראותיו - 'בשמחה ובפנימיות'.

מדובר בתוכנית חסידית יומית ושבועית, מושקעת ומפורטת, שאִפשרה לכל תלמידה להעניק מעצמה לרבי באופן הכי רציני ומאיר.

למבצע הזה היה גם חלק שני - 'ממני להבא' (ראו ידיעה הבאה).

שני חלקי המבצע הסתיימו וסוכמו ב'טקס סיום השנה'. אז גם הוכרז על 92 בנות שהגיעו לשלב הסיום וצברו את מרב הנקודות. ומתוכן 20 תלמידות מאושרות אשר זכו בכרטיסי טיסה לחצר הרבי.

ואלה שמות הזוכות: חיה משי זהב (שנה א'), מירי משי זהב (שנה ג'), נחמה דינה הלל (שנה א'), איידי קורנט (שנה ג'), רבקי גולדברג (שנה ב'), חני פריימן (שנה ד'), חיה מושקא הלל (שנה ב'), אביגיל אוחיון (שנה א'), אפרת מדר (שנה א'), רות ברזילי שנה ב'), מושקי הלל (שנה ב'), שטערנא לוי (שנה א'), עטקא לבנהרץ (שנה ג'), חני מנדלסון (שנה ב'), ליאל ספיאשוילי (שנה ב'), חיה מושקא סקורי (שנה ב'), דבורה לאה דדון (שנה ב'), איילת אברמוביץ, שרה חווה קטש (שנה א'), יסכה נג'ר ויהודית הבר (שנה א').

אייר

וכעת... ממני להבא!

בב' אייר, יום הולדת הרבי המהר"ש, היום בו ניתן לנו הכוח לנהוג 'לכתחילה אריבער', הוחל שלב ב' במבצע 'ממני לאבא' והפעם... 'ממני להבא'!

הימים הם ימי ספירת העומר וליבת המבצע עסקה בתיקון המידות ובעבודה אישית להתעלות רוחנית וחסידית. כל משתתפת קיבלה לוח מעקב לביצוע שורה של משימות.

סיוון

וזאת לתעודה

טקס מפואר של קבלת תארים ותעודות הוראה לבוגרות מחזור תשפ"א

ביום ראשון כ׳ בסיוון נערך טקס חלוקת תארי B.Ed. ותעודות הוראה לבוגרות מחזור התשפ"א. האירוע המושקע נפתח ברחבת המכללה שם עברו הבוגרות יחד עם האורחות בין הדוכנים השונים לצילום, טעימה מכיבוד עשיר, קבלת שי מושקע שילווה אותן לשליחותן בשדה החינוך ועוד.

הכנס המרכזי וטקס חלוקת התעודות נערכו באולם ׳בית זלטה׳. התוכנית הוקדשה לכבודן של הבוגרות המסיימות והשליחות החשובה אליה הן יוצאות.

בקטעים מיוחדים ומרגשים של ׳מסך ובמה׳, קיבלו הבנות כלים אמיתיים ו׳צידה לדרך׳ בשליחות האישית שלהן.

נשאו דברים: חבר בית דין רבני חב"ד ורב קהילת חב"ד ברחובות, הגה"ח הרב מנחם מענדל גלוכובסקי, ראש המכללה, הרב משה חפר, נשיא מכללת שאנן, פרופ׳ אבי לוי וראש השלוחה בצפת, הרב יוסף יצחק חיטריק. כן נשאו דברים ראש תוכנית מכללת בית רבקה שאנן, הגב׳ אסתר הבר ונציגת הבוגרות, התלמידה פוזי סירוטה.

בסיומה של חלוקת התעודות נעמדו מקבלות התואר לתמונת מחזור משותפת שכולה עוצמה ונחת לרבי נשיא הדור. שם יחד, עלתה כמו מאליה תחושת "אשרינו מה טוב חלקנו", אשרינו שבחרנו, אשרינו שנבחרנו.

מהטקס המושקע והמיוחד הזה יצאו הבנות מלאות כוח ועכשיו באופן רשמי - לשדה ההוראה - השליחות הגדולה של דורנו.

אשרי חלקך

אשרי חלקן וזכותן של אלו שזכו להיות תלמידות ומחונכות ב׳בית רבקה׳

יהי רצון שחפץ ה׳ בידן יצליח, להיות דוגמה מוצלחת ובנות ישראל למופת, לרוב נחת אמיתי להוריהן ומוריהן שיחיו.

ואשרי חלקן וגדול זכותן של המורות והמדריכות, המתעסקות בחינוך ילדי ישראל על טהרת הקודש.

(מדברי הרבי למסיימות בית רבקה, י"ט בסיוון תש"נ)

תמוז

התוועדות חג הגאולה י"ב-י"ג בתמוז

חג הגאולה של הרבי הקודם ממאסרו נחוג במכללה בהתוועדות מרכזית עם ראש המכללה הרב משה חפר, עם שליח הרבי ביישוב חד נס בגולן הרב שלום בער הרצל ועם השליחה הפליטה מחרקוב, אוקראינה, הגב' מרים מוסקוביץ.

הכול הולך אחר החיתום

רגע לפני סיום שנת הלימודים תשפ"ב נערך כינוס עוצמתי מסכם עם כלל תלמידות המכללה. בכינוס הוכרזו שמות 92 התלמידות שהגיעו לשלב הגמר במבצעים 'ממני לאבא' ו'ממני להבא', והוגרלו 20 המאושרות שכל אחת מהן זכתה בכרטיס טיסה לחצר הרבי (על המבצעים עצמם וכן פירוט שמות הזוכות, ראו לעיל).

אלול

שנה"ל תשפ"ג

ברוכות הבאות הביתה
גיבושון לבנות שנה א'

כיצד פותחים שנה כשהכול כל כך חדש ולא מוכר?

בדיוק לשם כך הושקעו משאבים רבים ליום גיבושון מהנה ומיוחד לכל התלמידות החדשות הנכנסות לשנתון א'.

כשבוע לפני פתיחת שנת הלימודים הוזמנו התלמידות הצעירות למתחם המכללה, למפגש היכרות חם ולבבי, שכלל סדנה פעילה ומושקעת והתוועדות סביב שולחן ערוך בכל טוב, לצד כל צוות המורות, המחנכות ומשפיעת השכבה.

התוכנית הוקדשה לחיבור הבנות להווי החסידי חברתי, במטרה לפתוח את שנת הלימודים בצורה ידידותית ובתחושה של חיבור למקום

פותחים שנה ב'הקהֵל'

ח' באלול, יום הלימודים הראשון של שנת תשפ"ג במכללה, נפתח בטקס 'ברוכות הבאות' לכ-700 התלמידות. דברי ברכה נישאו מפי ראש המכללה הרב משה חפר, אשר הקריא את מכתבו של הרבי לחודש אלול ופתיחת שנת הלימודים, אותו שלח אל הרב שמואל חפר ז"ל.

הרב בנימין וילהלם, שליח הרבי לשכונת רבין במזרח בחולון, העלה על נס את גודל זכותן ומעלתן של הבנות שבחרו ללמוד הוראה ולחנך את דור העתיד.

לאחר אמירת פרקו של הרבי ושמיעת תקיעת שופר, נחשפו התלמידות לנושא השנתי המבוסס על הוראתו הקדושה של הרבי, בה הוא מצפה מכל אחד להיות ב'שנת הקהֵל', השנה הנוכחית, 'יהודי של הקהֵל'. ובתרגום לממלכת הנשים שלנו - 'יהודייה של הקהֵל'.

באמצעות קטעי וידיאו מיוחדים ותכנית אינטראקטיבית, עברו הסטודנטיות ל-Mode של 'שנת הקהֵל' על שלל מעגלי החיים שבה. על פי הוראת הרבי, חתמו התלמידות על 'כרטיס הקהֵל' בו הן מתחייבות לפעול בנושא 'הקהֵל' במסגרת המכללתית ובסביבה האישית של כל אחת מהן.

הפסקה חסידית עם 'קאשע' ולימוד

בהפסקה הגדולה בעיצומו של יום הלימודים, התקיימה 'הפסקה חסידית' לכבוד ט"ו אלול, יום התייסדות תומכי תמימים. הבנות נהנו מכיבוד עשיר מקייטרינג ריבקין, כאשר גולת הכותרת הייתה ה'קאשע' של תומכי תמימים...

הבנות שגדשו את לובי המכללה, קיבלו לידיהן קטעי לימוד והתיישבו ללמוד בחברותא זוגית או בקבוצות גדולות. זו הייתה הפסקה מרוממת, שביטאה התחלת שנה באווירה חסידית במיוחד.

היום שהכניס חיות בתלמידות המכללה

יום הולדת שני 'המאורות הגדולים', הבעש"ט ואדמו"ר הזקן, נפתח בהכנה ראויה לתפילה - 'מראות קודש' - ומיד לאחר מכן 'תפילה עם הרבי'. בהמשך ישיר לכך התקיימו התוועדויות כיתתיות עם המחנכות, בצד ארוחת בוקר בריאה ומזינה.

לאחר מכן נערך כנס מרכזי באולם 'בית זלטה'. במרכזו משא מאלף על גילוי אור החסידות ועל "ניצול הדמנויות" מאת הרב שניאור אשכנזי, ופאנל מיוחד של הגב' גיתית שפירא, הגב' נעמי כהן והתלמידה מלכי סגל.

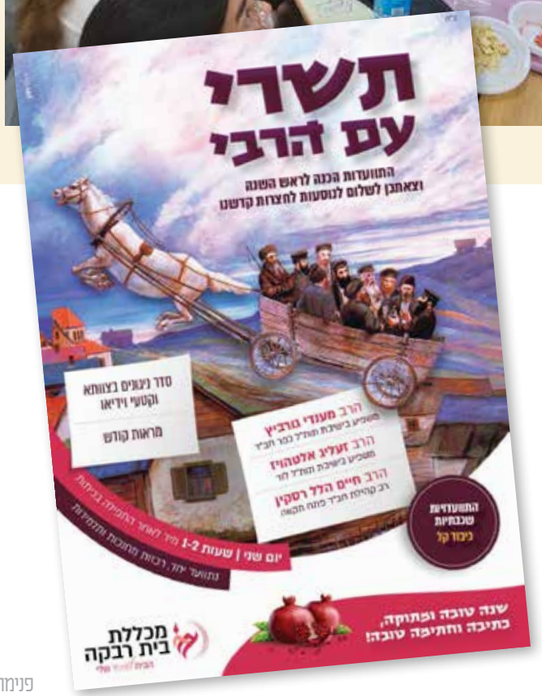

'צאתכן לשלום' והכנה לראש השנה

ערב ראש השנה וחגי תשרי ולכבוד הבנות שטסו לחצר הרבי, התקיימו במכללה התוועדויות שכבתיות. הרב זעליג אלטהויז, הרב מנחם מענדל גורביץ והרב חיים הלל רסקין התוועדו והכינו את התלמידות, כמו גם את הצוות, אל הימים הגדולים שבפתח.

חוטפות 'הקהֵל' בניגון

ופעם בחודש תלמידות המכללה 'חוטפות הקהֵל – בניגון'. הפסקה מיוחדת עם הגב' חני רסקין. התלמידות לומדות ניגונים חדשים, מתרגלות לנגן אותם באופן נכון ומדויק וגם מתוודעות לעומק הניגונים, לזהות מחבריהם וכן להיסטוריה ולסיפור המיוחד שמאחורי כל אחד ואחד מהם. כל זה, בתוספת כיבוד קל.

חוטפות 'הקהֵל' בתורה

תלמידות שנה ב' 'חוטפות הקהֵל – בלימוד' בכל יום
שלישי, עם המשפיע והמרצה הרב דוד בייטש, המוס
להן שיעור בליקוטי שיחות. דרך מצויינת להיטען בתוכ
רוחני בשנה מיוחדת זו שבה כולנו נדרשים להקהיל א
כוחות הנפש שלנו וכן את הסובבים אותנו ולכוון אותם א
המטרה – "ליראה את ה'".

תשרי

חיזוק ענייני הבית היהודי ביום הסתלקות אֵם המלכות

כנס ו' תשרי, יום הסתלקותה של אם המלכות, הרבנית חנה ע"ה, נערך באולם 'בית זלטה', עם ארוחה חגיגית ותוכנית עמוסה ורבת תוכן.

הכנס נפתח בדברי תורה וברכה של ראש המכללה, הרב משה חפר. לאחר מכן נישאו דברים מאלפים מפיהם של הרב אמחיה אבן ישראל ממכון 'אבן ישראל שטיינזלץ' והרב מנחם דוברוסקין ממגדל העמק.

המורה הגב' חני וילנקין והתלמידה חני הרטמן ליוו את הכנס בצלילי נגינה של אורגן וחליל צד.

בחלקו השני של הכנס התוועדה השליחה הגב' אסתר פיקרסקי, שזכתה לראות ולהכיר את הרבנית חנה ע"ה. היא שיתפה בזיכרונות ילדות לצידה של הרבנית, ותיבלה את דבריה בדברי חיזוק בעניינים הקשורים לבית יהודי.

הרב ברוך וילהלם מנחלת הר חב"ד ובתו הגב' חוי כץ שיתפו בשיח מרגש של אבא ובת.

מרחשון

שבת מכללה: תמונות מספרות

רשמים משבת קודש פרשת וירא, ח"י במרחשוון, במלון 'נוף כנרת' בטבריה

מורידים את האורות של תשרי אל תוך חיי היום יום

בתחילת חודש מרחשוון התכנסו כל שכבה ושכבה להתוועדות מיוחדת וקבלת פנים לחוזרות מהרבי. עם כיבוד מיוחד ועם הרבנים המשפיעים הרב מנחם מענדל גורביץ, הרב זאב סלאווין והרב יצחק קפלן.

נציגות מכל שכבה סיפרו על החוויות המרוממות שחוו בחצרות קודשנו.

הנושא המרכזי שדובר ונדון היה: "איך מורידים לחיי היום יום את כל האורות והכוחות שקיבלנו בחודש תשרי אצל הרבי".

כסלו

יוצאות לשליחות, עכשיו!

רשמים של אחת ממשתתפות ה'מסע בעקבות שליחים'

זה היה אתמול ושלשום, וזה יהיה לתמיד כנראה... מסע שליחים תשפ"ג.

מה היה מיוחד? הכול. תוכנית הפתיחה הכניסה אותנו לאווירה, ובעזרת החברות המדהימות שלנו וההרצאות שהועלו עשינו את הסוויץ' - כל אחת היא שליחה, כי זאת נקודת מבט.

במסע הזה בעיקר נסענו ונסענו. ובכל תחנה הצצנו והוקסמנו, ממש כמו עובר אורח 'סתמי' שחב"ד תופסת על הדרך - "עם כל הלב".

ביום הראשון התארחנו בגני תקווה. במבנה בית הכנסת המפואר ראינו במוחש כוח אדיר של דוגמה אישית, גם מעצם מציאות השליח.

המשכנו לחיפה, שם בבית הרפואה רמב"ם נחשפנו לדאגה לגשמיות של יהודים, ברגעים הכי קשים, עם כל החום, הרגישות והאור של היהדות.

בטכניון בחיפה התרגשנו משיתוף פשוט ועוצמתי של מעשה אחד, ובכלל מה'לכתחילה אריבער' שאפיין את השלוחים כל העת.

קצת קשה להפריד ולחלק בין היום הראשון לשני, כי ביניהם חיברה התוועדות עוצמתית ולא רגילה, בה דיברה ברוב קסם הגב' שרה ששונקין מתענך ובה דיברנו אנחנו - השליחות לעכשיו ולעתיד. השיתופים המדהימים זרמו, עוד סיפור ועוד 'התגברות', עוד אהבה לרבי ועוד מתנה של שליחות.

בבוקר שמענו מהשליחה בשכונת בת גלים, הגב' דינה קלי, איך רואים במוחש שבכוח של הרבי המשלח הכול אפשרי.

משם למושב הקטנטן והמרוחק אליפלט, שם הרגשנו ביחד עם השלוחים את שלוות הנפש והשמחה שיש במקום השליחות האמיתי והמכוון, חדורות בתחושת ה"אשרינו מה טוב חלקנו" המיוחדת.

הִצפנו עד מטולה, קצה ארץ ישראל, לפגוש חיילים קטנים ומדהימים של הרבי, שעושים כל אשר יידרש, במסירות נפש, בשמחה; והכוח של הרבי מחולל עבורם שוב ושוב את הבלתי יאמן.

אחרי תפילה מיוחדת בציון הרשב"י במירון נסענו לכרמיאל, לשמוע על ניסים, על עמידה באתגרים, ועל הצלחות בסייעתא דשמיא.

מה'באנקעט' החגיגי והמושקע יצאנו אחרות. האווירה היתה מרוממת.

כל אחת מאיתנו התחברה למשהו אחר, אחת התפעלה מהתקתוק המדהים של המערך הלוגיסטי, מהחשיבה על הפרטים והדאגה לכול, אחת אהבה את החשיפה לסוגי השליחות וגם

חג הגאולה י"ט-כ' בכסלו

'ראש השנה לחסידות' נפתח בשיעורי הכנה לתפילה, לפי שכבות, עם מיטב המרצים שהכניסו את הבנות לאווירת 'חג הגאולה' והטעימו ממהות היום. לאחר ההכנה - 'תפילה עם הרבי' ולימוד שיעורים יומיים עם משפיעות השכבה.

בהמשך התאספו כל בנות המכללה באולם 'בית זלטה' למליאה המרכזית עם תוכנית עשירה ומרתקת.

הרב יעקב אטיאס מבני ברק סיפר על תהליך ההיכרות שלו עם חב"ד על ידי הרב מנחם דוברוסקין ממגדל העמק ועל שילוב תורת חב"ד במסגרת תפקידו כמלמד בת"ת ליטאי.

הגב' חנה וולאך סיפרה על המסע המרתק של התקרבותה, עם בעלה ומשפחתה, לחסידות חב"ד.

הרב זעליג אלטהויז, משפיע בישיבת תומכי תמימים בלוד, נשא דברים על דבר חשיבות העניין של לימוד החסידות ו'דרכי החסידות' והציע לכולן החלטה טובה - קריאת מכתב אחד באיגרות קודש כל לילה לפני השינה.

תלמידות המכללה אורטל מעטוף ובת חן מעטוף הופיעו בשיר מיוחד בנושא ההתוועדות ובניגונים מרגשים נוספים.

דידן נצח

התוועדות ערב מכללתית בזום לרגל 'חג הספרים' ה' בטבת עם תוכנית עשירה, מרתקת ומרגשת

טבת

ביום ההילולא של אדמו"ר הזקן:

כלים לחיים על פי ה'תניא'

בסוף יום של מבחנים נשארו תלמידות, על חשבון זמנן הפנוי, להתוועדות עם הרב נדב כהן, מחבר הספר 'מודעות יהודית' ועוד שלל ספרים על ה'תניא' ותורת החסידות בכלל. הבנות הקשיבו, שאלו שאלות וקיבלו כלים מעשיים לחיים על פי ה'תניא'.

המשתתפות נהנו גם ממרק חם וטעים בצד מאפים טריים. האווירה הייתה מיוחדת ואילולא מגבלת הזמן, ההתוועדות הייתה נמשכת עוד ועוד.

ברכת הדרך לשליחות

כנס יציאה לשליחות התקיים בכ"ה בטבת, בבניין 'אשכילה' במכללה, לתלמידות היוצאות לשליחות בסמסטר השני של השנה.

הכנס נפתח בהאזנה לדברי קודשו של הרבי המשלח. הרב משה חפר הביא את ברכת המכללה. הרב חיים פרוס, מרבני המכללה, הציג שו"ת הלכתי בנושאי שליחות. היועצת והמאמנת הגב' יפה רייניץ העניקה לבנות טיפים מעשיים לתקופת השליחות. לאחר מכן התקיים רב שיח עם התלמידות מנוחה סוקניק, פרי גלבשטיין ואסתי חנונו.

רכזת השליחות בחו"ל, הגב' חני סלאווין, הכינה את הבנות לצפוי להן "מרגע ההמראה ועד הנחיתה חזרה". שליח הרבי לז"טומיר הרב שלמה וילהלם התוועד וחלק עם הבנות מניסיונו האישי הרב והעשיר. את הכנס חתמו ב'ברכת הדרך' משפיעת השכבה גב' נחמי גופין והמורות המלוות גב' יפה שפינר וגב' מירי ליפשיץ.

שבט

מסע בעקבות גנים

כהכנה ליום הבהיר, י׳ בשבט, וכחלק מהתוכנית העשירה והמקצועית במגמת גיל הרך במכללה, השתתפו בנות המסלול במסע לימודי מיוחד בגני רשת חב״ד ברחבי הארץ. מסע זה נערך על מנת לתת לתלמידות הזדמנות לחוות מקרוב את השליחות החינוכית המיוחדת בגיל הרך ולהכיר את הגישות החינוכיות וללמוד מגגנות מקצועיות ומנוסות. במהלך המסע, ביקרו התלמידות בגני רשת חב״ד הידועים בשיטות הלימוד החדשניות והשפעתם החיובית על ילדים בגיל הרך.

במהלך ביקוריהן בגני הילדים, צפו תלמידות מגמת גיל הרך והשתתפו בפעילויות שונות דוגמת סיפורים, פרויקטים אמנותיים, משחקי חוץ ומשחקים חינוכיים. ניתנה להן הזדמנות לשוחח עם הגגנות ולשאול שאלות על עבודתן ועל האתגרים העומדים בפניהן. באמצעות הלמידה הבלתי אמצעית משליחות הרבי בשדה החינוך לגיל הרך, התלמידות חשו הערכה עמוקה יותר לחשיבות החינוכי האיכותי בגיל הרך ולכישורים והידע הדרושים על מנת להצליח בתחום.

מעבר לחוויה המיוחדת, מסע מיוחד זה הינו רב ערך עבור התלמידות, שכן הוא סיפק להן הזדמנות לראות מקרוב את יישום התאוריות והגישות השונות, הנלמדות בקורסים השונים במכללה - המיושמות בחיי היום יום בגן. אין ספק כי העושר המקצועי המיוחד עודד אותן להמשיך ולהתמקצע בלימודי ההוראה בחינוך לגיל הרך, בו הן יכולות להשפיע על דור העתיד.

המסע נפתח בבית חב״ד נווה חוף, במערב ראשון לציון. לאחר ארוחת בוקר חגיגית במיוחד, נחשפו הבנות לפעילות הענפה של גני רשת חב״ד בשכונה כחלק בלתי נפרד מהעשייה של בית חב״ד.

ראש המכללה הרב משה חפר, כיבד את הבנות בנוכחותו ודיבר על המשמעות המיוחדת של השקעה חינוכית בגיל הרך דווקא, מתוך דרכו של הרבי בגישתו לילדים צעירים בכל הזדמנות. למרות סדר יומו העמוס כל כך, הקדיש הרבי זמן רב לילדים צעירים מתוך חיוך וחום אבהי. הרב אליהו קריצ׳בסקי , מנכ״ל רשת ׳אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש׳, סקר בפני הבנות את התפתחות גני רשת חב״ד בארץ במהלך השנים האחרונות ואת הנחיצות הרבה של מנהלות גן, שליחות הרבי בגיל הרך. לסיום, השליחה בשכונה, הגב׳ דבורה קפלן, חשפה בפני הבנות את התפתחות הפעילות בשליחות בעקבות פתיחת גני חב״ד בשכונה.

בגן חב״ד בשכונה, נחשפו התלמידות לעשייה החינוכית העשירה של הגגנת ניצה ז׳ורנו. מיד לאחר מכן, זכו התלמידות להכיר את הגגנת זיוה בן ישי מראשון לציון אשר הדגימה בפניהן את דרכי הלמידה המגוונות בגן יחד עם עבודת צוות נפלאה.

בבאר יעקב, הכירו הבנות את אימפריית מוסדות חב״ד המקומית. השליחה הגב׳ חני בקרמן והגגנת נחמה קדוש חשפו בפני התלמידות את הפריחה והשגשוג של מוסדות החינוך בבאר יעקב, בין השאר בזכות הגנים.

המסע המשיך דרומה, אל העיר אשקלון, שם הכירו הבנות את גני רשת חב״ד בשכונת עיר ימים השוכנת בקצה הצפוני של העיר, על חוף הים. הגגנות רותי רייך, סימה אלקיים, מירב אבוטבול ופנינה אביטן הציגו בפניהן עשייה חינוכית מיוחדת ושוחחו איתן על הזכות העצומה של השליחות החינוכית בגנים.

יום נפלא זה הסתיים בהתוועדות מיוחדת עם צוות הגגנות. התוועדות שבה שיתפו הבנות בתחושותיהן מהמסע המרגש ומהרצון שלהן להיות חלק בלתי נפרד משליחות הרבי בשדה החינוך לגיל הרך.

הגב׳ רבקה מלוב, מפקחת גני חב״ד וראש המסלול לגיל הרך במכללה, סיכמה את היום במילים מרגשות במיוחד ובירכה את התלמידות בחום רב לקראת היציאה לשליחות בשדה החינוך.

י׳ בשבט: חודש שלם של הכנה ופעילות שיא ביום הקדוש עצמו

ההכנות במכללה לי׳ בשבט, יום הסתלקות הרבי הקודם ויום התחלת נשיאותו של הרבי, החלו השנה כבר כחודש לפני היום הקדוש. במשך ארבעה שבועות, בכל מוצאי שבת, נמסר שיעור זום בחסידות על ידי הרב מנחם פלדמן, משפיע בישיבת תומכי תמימים בנתניה.

בשבוע הצמוד לי׳ בשבט העלו התלמידות הילוך בדמות מרתון של ״הכנה, הקהלה ופעולה״. פעילות זו רוכזה בחוברת לימוד ומשימות אשר הוכנה והופקה במיוחד לשבוע הזה.

ואילו בי׳ בשבט עצמו התאספו הבנות - לאחר שעות המבחנים - להתוועדות מיוחדת עם המשפיע הרב שניאור ברוד, אשר עורר להתמסר לרבי ולהוראותיו הקדושות.

יום הרבנית:
לאורה נלך!

כ״ב בשבט, יום הסתלקות הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא ע״ה, צויין השנה בכנס הקהֵל מיוחד של כל המכללה, עם כיבוד קל בריא וטעים.

הכנס נפתח באמירת משניות לפי סדר אותיות שמה של הרבנית. ראש המכללה הרב משה חפר בירך ועמד על מהות היום. הרב זושא וולף סיפר סיפור מיוחד, עדות מכלי ראשון, על התייחסות מיוחדת ורגישה של הרבי בשעות שלאחר פטירת אשתו הרבנית ע״ה. כמו כן הוא הציג תכתובת מרתקת בין הרבי הריי״צ לרבי אודות רעייתו הרבנית חיה מושקא.

המשפיע הרב נחמיה גרייזמן, שאמו המנוחה מרת נחמה גרייזמן ז״ל נפטרה בלידתו, דיבר על ׳מהותה של אמא׳ ועל תפקידיה המרכזיים של האם היהודייה.

בוגרות המכללה שמנהלות כיום בתי חב״ד ברחבי הגלובוס השתתפו בסרט מיוחד על חיי השליחות שלהן. הגב׳ מירי ברושנסקי הציגה את מכתבו של הרבי הריי״צ על תכונות הצריכות להיות בבית יהודי, ושיתפה באנקדוטות מחיי השליחות שלה בבית חב״ד ברמת אשכול בירושלים. בהמשך נחשף המבצע השנתי לבנות המכללה והוצגו הפרסים המיוחדים - ׳בזבוז האוצרות׳ של צוות המכללה שקיבלו מהרבי.

במהלך הכנס שולבה הופעה חיה של התלמידות ריקה מיטניצקי, אורטל מעטוף, ובת חן מעטוף במקבץ שירים וניגונים לכבוד הרבנית. התלמידה הילה הרפז ביצעה שיר מיוחד על מהות היום.

מורָה שׁמַים

מיזם תומך ומעצים לכ-600 מורות חב״דיות בחינוך הממלכתי והממ״ד

׳מורה שמים׳ הינו מיזם ליווי והדרכת בוגרות המכללה, המשמשות מורות במגזר הממלכתי והממ״ד. מטרת המיזם היא להעצים ברמה האישית את מורות חב״ד הפועלות בסביבה שאינה סביבתן הטבעית, ולהעניק להן כלים להנגשת ערכי היהדות ברוחה הייחודית של חב״ד; בתבונה, במינון תואם ובמאור פנים.

קרן מרומים בסיועו של הרב שמואל רוזנשיין הבינו את גודל השעה וחשיבותו הרבה של המיזם והתגייסו להעניק את המשאבים הדרושים בכדי להרים ולחדש את המיזם הזה שהופעל בעבר ונפסק בימי הקורונה. המיזם מספק מעטפת תומכת, ליווי צמוד, הדרכה, כלים וחומרי למידה.

משפיעת תוכנית ׳מורה שמים׳ היא הגב׳ רוחה ויסמן, שכבר לפני עשור הרימה את הכפפה ופתחה את המיזם הייחודי הזה שנפתח כעת שוב מחדש ובסדר גודל ובהיקפים רחבים מאוד. רכזת התוכנית והפעילויות היא הגב׳ מושקא ריבקין שאחראית על הפקת התוכניות הייחודיות השונות.

מרגע פתיחת המיזם כבר הופקו שלל תוכניות מיוחדות ומושקעות סביב חגי ישראל. המורות נהנות מחומרי למידה באיכות הגבוהה ביותר. בד בבד נהנות המורות משיעורים מיוחדים, ציון כל תאריך חסידי ביחד, שיח פורה ושיתופי, ומקום מדוייק ומכוון לשאול שאלות הלכתיות ולקבלת מענה על ידי מיטב רבני חב״ד.

בכ״ט בשבט נערך במכללה אירוע הקהל ראשון מסוגו - באנקט שליחות ׳מורה שמים׳ עוצמתי ומרגש במיוחד. צוות המכללה היה נרגש לפגוש את הבוגרות שחזרו לביקור בבית, והפעם בכובע אחר. המורות התכנסו יחד באירוע המושקע שכלל תוכנית עשירה ומעצימה סביב שולחנות ערוכים, וקיבלו ערכות שי אישיות ושליחותיות לעבודת השליחות המיוחדת שלהן. המיזם מונה כ-600 מורות חב״דיות.

חדר ה(ע)נקה

בבניין המרכזי של המכללה נפתח בשעה טובה 'חדר הנקה', לטובת התלמידות הנשואות הנאלצות להגיע למכללה עם תינוקותיהן. החדר עוצב בצבעים רכים והוא משרה על הפוקדות אותו אווירה ביתית חמימה ונעימה. בחדר כורסאות הנקה, שידת החתלה, מקרר, פינת קפה ועוד.

"כל כך מרגש וכל כך חשוב שהמכללה, שהמוטו שלה הוא 'הבית לעתיד שלי', מספקת את כל הדרוש לתלמידות המדהימות שלנו שלומדות, מתחתנות וב"ה יולדות!", אומרת הגב' נחמי גופין מצוות המכללה והרוח החיה מאחורי החלטת ההנהלה להקים את חדר ההנקה.

בינתיים התלמידות שהן גם אימהות טריות, אינן מפסיקות להודות על היוזמה. הנה שתיים מן התגובות שנתקבלו: "זהו לא רק חדר הנקה, אלא חדר הענקה!", כתבה אחת. ואחרת הגיבה: "רציתי להגיד תודה ענקית על החדר. החדר הזה שימש אותי היום כמה וכמה פעמים ותודות לו עברתי את היום בשלום ובכייף!".

המבצע השנתי החדש:

יצאת מלכה!

בכנס כ"ב בשבט הכריזה המכללה על המבצע השנתי החדש, 'יצאת מלכה!' שמו. זהו מבצע 'התקשרות' ולימוד מעמיק, מלווה במשימות הנהגה חסידית יומיומיות ומשימות בונוס מיוחדות המאפשרות לכל בת לצאת באמת מלכה.

בחלקו הראשון של המבצע יעמיקו הבנות - בעזרת חוברת לימוד מרתקת - אודות השכבות הייחודיות שיוצרות את המלכות שבהן, צעד צעד, החל מהיותן 'אדם' ועד ל'חב"דית', 'אישה', 'דור שביעי'.

חלקו השני של המבצע יוקדש לדרכי יישום בפועל של כל הטוב המלכותי הזה.

אדר

מרבות בשמחה ויוצאות מה'הגבלות'

ביום שני, ו' באדר, התכנסו בנות המכללה לאירוע שכולו שמחה פורצת גדר. התוכנית העליזה במיוחד כללה הרקדת אולטרה, ג'אמפ שוז, עמדת צילום מגנטים ודוכני מזון פורימיים במיוחד לכל מי שהצליחה 'לצאת מעצמה' ולשמוח בשמחה.

אך בחב"ד גם שמחה היא עניין פנימי ורציני ועל כן הוזמנה הגב' זלדי בלום שהגיעה לחב"ד מחוגי ה'קנאים', וסיפרה לבנות את סיפורה האישי, תחת הכותרת "כל הדרך שלי לחב"ד ולשמחה אמיתית".

המכללה לחינוך
בית רבקה
מעבמה של שמחה

30 YEARS
בהכשרה מקצועית למהדרין לילדים ולנוער
כבר 30 שנה

המרכז הרב תחומי
לליקוי למידה והשתלמויות
אשכילה
מתקדמים באווירה מיוחדת

100 WATT

כל הדלתות פתוחות בשבילך

מעניין יש מה ללמוד.

CBT
אימון טיפולי יהודי
"מכון דעת" הרב ערד

הוראה מותאמת (מתקנת)
עברית וחשבון

הוראה מותאמת (מתקנת)
אנגלית

הכשרת בלניות

הכשרה להדרכת כלות
אונליין

זוגיות והעשרת נישואין

קורס מאמנות
"תעצומות"
רחל בולטון

קורסים לבתי ספר
מותאם לתוכנית
"גפן"

NLP

הכשרת מנחות הורים
מוסמכות ע"י משרד החינוך

חדש!
תוכנית הכשרה
להנחיית הורים פרטנית

ריתמיקה
עם מלכהלי

מאבחנת פדגוגית
לבית ספר היסודי

קורסי אונליין בשילוב
קורסים פרונטאליים

לימודים למהדרין

חייגי עכשיו: | 052-733-2999